A1S6
12

༡-༢ [illegible]

ཚད་མ་དང་།

སྒྲ་རིག་[illegible]ས་བཏུས།

མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀ

Ka[illegible] Library
Swayambhu, KTM, Nepal

༄༅། །སྐུ་གཙང་དབྲ་བ་བསྐྱོད་པ་ཉི་སྒྲོ་ནི་གི་གྱུ་མ་བ་ཞུ་ག་ཡ་ཁམས་པ་ཉི་རྡ་བ་ང་ཟོ་ཕྱུ་ང་ཙེ་ཉ་ཉེ་ཤ་ཨ་ཉྔ
བཟང་པོ་རི་མ་ཛོད་པ་བ་ཞུགས་སོ། །

༄༅། །སྐྱག་ཚང་ཟླ་བ་བསྟོད་པའི་བློ་རིག་གི་རྣམ་བཞག་མཁས་པའི་དབང་པོ་བྱུང་ཆེན་ལེགས་པ་
བཟང་པོའི་མཛད་པ་བཞུགས་སོ།།

ཀ། གཉིས།

༄༅། །བླ་མ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་གི་མཁྱེན་པའི་ཆ་ཤས་གཅིག་ལ་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་གསལ་བར་གཟིགས། །ལེགས་
འདོམས་གསུང་གི་བརྗོད་པ་གཅིག་གིས་ཟབ་རྒྱ་རྒྱུ་འི་ཚེ་འི་ཆོས་ཀུན་སྟོན། །ཐུར་ཕྱུར་སྙིང་རྗེ་འི་ཞགས་པ་གཅིག་གིས་ལུས་ཅན་མ་ལུས་དམ་པོས་བཅིངས། །སྐྱོབ་པ་ཟླ་དང་བྲལ་བའི་གདུངས་
འཚོབ་ས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་བསྟན་པའི་ས་ཆ་ན་ཅི་ཡང་མཛེས། །དེ་ལ་འདིར་བློ་རིག་གི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། །མཚན་ཉིད་དང་རབ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། རིག་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆ
པས་ཡུལ་རིག་པར་བྱེད་པ་བློ་འི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ་ལ། །དེ་ལ་རྗེ་བཙུན་ས་པཎ་གྱིས་ཡུལ་དང་བློ་གཉིས་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་ལྟེ་ན་པར་བཤད། །ཡུལ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ལ་བློ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་
སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས། །བློ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ལ་ཡུལ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། །ཡུལ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ལ་སྐྱེས་ཤིག་པར་བྱ་བ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་

2

ཚད། གཞི། ཕྱི

༄༅། །སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་ལུགས་ལ་འདི་ལྟར་མ་ཁྱབ། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བློས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
བློ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ལ་ཡུལ་རིག་པ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཡུལ་རིག་པ་བློའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་དངོས། འདོད་ན། ཡུལ་དང་བློ་གཉིས་གང་
རུང་གཅིག་རྟོགས་པའི་ཚུལ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། །དེ་སྲིད་པར་ཐལ། །དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །མ་ཁྱབ་པར་ཆོས་ལ་བློས་རིག་པར་བྱ་བ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི
གང་ཟག་ཡིན་ན། །བློ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། །ཡུལ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ལ། །བློས་རིག་པར་བྱ་བ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ན། །ཡུལ་ཚད་མས
རྟོགས་པ་ལ་བློ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་དངོས། འདོད་ན། བློ་དེས་རིག་པར་བྱ་བ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། །བློ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག ༣

ཡིན་པར་སྒོམས་པར་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱང་འཕེན་པ་ཆོས་ཅན། །རྒྱང་འཕེན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། །དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་རིག་པར་བྱ་བ་ཚད་
མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། །དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་
མའི་གཞལ་བྱ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིས་གང་ཟག་གང་ཞིག་ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། །ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །མ་
གྲུབ་ན། །རྒྱང་འཕེན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། །རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པར་ཐལ། །དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། །ཅི་སྟེ་འདོད་ན། །དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱིས་དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་སྔོན་ཞེན་གྱིས་འཛིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་རྒྱང་འཕེན་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ། །མཚན་ཉིད་
དེ་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་འཕེན་ན། །སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། །བློ་ཡིན་པར་ཐལ། །ཡུལ་རིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །མ་གྲུབ་ན། །ཡུལ་ཆོས་ཅན། །སྐྱེས་བུས་གཞོད་རིག་པར་ཐལ། །ཕྱིས་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །རང་

༄༅། །ཕྱོགས་ནི། རིག་པ་བློ་ཡི་མཚན་ཉིད། །ཤེས་ལ་ཞེན་རིག་བ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། །བློ་རིག་བདུན་དུ་དབྱེ་བ། །གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ། །རྗེས་དཔག །ཡིད་དཔྱོད། སྣང་ལ་མ་ངེས། །དཔྱད་ཤེས། །ལོག་ཤེས། །ཐེ་ཚོམ་དང་བདུན། །དང་པོ་གཉིས་སུ་འོག་ཏུ་འཆད། །གསུམ་པ་ཡིད་དཔྱོད་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། །དབྱེ་བ་དང་ཆོད་པ་སྒྲུབ་པ་དང་གསུམ། །དང་པོ་ནི། །སྔོན་བ་དང་རང་དགོ་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་ཡུལ་པ་དོན་པ་མཐར་གཅིག་ཏུ་གསར་དུ་ངེས་པའི་ཞེན་རིག། རང་ཉིད་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། །དེ་ཡང་ལྡོག་ལ་ཡུམ་རྗེ་ནི་ཞེས་པས་མངོན་སུམ་དང་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཏོང་། །རང་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་ཞེས་པས་རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཏོང་། །རང་ཡུལ་པ་དོན་པ་ཞེས་པས་ལོག་ཤེས་དང་། །དེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཏོང་། །མཐར་གཅིག་ཏུ་ཞེས་པས་ཐེ་ཚོམ་དང་དེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཏོང་། །གསར་དུ་ངེས་པ་ཞེས་པས་དཔྱད་ཤེས་དང་དེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཏོང་། །ཞེན་རིག་ཞེས་པས་སྣང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། །ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཏོང་བའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། །རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད། རྒྱུ་མཚན་མ་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད། རྒྱུ་མཚན

ཕྱིར་སྣང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དང་གསུམ ། དང་པོ་ནི་མཚན་གཞི་ནི ། རྒྱུ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པར་སྒྲ་མི་རྟག་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་རྟང་ ། རྒྱུ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པར་སྣང་བ་ལས་ཀྱི་ཁྲོན་པ་རྙིང་པ་ན་རྒྱུ་ཡོད་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་
བུའོ༑ ༑གཉིས་པ་ནི༑ སྒྲ་བྱས་པ་དང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པར་བརྗོད་པའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུའོ། ༑གསུམ་པ་ནི༑ གཞན་ལ་བྱེའི་རྟག་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་བརྫུན་པ་སྤྲོད་བའོ ! རིག་གཏེར་ལས། ཡིད་དཔྱོད་རྟག་ལས་བརྟེན་མི་སློས ། རྣམ་བཅའ་འཚོ་ཡིན་པ་ཚོ་མ་འཁྱུར། རྟགས་ལ་ལྟོས་ན་ཡང་དག་གམ ། ལྟར་སྣང་གསུམ་ལ་ཡི་ཁྱད་པར་མེད། ཅེས་པ་ནས་ཡང་ན་བདེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཕྱིར།།
ལོག་པའི་ཡིད་དཔྱོད་རྣམ་གཉིས་ཐད། འདོད་ན་ཡིད་དཔྱོད་བདེན་པ་ཉམས། ། ཞེས་གསུངས་པ ། དེའི་དོན་ལ་བཅུ། ། རྒྱུ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པར་སྒྲ་རྟག་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པར་སྒྲ་མི་རྟག་
སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རང་། རང་ལུགས་ལ་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། རྒྱུ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པར་སྒྲ་རྟག་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར ། རྟགས་དངོས་ཡོང་
ན༑ སྒྲ་རྟག་པར་ཐལ ། འདོད་པའི་ཕྱིར ། བཞི་བ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ ། ཚོ་ད་པ་སྦྱར་པ་དང་གསུམ ། དང་པོ་ནི། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡང་ཡིན། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར
པའི་རང་མཚན་ལ་ངེས་པ་དྲངས་མི་ནུས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རིག་པ་དང་ཉེ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་དེ་རྒྱུར་པའི་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན། རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་

ཕར་ ༄༅། །གསུམ། སྣང་ལམ་ངེས་སུ་བྱུང་བའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མེད་དེ། དེ་ཡིན་ན་དང་ཡུལ་ངེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད། ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་སྔོན་པོ་མཐོང་ངམ་མ་མཐོང་སྙམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་དུས་ཀྱི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་
དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། ཡིད་སྒྲ་སྙན་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་དུས་ཀྱི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གྲང་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན་དང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་
རྩེ རྟེ་ལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ། སྣང་ལམ་ངེས་སུ་བྱུང་བའི་བློ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཡིད་མངོན་ལྟ་བུ་དང་། །སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་རྒྱུད་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་སྒྲ་འཛིན་དེ་
འཛིན་པོ་འཛིན་པ་རེ་ཁོ་ཏ་འཛིན་པའི་ཡིད་མངོན་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གསུམ་པ་ནི། གྲང་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཉིས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། ཁྲ་ནག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་
ལྔ མངོན་སུམ་དང་། རྒྱུད་འཕེན་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་རྗེ་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་བརྗོད་པ་སྤོང་བ་ལ་རིག་གཏེར་ལས། གལ་ཏེ་སྣང་ལམ་ངེས་པ། ཚད་མམ་ཡིན་མངོན་སུམ་ཀུན། ཚད་མ་མི་འགྱུར་
མངོན་སུམ་ལ། ། ངེས་པ་ཉིད་ནི་ཀ་གོ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་བཅིག །མངོན་སུམ་ཡིན་ན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་བསྒྲུབ། །མངོན་སུམ་ཡིན་ན་སྣང་ལམ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཁྱབ། སྣང་ལམ་ངེས་ཀྱི་བློ་ཡིན་ན་ཚད་མ་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། །དང་པོ་དེར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིག་ཏེ་རང་དང་འགྲེལ་ལ་ལས་ལ་མངོན་སུམ་ནི་གང་གི་ཀྱང་ངེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་མངོན་སུམ་གྱི་ངེས་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་····ཞེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ངེས་
པ་ཡོད་པར་ཐལ། ངེས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཕྱིད་ཀྱི་ཕྱིད་ཚད་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་ཕྱིད་
ཚད་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པར་ཐལ། ཕྱིད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ། ཕྱིད་མངོན་སུམ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མངོན་སུམ་གྱི་ངེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ངེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རིག
འགྲེ། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་ཁྱབ་ན་རེ། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་ངེས་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་། དེ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་སྣང་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པས་ཁྱབ་པ་ཙམ་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་མཁྱེན་སྣང་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་
ཅན། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པར་ཐལ། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་རྟགས་འགྲེ། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་སྣང་ཅིག་གཉིས་པས། རང་གི་གཞལ་བྱ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་
མཁྱེན་སྣང་ཅིག་གཉིས་པའི་ངེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ངེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟག་གསལ་དངོས། གཞན་ཡང་། མངོན་སུམ་གྱི་ངེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི
ཁ་དོག་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་གྲུབ་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མངོན་སུམ་གྱི་ངེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ།

༄། །མངོན་སུམ་གྱི་རང་གི་གཞལ་བྱ་ངེས་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། །མངོན་སུམ་རང་ཡུལ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། །མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཅན། ངེས་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། །
རང་ཡུལ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རང་ལུགས་འདི་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་ཁྱབ་པ་མེད་མཚམས་ལ། སྔོན་གྱི་གནས་
རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ངེས་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། །རྟགས་དེར་ཐལ། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟོག་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་དཔྱད་ཤེས་ལ་ཁ་བཞི། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བསྡུ་བ་བྱེད་དགོད་པ། རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་ཟིན་རྟོག་པའི་རིག་པ་དཔྱད་ཤེས་ཀྱི
མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། མངོན་སུམ་དཔྱད་ཤེས། རྟོག་པ་དཔྱད་ཤེས་དག་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་དཔྱད་ཤེས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ལྔ། དབང་མངོན་དཔྱད་ཤེས། ཡིད་མངོན་དཔྱད་ཤེས། རང་རིག་མངོན་སུམ་དཔྱད་
ཤེས། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དཔྱད་ཤེས། དཔང་གཞི་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་དཔྱད་ཤེས། དང་པོ་ནི། །སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་
པ་ནི། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ། ལྔ་པ་ནི། མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན།

མ་འཁྲུལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རིག་པ་སྐད་ཅིག་ཉིས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་བཅོག་པ་བཅད་ཤེས་ལ་དབྱེ་ན། །མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་དྲངས་པའི་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ནི།
སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྔོན་པོ་དེ་ན་...... མཐོང་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་ཉིས་པ་
ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བཅད་ཤེས་ནི། ཚད་མ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་། གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་སྐད་ཅིག་ཉིས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པ་ནི། ཡུལ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། རིག
པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བའི་བར་རྣམས་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་བཅད་ཤེས་དང་ཚད་མ་གང་རུང་ཡིན
དེ་རྣམས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བཅད་ཤེས་ཚད་མ་མཆོག་གི་རིགས་ཐེག་གི་འགྲེལ་པ་འབད་ལྡན་རྒྱུད་བ་ལས། །མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག
པའི་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྒྱུན་ཅུ་ཕྱུར་པའི་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐམ་མི་དང་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་ནི་ཚད་མ་ཡིན་བསྡུངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་རིགས་པའི་སྒྲུབ
བྱེད་ནི། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བཅད་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ལ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་ཀྱང་ཁྱོད་རྟོགས། དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཀྱང

ཚ ༥ ༡༧

༄༅། །ཁྱོད་རྟོག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། །ཁྱོད་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཡོད། །ཁྱོད་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་ཁྱོད་རྟོག་པའི་ཕྱིར། །ཁྱོད་སྔོན་པོའི་ལྡོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཡོད། ཁྱོད་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་ཁྱོད་རྟོག་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་སྔོན་པོའི་ལྡོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེའོ། །བཞི་པ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། དཔྱད་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དཔྱད་ཤེས་དང་ཚད་མ་གང་རུང་གང་ཞིག ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ལྡོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་གསར་དུ་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོས་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དུ་རྟགས་གྲུབ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཡོད་པར་ཐལ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོས་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ལན་བཏབ་ཟིན། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོས་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་གསར་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་རྟོག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཁྱབ་ཡོད་དེ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་གསར་དུ་རྟོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས

པ་བསྒྲུབ་བསྡོ། །དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཆོས་དེ་རྟོག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ལ་འདོད། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་གསར་དུ་རྟོག་པའི་ཆོས་ཡོད་པར་ཐལ། །དེ་སྐད་ཅིག་དང་
པས་མ་རྟོག་པ་རེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བསྡུ། །དེ་དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་རྟོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། ཁ་ཅིག། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དམ་ད
ཟེར་ན། །དེ་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་གི་བདག ······ ཡོད་པར་ཐལ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོས་མ་རྟོག་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ།
ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་གསར་དུ་རྟོག་པའི་ཆོས་ཡོད་པར་ཐལ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག
གཉིས་པས་གསར་དུ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་གྲུབ་བསྡུ། སྔར་བཞིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། དེས་གསར་དུ་རྟོག་པའི་ཆོས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཚུལ་གྱིས
རྟོགས། དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་འདིར་མ་ཁྱབ། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། །དེ་དེ་དང་དུས་མཉམ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དཔྱོད་ཤེས་ཀྱིས་གསར་དུ་རྟོག་པའི་ཆོས་ཡོད་པར་ཐལ། དཔྱོད་ཤེས་ཀྱི་དཔྱོད་ཤེས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོག་ཚད་མས་དཔྱོད་ཤེས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་རྟོག་པའི

འཕ ཕྱི། ཞི

༄༅། །ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འཁྲུལ། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། །དེ་དེ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་
པ་གྲུབ་སྟེ། །ཚད་མ་སྔ་ཕྱི་ཞེས་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་སྔ་ཕྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་ཞེས་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་པར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དཔྱད་ཤེས་དཔྱད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་
ཆོས་དེ་རྟོགས། །དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཆོས་དེ་མ་རྟོགས་ན། །དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་རང་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་རྟོགས
པར་ཐལ། དེ་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁོ་བོ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་རང་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་མ
རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་སྐད་གཅིག་དང་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ། །དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། དེ་སྐད་ཅིག
གཉིས་པས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་རྟོགས། དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་མ
རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཟེར་ན། དཔྱད་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་དེ་རྟོགས་ཚད་མས་ཆོས་དེ་མ་རྟོགས་ན་དཔྱད་ཤེས་ཀྱི་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། རྟགས་བཞིན་འཁོར་གསུམ་བྱེད།

ཡང་ཁ་ཅིག །ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེར་ན་རང་ལུགས་འདིར་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེས་སྒྲ་
མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ འི་ཞེན་དོན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཀྱི་ཞེན་
དོན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཞེན་དོན་ཕྱོགས་དམ་བཅའ་བ་པོའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གང་ཞིག ཕྱོགས་དམ་བཅའ་བ་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སངས་
རྒྱས་འཕགས་པ་སྐད་ཅིག་ཉིས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱོགས་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཅུད་ཟེར་ན། དཔྱོད་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཔྱོད་ཤེས་ལ་གནས་པའི་གང་ 14
ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག་རྟགས་གསལ་འགྲོ། །མདོར་ སྐུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན། མ་འཁྲུལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རིག་བསྐྱེད་
ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། དཔྱོད་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དཔྱོད་ཤེས་དང་ཚད་མ་གང་རུང་གང་ཞིག ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཆོས་ཅན་དེའི་ལྡོག་པས་བསྒྲུབས། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་གསར་དུ་རྟོག་
པའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་མེད་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན། དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་རེ་རྟོགས་ནས་གསར་དུ་རྟོག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྟོག

ཚད་ བཅུ་ ཀྱ

༄༅། །ཡོ་དོན་མཐུན་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། དཔྱད་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་ཚད་མ་གང་རུང་གང་ཞིག །ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སླ། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་གསར་དུ་རྟོག་པའི་ཚོས་མེད་པའི་ཕྱིར
མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་མེད་པར་ཐལ། དེས་རྟོགས་ནས་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྟོག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་............མཚན་ནས་མཚོན་གཞི་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་བསྒྲུབ་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།
བཞི་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག །སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་ཡིད་དཔྱོད་སྔར་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། དཔྱད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་ཟིན་རྟོག་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟོག་ཟིན་རྟོག་པའི
རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བར་ཁྱབ་བཟུང་ལ་མ་གྲུབ་ཟེར་བ་ལ། དེར་ཐལ། དེ་སྔར་ཅིག་དང་པོས་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོག །དེ་སྔར་ཅིག་གཉིས་པས་ཀྱང་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག
རྟོགས་ཀྱི་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་རྟོག་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་རྟག་གཉིས་པ་བསྒྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཡིད་དཔྱོད་སྔར་ཅིག
གཉིས་པ་ཡོད། དེ་འདྲའི་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་དེ་རྟོག་པའི་ཕྱིར། རྟག་གཉིས་པ་སླ་བ་ཟེར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དཔྱད་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་འཚམས་ལ་སྒྲ་མི
རྟག་རྟོག་གི་ཧེ་དབབ་སྐྱལ་དཔྱད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ཕྱི་རོལ་ལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་སྒྲ་རྟོག་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན

ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་རྟག་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། སྒྲ་ཤེས་བྱར་རྟོག་པའི་རྗེས་དཔག་སྒྲ་ལ་དཔྱད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཤེས་བྱར་རྟོག
པའི་རྗེས་དཔག་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་དཔྱད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་དཔྱད་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྟོག་ཟིན་རྟོག་པའི་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་རྟོག་ཟིན་རྟོག་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟོག་ཟིན་རྟོག་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་འཚམས་གཉིས་པ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོག་གིས་ཡིད་དཔྱོད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་
རྟག་པ་ལ་རྟོག་ཟིན་རྟོག་པའི་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསར་དུ་རྟོག་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟོག་པའི་རིག་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པས་ཚད་མས་དེ་མ་རྟོག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་
རྟག་ཟིན་རྟོག་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ ཁས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོག
གི་ཡིད་དཔྱོད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཚད་མིན་གྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོག་གི་ཡིད་དཔྱོད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་གསར

༄༅། །དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་མེད་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་མངོན་སུམ་སྣང་ཅིག་དང་པོའི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། གཞི་གྲུབ་ན་མངོན་སུམ་སྣང་

20 ཅིག་དང་པོས་རྟོགས་པས་ཁྱབ་ན། མངོན་སུམ་སྣང་ཅིག་གཉིས་པས་གསར་དུ་རྟོག་པའི་ཆོས་མེད་པས་ཁྱབ་པ་འདོད་ཐེར་ན། འོན། གཞི་གྲུབ་ན་ཚད་མས་རྟོགས་པས་ཁྱབ་ན། དཔྱད་ཤེས་ཀྱིས་གསར་དུ་རྟོག

པའི་ཆོས་མེད་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་ཚད་མ་འདི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་པས་ཁྱབ་ན། ཚད་མས་གསར་དུ་རྟོག་པའི་ཆོས་མེད་པའི་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མ་ཁྱབ་ན་ཁྱབ་པ

བཞི་སྒྲིག་དང་དོན་འགལ་ལ་འབྱུང་ངོ་། །ཇི་སྐད་འབྱུང་ན། གཞི་གྲུབ་ན་ཚད་མ་འདི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་པས་ཁྱབ་ན། ཚད་མས་གསར་དུ་རྟོག་པས་ཆོས་མེད་པས་མ་ཁྱབ་ན། །གཞི་གྲུབ

ན། ཚད་མས་རྟོགས་པས་ཁྱབ་ན། དཔྱད་ཤེས་ཀྱིས་གསར་དུ་རྟོག་པའི་ཆོས་མེད་པའི་མ་ཁྱབ་པའི་ཁྱབ་པ་མེད་ན། གཞི་གྲུབ་ན། མངོན་སུམ་སྣང་ཅིག་དང་པོའི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་

མས་རྟོགས་པས་ཁྱབ་ན། མངོན་སུམ་སྣང་ཅིག་དང་པོས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་མེད་པས་མ་ཁྱབ་ན། གཞི་གྲུབ་ན་མངོན་སུམ་སྣང་གཅིག་དང་པོས་རྟོགས་པས་ཁྱབ་ན། མངོན་སུམ་སྣང་ཅིག

གཉིས་པས་གསར་དུ་རྟོག་པའི་ཆོས་མེད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་འདུག་ཅེས་འཕྲོད་དོ། །རྩ་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་གསར་དུ་རྟོག་པའི་ཆོས་མེད་པར་ཐལ།

བཞི་སྒྲུབ་ཚད་མའི་ཉིད་ལ་ནུ་ངྷུར་པའི་ཚེ་ན་མས་རྟོག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་རྟག་འབུད། འདོད་མི་ནུས་སྟེ་ཚད་མཚོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། གཞི་སྒྲུབ་ཚད་མས་རྟོག་པས་ཁྱབ་ན། །དཔྱད། །
ཞེས་བྱེས་ གསར་དུ་རྟོག་པའི་ཚེས་མེད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་ན་དབྱུར་ཞེས་ཀྱིས་གསར་དུ་རྟོག་པའི་ཚེས་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་ན་སྤྱད་ཤེས་ཀྱིས་
ཡིན་ན་གོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྗེ་དཔག་ཚད་མ་སྣང་ཅན་དང་པོ་སོགས་ལ་ཡང་རྟར་བཞིན་རིག་པ་བསྒྲུབས་ནས་འགྲོ་མཚམས་ཞེས་པར་བྱའོ། །དབྱུ་བ་ལོག་ཤེས་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་
བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ ------- འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་རང་ཉིད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ལོག་ཤེས་དང་། རྟོག་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ལོག
ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཞེན་རིག། རང་ཉིད་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། །རི་བོང་རྭ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་ །
གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟ་བུའོ ། །རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་གསལ་ལ་སྣང་ཅན་གྱི་རིག་པ། རང་ཉིད་རྟོག་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་སུ་གྱུར་
པའི་དབང་ཤེས་དང་། དེར་གྱུར་པའི་ཡིད་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་གང་ཡིན་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངོས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན།

༢༥

༄༅། །ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་འགྱུར་པའི་རིག་པ་ཡང་ཉིད་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་བའི་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། །དཔེར་ན། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་
མཚན་ཉིད་དེ། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཀྱང་ཡིན། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལ་རྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རིག་པ། རང་ཉིད་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་
སུ་འགྱུར་བའི་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། སྔོན་པོ་གསལ་བར་སྣང་བའི་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ།། ༈ །།བདུན་པ་ཐེ་ཚོམ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཡུལ་ལ་
དོགས་པའི་རིག་པ། རང་ཉིད་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ། དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ། ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་རྟག་གམ། མི་རྟག་
ཕལ་ཆེར་མི་རྟག་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཕལ་ཆེར་རྟག་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཕལ་ཆེ་རང་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་སྙམ་དུ་འཛིན་
པའི་བློ་ལྟ་བུའོ། །དེས་བློ་རིག་བདུན་དུ་ཕྱེ་བ་སོང་ནས། ༈ ། གཉིས་པ་བློ་རིག་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ལ། དོན་སྤྱི་བཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་བཤད། རང་མཚན་བཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་
བ་བཤད། མེད་བཞག་ལ་སྣང་ཅན་བཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་བཤད་པ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་རྟོག་པའི་

མཚན་ཉིད། །དེ་ཡང་སྒྲ་ནི་སྒྲ་སྤྱི། དོན་ནི་དོན་སྤྱི། དེ་གཉིས་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་ནི་དེ་གཉིས་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །རྟོག་པ་སྒོམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བརྡམ་སྦྱང་གི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་དེ་སྒྲ་དོན་འདྲེས་
པར་འཛིན་པ་མིན་ཀྱང་། སྒྲ་དོན་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་རུང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་སྤྱི་གང་ཞེ་ན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པར་སྣང་བ་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི། ཀ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཀ་བར་སྣང་བ་ཀ་བའི་དོན་སྤྱི།
རི་བོང་རྭ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་རི་བོང་རྭར་སྣང་བ་རི་བོང་རྭའི་དོན་སྤྱི་ཡིན། མདོར་ན། གཞི་གྲུབ་མ་གྲུབ་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་དེ་དང་དེར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཆོས་དེ་དང་དེར་སྣང་བ་ཆོས་དེ་དང་དེའི་དོན་སྤྱི་ཡིན། གཉིས་པ
དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་དང་། རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་གཉིས། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དོན་མཐུན་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། ཀ་བ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། བུམ་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ
ལྟ་བུའོ། །མདོར་ན་གཞི་གྲུབ་ན་ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ཡིན་པས་ཁྱབ། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དོན་མི་མཐུན་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། རི་བོང་རྭ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་དང་། སྒྲ་རྟག
འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །མདོར་ན་ཁྱོད་གཞི་མ་གྲུབ་ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པོ། །གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ། གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ
པའི་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་རིག་པ་རང་ཉིད་རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དབང་མངོན། ཡིད་མངོན། རང་རིག་མངོན་སུམ། །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་བཞི་ཡོད་དེ་རིམ་ཏུ་འཆད།

༄། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་རིག་པ། རང་ཉིད་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་
ན། དེར་གྱུར་པའི་དབང་ཤེས་དང་། དེར་གྱུར་པའི་ཡིད་ཤེས་གཉིས། རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་གང་ཡིན། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྐྱེས་
པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རིག་པ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་གང་ཡིན། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག
རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རིག་པ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། སྔོན་པོ་གསལ་ལ་བར་སྣང་བའི་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཤེས་བློ་རིག་སུ་སྡུད་
པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ཧཱུྃ་ གསུམ་པ་བློ་རིག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ལ་དྲུག ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། །འཁྲུལ་ཤེས
དང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། སེལ་འཇུག་གི་བློ་དང་སྒྲུབ་འཇུག་གི་བློ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའོ།
དང་པོ་ལ། ཚད་མ་བཤད་པ་དང་། ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ཡུལ་དོན་ཐོབ་

ཅིར་ཀྱི་རིག་པ་རང་ཉིད་མི་སླུ་བའི་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད། །གཉིས་པ་ལ། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། །མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འི་ཚད་ 22
མ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། སོ་སོའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་གཞལ་བྱ་རའི་བདག་ཉི་ཤར་ཐུབ་པ་ཡུལ་སྣང་དང་གཞལ་ལ་མེད་པར
རང་ཉིད་མི་འཁྲུང་བ་ལ་རང་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པའི་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་རང་ཉིད་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །
པཎ་ཆེན་ཆེ་མ་ཆོག་གིས་ནུམ་ངེས་འགྲེལ་པ་འཐད་ལྡན་ཆེན་པོ་ལས་ངེས་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པ་ལ་ངེས་མ་དང་མི་འཁྲུང་བ་རང་ལས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་གཞལ་བྱ་འི་བདག་ཉིད
མཐར་ཐུག་པ་ཡུལ་སྣང་དང་གཞན་པ་མེད་པར་རང་ཉིད་མི་འཁྲུང་བ་ལ་རང་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པར་ཕྱིས་འབྱུང་བ་སྐད་པའི་ཚད་མ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས
པ་འདྲེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟག་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་རང་ཉིད་གཞན་ལས་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པ་འི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །པཎ་ཆེན་ཆོས་མཆོག་གིས་འཐད་ལྡན་ཆེ་བ་ལས། །ཤིང་པ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཀྱང་པར་མངོན
མི་འབྱུང་བ་གཞན་ལས་ངེས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་ཅིག་སྣང་ཅན་གྱི་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་མ། རྗེས་དཔག་པ་ཅན་གྱི་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་མ། རང་རིག

༄༅། །མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། །རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་དང་ལྔ་ཡོད་དེ། །རིགས་གཏེར་ལས། དོན་རིག་གཉིས་དང་རང་རིག་གཉིས།
རྗེས་སུ་དཔག་རྣམས་རང་ལས་ངེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །དང་པོ་ནི། །མེས་བཙོ་བསྲེག་གི་དོན་བྱེད་ནུས་པར་འཇལ་བའི་མེ་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་དང་། །དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་
པ་ནི། ཤུགས་རྒྱུད་ཀྱིས་པའི་གཟུགས་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ལྟ། །དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། །མིག་ཤེས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། །དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་
བུའོ། །བཞི་པ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་དང་། །དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུའོ། །ལྔ་པ་ནི་དུ་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་དང་། །དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུའོ། །
གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་སྒྲ་འབྱེད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། །སྣང་བ་རང་ལས་ངེས་ཤིང་བདེན་པ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ། །ཕྱི་རང་ལས་ངེས་ཤིང་ཁྱད་པར་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི
ཚད་མ་དང་། སྔར་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་རྣམས་ཡོད་པ་དང་གསུམ། །དང་པོ་ནི། །དོན་ལ་མི་སླུ་བ་དེ་ག་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་པས་མི་འཁ་དོག་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་པོའི་ཁ་དོག
དམར་ལམ་པ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། །དོན་ལ་ཞལ་པ་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་པས་ཞ་པ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་པོའི་ཡལ་ག་ལོ་མ་དང་བཅས་པ་འཛིན་པའི

དཔང་པོའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚེ་འདི་རྣམ་པ་མ་གྲུབ་ཅིང་ཐམས་མ་གྲུབ་ཅིང་སྣམ་དུ་ཕྱེ་ཆེ་མ་ཁྱེན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་སྒྲུབ་བརྗོད་རིགས་ཞེས་སྨྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་
ཡོད་དེ། དང་པོ་གཉིས། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། ཕྱོགས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ད་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་དབང་མངོན་དང་པོ་དཀར་དགྲ་དམར་འབམ
པ་ལ་རང་ལས་ངེས་དང་། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ཡིན། །ཁ་དོག་དམར་པོ་ཡིན་པ་མ་མིན་པ་ཁ་དོག་ཡིན་པ་ལ། གཞན་ལས་ངེས་དང་། གཞན་ལ་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཀྱང་།
དེ་ལ་ཚད་མ་མིན། ཆོས་དེ་ལ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ལ་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་
ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་སྒྲུབ་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེན། མངོན་སུམ་དང་པོ་བ། ཡིད་མ་གཏད། མངོན་སུམ་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཅན་དང་གསུམ་ཡོད་དེ། རིག་ཏེར་ལས། དང་པོ་བ་དང་ཡིད་མ་གཏད། འཁྲུལ་
རྒྱུ་ཅན་རྣམས་གཞན་ལས་ངེས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །དང་པོ་ནི། སྔར་ཨུཏྤལ་མཐོང་མ་མྱོང་བའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡིད་གཞན་
མཐོང་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་དུས་ཀྱི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུ་འཛིན་གྱི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ངེས་སུ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྨིག་རྒྱུའི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ལྟ

༢༠

༄༅། །ཁྱོ། ། ངེས་རང་ལས་ངེས་དང་གཞན་ལས་ངེས་པ་བཤད་ཟིན། གཉིས་པ་ལ། མངོན་སུམ་བཤད་པ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚད་མའི་གྲང་ངེས་དང་
སྤྱོད་ཡུལ་བཤད། མངོན་སུམ་རང་གི་ངོ་བོ་བཤད། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཚད་མའི་གྲང་ངེས་བཤད་པ་དང་། ཚད་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཚད་མའི་
གྲང་ངེས་ཀྱི་ངོ་ན་བཤད་པ་དང་། མངོན་རྗེས་གཉིས་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་ཐ་དད་གང་ཡིན་ལ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་
དབྱེར་ཡོད། དེ་ལ་དེ་གཉིས་ལས་མང་མི་དགོས་ཤིང་ཉུང་ན་མི་འདུ་བའི། ཚད་མ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲང་ངེས་པའི་དོན་ཡིན། གཉིས་པ་ལ། དམ་བཅའ་བཞག་པ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་གཉིས། དང་པོ་
ནི། མངོན་རྗེས་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་ནི། དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རྗེ་དཔག་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་མངོན་སུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། །མངོན་རྗེས་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་རྗེ་དཔག་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྗེ་དཔག་དང་རྫས་ཅིག་ཡིན་པར་
ཐལ། ཁྱོད་རྗེ་དཔག་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་རྫས་ཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྗེ་དཔག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་

དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གཉིས། ཡུལ་ལྡན་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་། གྲུབ་པ་དེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་
གི་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྗེས་དཔག་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མྱོང་བྱ་སྔོ་
ངང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ལ་འདོད་ན། མ་ཁྱབ་ན། མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ན་ཁྱོད་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་
པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མིན་གྱིས་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མ་ཁྱབ་ན། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་མ་ཚོན་ནས་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་
ཚད་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རང་སྤྱི་གཉིས་བཤད་པ། མངོན་ལྐོག་གཉིས་བཤད། བདེན་པ་གཉིས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བཤད་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ངོ་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རང་ཉིད་རང་མཚན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། །རང་མཚན་དངོས་པོ་དོན་དམ 26

༄། །ང་ཉེན་པ་རྣམས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། སྤྱི་མཚན་རྟག་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གསུམ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་
ཡིན། གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དེ་བཤད་པ་ལ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་རང་ཉིད་རང་མཚན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གང་
རུང་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ ཁྱབ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་རང་ཉིད་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ན་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ།
མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ན་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གང་རུང་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ན་སྤྱི་མཚན་ཡིན
པས་ཁྱབ་ཀྱང་། སྤྱི་མཚན་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཁྱབ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ ...... མེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རང་འཛིན་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ སུ་དམིགས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་སྟེ། ཀུན་བཏགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་མདོ་ནས་སུམ་དུ་རྟོག་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་
མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། རང་མཚན་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཡོངས་གྲུབ

ཡིན་དང་རང་མཚན་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག ། ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ན་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མངོན་ལྐོག་གཉིས་བཤད་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ།
རང་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་དངོས་པོ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན། རང་འཛིན་རྟོག་པས་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ། རང་ཉིད་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། གཞི་གྲུབ་ན
ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་ལྐོག་གྱུར་ལ་དབྱེ་ན་ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་དང་། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གཉིས། རང་འཛིན་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོག་པས་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། རང་ཉིད་དང་པོ་
ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་། དུ་ལྡན་ལ་ལའི་མེ་ལྟ་བུའོ། །རང་འཛིན་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟོག་པས་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། རང་ཉིད་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་
མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་བསྲུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་བདེན་པ་གཉིས་བཤད་པ་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ
སྨྲ་བའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་བཤད་པ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་བཤད་པ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་པ་མཛོད་ལས། གང་ལ་བཅོམ
ཞིག་བློ་ཡི་གཞན། །བསལ་ན་དེ་བློ་མི་འཇུག་པ། །བུམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། །བཅོམ་པའི་བློས་ཆ་གཞན་བསལ་བ་ན། རང་འཛིན་གྱི་བློ་འདོར་བའི

༄༅། །ཆོས་སུ་དམིགས་པ་དང་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་ནང་གི་ཆུ་ལྟ་བུའོ། །བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། །བཅོམ་པའི་བློ་ཆོས་གཞན་བསལ་ན་རང་འཛིན་གྱི་བློ་འདོར་བའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ན་རང་འཛིན་གྱི་བློ་འདོར་བའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པའི་ལྷོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆུ་ནང་གི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བློས་ཆོས་གཞན་བསལ་ན་རང་འཛིན་གྱི་བློ་འདོར་བའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ལྡོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་པའི་བློས་ཆོས་གཞན་བསལ་ཡང་། རང་འཛིན་གྱི་བློ་མི་འདོར་བའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ། རང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། སྔོན་པོ། གཟུགས་རྡུལ་ཕྲ་རབ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ། སོ་སོར་རྟག་འགོག །སོ་སོར་རྟག་མིན་གྱི་འགོག་པ་རྣམས་ཡིན། དེ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ནི། བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྟག་པ་སྤྱི་མཚན་གསུམ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན། བློ་དོན་དམ་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་པོ་རང་མཚན་རྣམས་ཡིན། །ཁྱབ་མཉམ་ཡིན། གསུམ་པ་

སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་བཤད་པ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་པར་འགྱུར་བའི་ཧེ་སྐྱེ་དཔ་ཀུན་རྫོབ་བ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་
ཡིན་ནོ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཁྱབ། གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུགས་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ
ཡིན། མཚན་གཞི་ནི། གཟུགས་དང་གཟུགས་ལ་འཛིན་ཚད་མ་གཉིས་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད། ཀུན་བཏགས་བདེན་པར་མེད་པ། ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་
པའི་ཀུན་བཏགས་བདེན་པར་མེད་པ། གཟུགས་གཟུགས་སུ་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་བདེན་པར་མེད་པ། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་བདེན་པར་མེད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད། །ད
ངབཞིན་ཉིད། ཡང་དག་མཐའ། མཚན་མ་མེད་པ་བའི་དབྱིངས། དོན་དམ་བཏགས་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །དབུས་མཐའ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུས་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་
དག་མཐའ། མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམས་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཚད་མའི་གྲངས་དང་སྤྱོད་ཡུལ་བཤད་ཅེན། གཉིས་པ་མངོན་སུམ་རང་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ་
ལ། མངོན་སུམ་ཡང་དག་བཤད་པ་དང་། མངོན་སུམ་ལྟར་··· སྣང་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། དབྱེ་བ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་བཤད་པ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་

ཞ

༄། །དོན་བཤད་པ། །མཚན་བརྗོད་པ་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་སྒྲའི་དོན་བཤད་པ། །ཞར་ལ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་བཞི། །དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་མ་འཁྲུལ་བ་
ཡང་ཡིན་པའི་རིག་ཤེས་ནི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རིག་པ། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་
རིག་པ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་མདོ་སྡེ་པའི་ཁས་ལེན། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་བག་ཆགས་བརྟན་པས་སྦྱང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རིག་པ་
མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། །དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རིག་པ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་ཚད་
མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་སེམས་ཙམ་པས་ཁས་ལེན་ཏེ། །རྣམ་ངེས་ལས། གཞན་བག་ཆགས་བརྟན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་རྟེ་སྤྱོད་པར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དོན་ཞེ་ན་སྣང་དུ་མི་སླུ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ཁ་ཐུད་ལྷན་ཆེ་བ་ལས། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྨྲ་བ་ལ་ནི། སྔོན་པོའི་བག་ཆགས་བརྟན་པ་དང་མི་བརྟན་པ་དག་གིས་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཐོང་པ། དེའི་དོན་གྱི་མཐུ་ཡིན་གྱི། །ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་ནས། །ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཞེད། །ཅེས་དང་། །རིགས་གཏེར་ལས། །བག་ཆགས་བརྟན་དང་མི་བརྟན་ལས། །བདེན་དང་བརྫུན་པའི་རྣམ་བཞག་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་རྟོག ༣༡

ཟླ་ལམ་འཁྲུལ་བའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དང་བྲལ་བ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་ནི། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ། རང་ཉིད་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་དོན། སྐབས་འདིར་འཁྲུལ་རྒྱུ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། འཁྲུལ་རྒྱུ་རྟེན་ལ་ཡོད་པ། ཡུལ་ལ་ཡོད་པ། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལ་ཡོད་པ། གནས་ལ་ཡོད་པ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། འཁྲུལ་རྒྱུ་རྟེན་བདག་རྐྱེན་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། མིག་རབ་རིབ་ཀྱིས་དཀྲུགས་པ་ལས་ནམ་མཁའ་ལ་ཟླ་བ་གཉིས་གསལ་བར་སྣང་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་ནི། འཁྲུལ་རྒྱུ་ཡུལ་དམིགས་རྐྱེན་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། འགལ་མེ་མྱུར་དུ་བསྐོར་བ་ལས་འཁོར་ལོར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། འཁྲུལ་རྒྱུ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིད་བྱེད་སྔ་མ་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཡང་ན་ཁྲོ་སྡང་གིས་དཀྲུགས་པ་ལས་ས་གཞི་དམར་པོར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། འཁྲུལ་རྒྱུ་རང་རྒྱུད་ནང་གི་གཏང་བག་གང་ན་ཡོད་པའི་གནས་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། རང་ཉིད་གྲུར་ཞུགས་པ་ལས་ལྗོན་ཤིང་འགྲོ་བར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུའོ།། གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་རྗེས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། མཚན་ཉིད་རྫུན་པའི་སྒྲ་དོན་བཤད་པ་ནི། འཐད་ལྡན་ཚེ་བ་ལས། མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ། མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མངོན་སུམ་ཚུ་ཕྱེད་པའི་ཤེས་པ་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་རྟོག་པ་དང་

༄༅། །བྲལ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ནི། མཚོན་བྱ་རྗེས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། མཚན་ཉིད་སྨྲ་བའི་སྒྲ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྣམ་ངེས་
ལས་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་མཚོན་བྱ་འམ་མཚན་གཞི་རྗེས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་མཚན་
ཉིད་སྨྲ་བའི་སྒྲ་ཡིན། རྣམ་འགྲེལ་འདིར་ཡང་། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བ་ནི། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ཞེས་པས་སྒྲ་དེ་མཚོན་བྱ་འམ་མཚན་གཞི་རྗེས་བརྗོད་ཀྱི་
སྒྲ་ཡིན། རྟོག་དང་བྲལ་བ་ནི་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་མཚན་ཉིད་སྨྲ་བའི་སྒྲ་ཡིན། ཚད་མ་མདོར། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་ནང་ཚན་དུ་
གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་མཚོན་བྱ་འམ་མཚན་གཞི་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་མཚན་ཉིད་སྨྲ་བའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །
མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ཞེས་པའི་གཞུང་ཚིག་དང་། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བ་ནི། ཞེས་པས་གཞུང་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་
མངོན་སུམ་ཞེས་པའི་གཞུང་ཚིག་དང་། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི། རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ཞེས་པའི་གཞུང་ཚིག་གསུམ་

ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚིག་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཀྱང་། གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་རང་ལྡོག་ལ་མི་བྱེད་པར། དོན་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ། གཟུགས་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་དེ་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག
ཡོད་པ་དང་ རྗེ་འགྲེལ་དེ་དག་གི་དོན། མཚོན་བྱ་རྗེས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དབྱེ་བ་ངོ་བོ་ལ་གྲུབ་མཐའ་འདོད་ཚུལ་ལ་བཤད་པ་ནི། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ། ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་རང་རྒྱུད་པ། ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ། དབང་པོ་མངོན་སུམ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་བཞེད་ཅིང་། རང་རིག
མངོན་སུམ་མེད་པར་བཞེད་ལ། མདོ་སྡེ་པ། སེམས་ཙམ་པ། ཕྱི་རོལ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པར་བཞེད
ལ། དེས་ན་རིགས་གཏེར་ལས། མངོན་སུམ་བཞི་པོ་མདོ་སྡེའི་ལུགས། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་གསུམ་རྣམ་རིག་གཉིས། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་གཞི་ཕྱེ་བ
མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་བཞི། དབང་མངོན། ཡིད་མངོན། རང་རིག་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བཅེ་ནས་གསུམ། ཞོར་ལ་སེམས་ཙམ་རྣམ་པ་བདེན་རྫུན་གྱི་ཁྱད་པར། ཀུན་བཏགས་

34

ཐ། བཅོ་ཕྱེད་ཉི

༄༅། །ཀ་ཞེན་དབང་། ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ལེགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡང་
ཡིན་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་མ་འཁྲུལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རིག་པ་རང་ཉིད་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག
པ་རང་ཉིད་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རིག་པ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་རང་ཉིད་དབང་མངོན་ཚད་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་མདོ་སྡེ་པའི་
ཁས་ལེན། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡང་ཡིན། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན། བག་ཆགས་རྟེན་འབྱུང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་
གྱུར་པའི་རིག་པ་རང་ཉིད་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་རང་ཉིད་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན
པར་གྱུར་པའི་རིག་པ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་རང་ཉིད་དབང་མངོན་······ཚད་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་སེམས་ཙམ་པས་ཁས་ལེན་ནོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། གཟུགས་ནས་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན
གྱི་བར་ལྔ་ཡོད། དེ་སོ་སོ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་དང་། རང་གི་དམིགས་རྐྱེན་གཟུགས་དང་། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན

པའི་བདག་རྐྱེན་རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་། རང་གི་དམིགས་རྐྱེན་སྒྲ་དང་། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་སྣའི་དབང་པོ་དང་། རང་གི་དམིགས་རྐྱེན་དྲི་དང་། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་
རྐྱེན་ལྕེའི་དབང་པོ་དང་། རང་གི་དམིགས་རྐྱེན་རོ་དང་། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། རང་གི་དམིགས་རྐྱེན་རེག་བྱ་རྣམས་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡང་
ཡིན། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན། མ་འཁྲུལ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རིག་པ་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་རང་ཉིད་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཡིན་པ་སོགས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་
མདོ་སྡེ་བས་ཁས་ལེན། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དེ་རྣམས་དང་། རང་གི་དམིགས་རྐྱེན་དེ་རྣམས་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡང་ཡིན། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་བག་
ཆགས་བརྟེན་འཁྲུང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རིག་པ་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་རང་...ཉིད་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཡིན་པ་སོགས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་སེམས་ཙམ་པས་ཁས་
ལེན་ནོ། །གཉིས་པ་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་ནི། དང་པོ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་ཚད་མ། དཔྱད་ཤེས། སྣང་ལ་མ་ངེས་དང་གསུམ་ཏེ། དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དང་།
དེའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཕྱིས་གཟུགས་མཐོང་ངམ་མ་མཐོང་སྙམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུའོ། །

༄༅། །གཉིས་པ་སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་དབྱེ་ན་ཡང་དེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན་དང་། དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཁོ་བོས་སྒྲ་ཐོས་སམ་མ་ཐོས་སྙམ་དུ། ཐེ་ཚོམ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུའོ། །ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ཡང་དབྱེ་ན། སྔར་ལྟར་གསུམ་གསུམ་ལས། མཚན་གཞི་དང་པོ་དེ་རྣམས་སྔར་ལྟར་འདྲའོ། །གསུམ་པ་རྣམས/ཁོ་བོས་དྲི་ཚོར་རམ་མ་ཚོར། རོ་མྱོང་ངམ་མ་མྱོང་། རེག་བྱ་རྟོགས་སམ་མ་རྟོགས་སྙམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་སོ་སོའི་དབང་མངོན་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་དབང་མངོན་གྱི་རྐྱེན་གསུམ་བཤད་པ་ལ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དེ་བཤད་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དེ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ། རང་གི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་དེ། རང་ཉིད་སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ཡང་ན་སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ། སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་དེ། སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། སྔོན་པོ་དང་། སྔོན་པོའི་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའོ། །མདོར་ན་སྔོན་པོ་དང་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྔོན་པོའི་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ། སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ

གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྔོན་པོའི་མི་རྟག་པའི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། སྔོན་
འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད། རང་ཉིད་སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་
གཟུང་དོན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ཡང་ན་སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད། སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་བཟུང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་
སྔར་བཞིན་ནོ། །དེའི་དམིགས་རྐྱེན་དང་བཟུང་དོན་གཉིས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན། སྔོན་པོ་དང་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་རྫས་གཅིག་ཡིན་ན་དེའི་བཟུང་དོན་ཡིན་པས་ཁྱབ། སྔོན་འཛིན་དབང་
པོའི་མངོན་སུམ་རང་དབང་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྐྱེད་བྱེད་སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་བདག་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དང་། ཐུན་མོང་བའི་བདག་རྐྱེན་གཉིས། སྔོན་
འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྔོན་པོ་འཛིན་ནུས་སུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད། སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་
བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་མིག་དབང་ལྟ་བུའོ། །སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ། སྔོན་པོ་འཛིན་ནུས་སུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རང་དབང་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྐྱེད

༄༅། །ཁྲིད། སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཐུན་མོང་བའི་བདག་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལྟ་བུའོ། །སྔོན་
འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐྱེད་པ་གསལ་རིག་ཙམ་ཅིག་ཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྔ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི
སྔོན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དབང་མངོན་གྱི་རྐྱེན་གསུམ་བཤད་པ་ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང་། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དམིགས
རྐྱེན་ལས། ནང་གི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་གང་ཡིན་པ། །དོན་ཡིན་རྣམ་ཤེས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །དེ་རྐྱེན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་ཆ་འདང་མི་འཁྲུལ་ཕྱིར་ན་རྐྱེན། །ནུས་པ་འཇོག་ཕྱིར་རིམ
གྱིས་ཡིན། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའང་ནུས་པ་ཡིན།། ངོ་བོ་གང་ཡིན་དབང་པོ་འང་ཡིན། ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་དུ། ནང་གི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ནི། ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ། དོན་ཡིན་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་བཞིན་དུ
ཡང་། ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ནང་ན་མེད་ཡོད་པ་/པོན་དམིགས་པའི་རྐྱེན། ཡིན་ནོ་རྣམ་ཤེས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། དེ་རྐྱེན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ནང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། དོན་ལྟ་བུར་སྣང་བ་དང་། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། །ཚུལ
ཉིད་གཉིས་དང་ལྡན་པ་བཞིན་ན་ཡོད་པ་/པོན་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །ར་ཞིག་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། རིག་པ་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་པའོ། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ལྟར་རྐྱེན་ཡིན་ཞེན། གཅིག་ཆ་འདང་མ་འཁྲུལ་ཕྱིར

རྟེན། །ལྷན་ཅིག་པར་སྦྱར་ཟིན་ཀྱང་འགྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཅི་ཞིག་ཅུང་ཟད་འབྱུང་བར་ཏེ། འདི་ལྟར་གཏན་ཚིགས་པ་བཀག་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་གི་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་རིམ་པ་ཞིག
ང་སྐྱེ་བ་དག་གི་ཡང་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པར་སྨྲའོ། །ཡང་ནུས་པ་འཛིན་གྱི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་ཡིན། རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཡིན་དེ་དོན་དུ་སྣང་བ་དེ་ནི་རང་སྣང་བ་དང་མཚུངས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ནུས
པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་ཅན་ཉེ་བྱེད་པས་སྨྲ་འོ་གལ་ལོ། ། གལ་ཏེ་འོ་ན་ནང་གི་གཟུགས་ཅན་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་དེ་དང་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེས་ཞེས་ན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་
པའང་ནུས་པ་ཡིན། དེ་བོ་གང་ཡིན་དབང་པོ་རང་ཡིན། དབང་པོ་རང་གི་འབྲས་བུ་ལ་དེ་བོ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྦྱར་བ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལུང་གི་དོན་
བཤད་པ་ལ། ལུང་གི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་དང་། སྐབས་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་བལ་ལྡང་གི་ཤེས་བྱའི་དོ་བོ་ནི། ཞེས་པ་ནས། དེ་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་སྐབས་འཛིན
དབང་པོའི་མདོན་སུམ་གྱི་སྣང་བའི་དམིགས་རྐྱེན་དང་། དེས་དམིགས་རྐྱེན་བཀག་པ་བསྟན། གཅིག་ཆར་དང་མི་ལ་བྲུལ་ཕྱིར་ནན་རྟེན། ཞེས་པས། དེ་ལ་རྩ་དང་པ་སྤོང་བ་བསྟན། ནུས་པ་འཛིན་ཕྱིར་རིམ་གྱིས
ཡིན། ཞེས་པའི་སྤོན་འཛིན་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་གྱི། ནུས་པ་འཛིན་པའི་དམིགས་རྐྱེན་དང་། ཕྱོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་མཚན་ཉིད་པ་དེ་བསྟན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའང་ནུས་པ་ཡིན།

༢༡། །ངོ་བོ་གང་ཡིན་དབང་པོ་འང་ཡིན། ཞེས་པས་སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་བདག་རྐྱེན་ངོ་བསྟན་ནོ། །འགྲེལ་པར། ནུས་པ་ཞེས་བྱའི་ངོ་བོ་ནི། ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་གང་ཡིན་པ། དོན་ཡིན།
ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་ཡང་ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཉིད་གཉིས་དང་ལྡན་པས་ན་ནུས་ཡོད་པ་སྔོན་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བའི་
སྔོན་པོ་དང་། སྔོན་པོ་གཉིས་ལ་སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་བའི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་བསྟན་པའི་སྐྲོན་ས་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་བརྟག་པ་བསྟན། །དེ་ཞིག་དཔྱད་ན་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཞེས
པ་ནས། ཇི་ལྟར་རྐྱེན་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་བར་གྱི་སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བའི་སྔོན་པོ་དང་སྔོན་པོ་གསལ་རེ་རེ་ནས་ཚོམས་ཅན། སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་བའི་དམིགས་རྐྱེན་
དུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་མི་སྣང་བ་གང་ཞིག །དེའི་དམིགས་རྐྱེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་དང་རྫས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་རྟོད་པ་དང་བསྟན། །གཅིག་ཆ་འདང་མི་འབྲེལ་ཕྱིར་ནའང་། ཞེས་པ་ནས་རྒྱུ་དང་ལྡན་པ
རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་དག་གི་ཡང་རྐྱེན་ཉིད་ཡིན་པར་སྨྲའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་རྩོད་པ་དེའི་ལན་བསྟན། ཡང་ན། ནུས་པ་འཛིན་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་ས་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། ནུས་པ་རྣམ་པར་ཞེས་པའི་བརྗེ་ན་ཅན་བྱེད་པས
མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་རྟེན་ཡིག་དམ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟོན་པོ་དང་། སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དམ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་རྟོང་གི་སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཏོ

པོར་དངོས་སུ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱིས་ནུས་པ་བག་ཉེས་སོ། །དེའི་ནུས་པ་འཇོག་པའི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་བསྟན་པའི་སྐབས་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་མཚན་ཉིད་པ་དེ་བསྟན། གལ་ཏེ་འོ་ན་ནང་གི་གཟུགས་ཡོད་ཞེས་པ་ནས། འབྱུང་བ་ཡས
རྒྱུར་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་དེའི་བདག་རྐྱེན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བརྒྱུད་ཚུལ་ཏེ་བསྟན། པ་ལ། སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་དང་། བདག་རྐྱེན། དེ་མ་ཐག
རྐྱེན་དང་གསུམ་ལས། སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྐྱེད་བྱེད། དེའི་མངོན་སུམ་གྱི་དམིགས་
རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། [illegible] འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་བཞག་ཉེས་པའོ་
ལྟ་བུའོ། །སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རང་གི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྐྱེད་བྱེད་དེ་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་འཇོག་སྟེ། དེའི་དམིགས་རྐྱེན་ནང་དང་གི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་
སུ་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་སྔ་དགོས་སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་
ནུས་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། །དེ་སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ལྡོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སྟེ།

༢༢། ། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་འདི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དེའི་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་
བཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་བཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
སྔོ་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་ཏེ་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྔོ་བ་བཞིན་ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྦྱོར་བ་
གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་མ་གྲུབ་ན། སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་སྔོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྔོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་བཟུང་དོན་མེད་དེ། དེའི་བཟུང་དོན་དུ་གྱུར་
པའི་སྔོན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཤར་བའི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་སྔོན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཤར་བའི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་རང་གི་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་སྔོན་པོས་གཏད་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ད་རང་རྒྱུ་བག་ཆགས་ཙམ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག །རྣམ་པ་རྗེས་རྫུན་ཅན། དེ་ཡོད། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་བཞིན་དུ་ལ་
བཞེད། འདི་ནི་ཕྱུད་པར་རིག་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་ལ་བསྒྲུབས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། དེའི་སྣང་བའི་དམིགས་རྐྱེན་དང་། དེའི་ནུས་པ་འཇོག་པའི་དམིགས་

ཆེན་གཉིས། སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བ་ཡང་ཡིན། སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་བཏགས་པ་བ་ཡང་ཡིན། པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེའི་སྣང་བ་འདི་དམིགས་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་ནི།
སྔོན་འཛིན་གྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བའི་སྔོན་པོ་ཡོད་དེ་སྔོན་པོ་ཟླ་གཉིས་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་དེ་འདྲ་སྣང་བ་འདི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་ན། དེ་ལ་སྣང་བས་ཁྱབ། དེ་འདི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་ན། དེས་དམིགས་པས་ཀྱང་
མ་ཁྱབ། མ་དམིགས་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ། དེའི་དམིགས་རྐྱེན་དང་། དེ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་དམིགས་རྐྱེན་གཉིས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་མ་ཡིན། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་བཞག་ལ་ཁྱབ་པར་མེད། དེས་ན་སྔོན་འཛིན་
དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྣམ་པ་འཇོག་པའི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་ན། དེའི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེ་ལ་སྣང་བའི་མ་ཁྱབ། དེའི་དམིགས་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ། མ་དམིགས་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ། དེས་རྟོགས་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ། མ་རྟོགས་པ་
ཀྱང་མ་ཁྱབ། སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་བདག་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་རྒྱུ་མཚན་བཞི་སོགས་མཐར་སྣང་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེའི་བདག་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ཡོད་དེ། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དེ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྔོན་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
མཛོད་ལས། ཐ་མའི་རྟེན་འདས་ལྔ་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་དག་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡང་ཡིན། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་ནང་མཚན་དུ་འགྱུར་པའི་ལྔ་རྣམས་ཀྱི་འང་ཡིན་ཞེས་པའི་གཞུང་དོན་གྲུབ་པས་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མིག

ལྔ། ༄༅། །ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་སོགས་ཀྱང་མངོན་སྐྱེ་བ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་རང་ལུགས་ཚད་མ་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་རབ་བཤད་
པ་ལ། རྟོག་པའི་རྟོག་དབྱེ་བཞི་ནི་རྣམ་པ་ངེས་འབྱུང་བ། པ་དོན་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ན་བཤད་པ། རྣམ་རྒྱུན་པའི་ཁྲུགས་འཕྲད་པར་སྒྲུབས་པ། །སྐབས་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ། དེ་ ཉི་འཕྲད་ལུགས་ཀྱི་ཡུང་དང་སྦྱར། དང་པོ་ལ་སེམས་
ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་དུ་འདུས་པའི་ནང་ནས་རྣམ་དོན་རྫུན་གཉིས་ཀ་ཀུན་བཏགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་རྟོག་པའི་
རྟོག་གཞིར་མི་རུང་ངོ། དེ་དེ་གཉིས་ཀ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཀུན་བཏགས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་པའི་ཡོངས་ གྲུབ་ནི་རྣམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་ལྟར་
མ་གྲུབ་མ་གྲུབ་རྟོག་པའི་རྟོག་གཞིར་མི་རུང་ངོ། །དེ་གཉིས་ཀས་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོངས་ གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་ལ་ཞེན་པ་དང་། བཟུང་བར་སྣང་བ་གཉིས་ལས།
དང་གཉིས་ཀ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་རྟོག་པའི་རྟོག་གཞིར་མི་རུང་ངོ། །དེ་དེ་གཉིས་ཀས་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་གཉིས་ཀས་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་པའི་
ཕྱིར། །བཟུང་བར་སྣང་བ་ལ། དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ། སྤྱིར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ། དབང་ཤེས་འཛིན་པར་སྣང་བ། སྤྱིར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་དངོས་པོར་སྣང་བ། དབང་ཤེས་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ།

སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ། དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྣང་བ། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་རྒྱ་པར་སྣང་བ། དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་ཕྱེད་དུ་སྣང་བ། སྔོན་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་ཕྱེད་དུ་སྣང་བ།
དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སུ་སྣང་བ། སྔོན་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སུ་སྣང་བ། དབང་ཤེས་ལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ། སྔོན་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དང་འདྲ་བཞི་ལས། དང་པོ་བཞི་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་རྩོད་པའི་རྩོད་བཞིར་མི་རུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱོད་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀས་ཁྱོད་ཀུན་བཏགས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད
ཀུན་བཏགས་གང་ཞིག །དེ་ཡིན་ན། ཁྱོད་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། རྟག་པ
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞི་རེ་རེ་ནས་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱབས་ཁྱོད་ཡང་དག
ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟག་གྲུབ་སྟེ། སྔོན་པོ་སྔོན་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཁྱོད་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན། སྔོན་པོ་སྔོན་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་འཇུག་བཞི་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དེ་ཡིན་པའི
ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སྔོན་པོ་སྔོན་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དབྱེ་གང་རུང་གང་ཞིག། ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།

༄༅། །ཁྱོད་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཙམ་དེ་དང་བསྟུན་ཅིག་གང་ཞིག །སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་ཁྱོད་སྣང་བའི་ཕྱིར། །ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་སྔོན་
པོ་སྔོན་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་དེས་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྔོན་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ནུས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་
གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་
ཐལ། ཁྱོད་དེ་གཞི་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག །རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཆོས་ཅན་དེའི་ལྡོག་པ་གང་ཞིག །སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་ཁྱོད་སྣང་བའི་ཕྱིར། །ཕྱི་མ་
མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་ལ་སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་སྣང་བའི་ཕྱིར། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་དེས་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་
ཀྱིས་འདྲེན་ནུས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན་ཁྱོད་ཁྱོད་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་གཉིས། དེ་གཉིས་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་རྩོད་པའི་རྩོད་བཞི་མ་རུང་སྟེ། དེ་གཉིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་དོན་ལས···

མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་མ་ལྔ་པོ་དེ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་ཀས་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་རྩོད་པའི་རྩོད་གཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམ་བདེན་པའི་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན། རྣམ་བརྫུན་པའི་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག། དེས་རགས་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག །འཐད་ལྡན་ཆེ་བ་ལས། ལུས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་རུ་ནི་དང་དེ་བ་མོད་མོད་ཅེས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམ་རྫུན་པའི་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་གང་ཞིག །རྣམ་རྫུན་པས་རགས་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བ་སོགས་དང་པོ་བཞི་རྟག་པ་ཡིན། ལྔ་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་གཟུགས་ཕྱུང་ཡིན། བཅུ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་གཟུགས་ཡིན། བཅུ་གསུམ་པ་དང་བཅུ་བཞི་པ་སྔོན་པོ་ཡིན། དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བ་དང་། དེ་ལ་དངོས་པོར་སྣང་བ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན། དབང་ཤེས་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ། དེ་ལ་རགས་པར་སྣང་བ། དོན་ལ་གཟུགས་ཕྱུང་དུ་སྣང་བ། དེ་ལ་གཟུགས་སུ་སྣང་བ། དེ་ལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་སྔ་མ་སྔ་མ་ཡིན་ཁྱབ། སྔ་མ་སྔ་མ་རྣམས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མ་ཡིན་ནོ། །སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་དང་། །དེ་ལ་དངོས་པོར་སྣང་བ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ། དེ་ལ་རགས་པར་སྣང་བ། དེ་ལ་གཟུགས་ཕྱུང་དུ་སྣང་བ། དེ་ལ་གཟུགས་སུ་སྣང་བ། དེ་ལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་རེ་རེ་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་སྔ་མ་སྔ

༄༅། ། མ་ཡིན་ཞིང་། སྔ་མ་སྔ་མ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པོ་ངོ་བོ་རྣམས། སྔོན་སྣང་བ་དང་ཞེས་ལ་སྣང་བ་དང་། དེ་ལ་དངོས་པོར་སྣང་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ལྷ་པོ་
གང་རུང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་ཤེས་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ་སོགས་ལྷ་པོ་རེ་རེ་ནས་དེ་ལ་སྣང་བ་དང་། དེ་ལ་དངོས་པོར་སྣང་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ལྷ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།
བདེན་རྫུན་གྱི་དོན་བཤད་པ་ནི། རྣམ་བདེན་རྫུན་ཞེས་པའི་ཚིག་རྒྱུར་གྱི་བདེན་པའི་དོན། སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། བརྫུན་པའི་དོན་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲ་འཇུག་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་དབང་ཤེས་ལ
རགས་པར་སྣང་བ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀས་དངོས་པོ་ཕྱི་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ཀས་དངོས་པོ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་དངོས་སྨྲ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་འདྲའི་ཚིག་རྒྱུར་གྱི་བདེན་པའི་དོན་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གང་རུང་དང་། བརྫུན་པའི་དོན་ཀུན་བཏགས་ལ་མི་འཇུག་དེ། དེ་གཉིས་དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྣང་བ་གཞན་དབང་དང་།
ཡོངས་གྲུབ་གང་རུང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀས་དེ་གཞན་དབང་དུ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ཀས་དངོས་པོ་ལ་གཞན་དབང་གི་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་བདེན་རྫུན་གྱི་དོན་ཡོད་དེ།
རྣམ་བདེན་རྫུན་ཞེས་པས་ཚིག་རྒྱུར་གྱི་བདེན་པའི་དོན་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་། བརྫུན་པའི་དོན་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ཡོད་དེ། རྣམ་བདེན་བརྫུན་ཞེས་པའི་ཚིག་རྒྱུར་གྱི་བདེན་པའི་དོན་མ་འཁྲུལ་

པའི་ཤེས་པའི་སྣང་ཡུལ་དང་། ། བརྟེན་པ་འདི་དོན་འབྱུང་ཞེས་ཀྱིས་སྣང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་རྣམ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་འཆད་པར་བསྒྲུབས་པ་ནི། དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྣང་བ་ཚོགས་ཅན་སྣང་བ་
རྟགས་བདེན་པར་མེད་དེ། །སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་། དེར་གྲུབ་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚིག་མོད། ཚིག་ཁྲིད་འདི་ལྟར་སྤྱོལ་ ནུས་པ་ཚང་བའི། དབང་ཤེས་ལ་
རགས་པར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱིར་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་འཁོར་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་ཡོད། ཕྱིར་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཐོང་གི་རང་རིག་མངོན་སུམ་མེད། ཕྱིར་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་
པའི་མངོན་སུམ་དེ་མ་རིག་པས་བསླད་པ་བསྟུན་རང་རྒྱུད་མཐུན་པས་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་དངོས་པོ་དང་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ལ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། །ཡང་ན་ལ་རགས་པར་སྣང་
བ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། རྟག་འགོད་པ་དང་། རྩ་ལ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མེད་དེ། དེའི་གཅིག་དང་། དེའི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།
རྩ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གཅིག་བྲལ་སྒྲུབ་པ་དང་། དུ་བྲལ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་གཅིག་དུ་མེད་དེ།
དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་གསལ་ཤར་བའི་ཆ་བཅས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་དུ་མར་མེད་དེ། དེར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དེའི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མེད་

།འདོད་ན་མ་པར་མེད་པས་སྒྲུབ་པར་ཐལ། གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མེད་ན་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མེད་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་
ན་གཉིས་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་པ་ཡང་མི་སྲིད། གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་པ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བརྒྱུས་ཏེ་བསྡུན་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་བདེན་བརྟེན་ནས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། སོ་སོའི་དབྱེ་བ། རྩོད་པ་
སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། །སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་རྣམ་རྫུན་གང་རུང་ཡང་ཡིན། དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་དང་། དེ་གང་རུང་ཡང་ཡིན
དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྣང་བ་མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པའི་སྣང་ཡུལ་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་དང་། དེ་གང་རུང་ཡང་ཡིན། ཚུར་མཐོང་གི་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས
པར་ཁས་ལེན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་རྣམས་རེ་རེ་ནས། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡང་ཡིན། དེ་སྣང་བརྫུན་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་།
དེ་གང་རུང་ཡང་ཡིན་དེ་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། དེ་གང་རུང་ཡང་ཡིན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་
གང་ཟག་རྣམས་རེ་རེ་ནས་སེམས་ཙམ་རྣམ་བརྫུན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་དབྱེ་བ་ལ། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་།

སྣ་ཚོགས་ལ་གཉིས་མེད་པ། །སྣང་སྟོང་ཚུལ་ཀའི་དེ་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི། ཁྲ་བོ་ཐིག་ལེ་སྟོང་གི་སྒོ་ལེ་ར་གཉིས་རྩ་ལ་ཁྲ་དང་པ་བཞི་སྟེ་ཏུ། ཁྲ་ར་ཐིམ་དབང་ཤེལ་གྱི་སྦུ་གུ་དེ་ཀྲི་སྣོད་ལ་ར་གཉིས་ཀ་དེ་པ་ཁྱིམ་དང་ལ་གཉིས་ཀྱང་
ཛ་སྣ་ཐ་དད་དུ། ཁམས་ལྡན་པའི་ཞི་ཁྲོས་ཅི་མ་རྣམས་པ་བཅས་པ་སྐྱ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཁྲ་འཛིན་པ་པང་ལེ་ལུས་ཀྱི་སྦྱོང་གི་སྒོ་ལེ་ར་གཉིས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེལ་གཉིས་རྩ་ལ་གཅིག་ཡིན་པ་ཞིག་ཆུ། ཁྲ་བོའི་སྟོང་གི་སྒོ་ལེ་ར་
གཉིས་ཀྱང་རྩ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཁམས་ལ་ཞེན་པའི་རྗེ་སྦུ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཁྲ་བོ་དང་། ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེལ་གཉིས་ཞིག་སྟེ་རྩ་ལ་ཡིན་པར་མཆོད་པ་ཁྱུང་། དེ་ལྟར་ཟུང་ཡན་ཆུན་རྩ་ལ་ཐ་དད་དུ་ཁམས་པའི་སྦུ་བུའོ།
རྣམ་བརྫུན་པ་ལ་དབྱེན། །སྒྲིབ་བཅས་རྣམ་བརྫུན་པ་དང་། །སྒྲིབ་མེད་རྣམ་བརྫུན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ས་ལ་རྒྱུ་སྦྱང་ཞུན་གཉིས་སྤྱང་ཡོད་པར་ཁམས་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ཚེ་མ་རྣམས་འཛིན་པ་སྦྱུ་བུའོ།། གཉིས་པ་ནི
དེ་མེད་པ་ཁམས་ལྡན་པའི་རྗེ་སྦུ་བུའོ། །དེ་ནི་ སེམས་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་དུ་འདུས་ཀྱང་། གཞི་རྒྱུ་བ་ནི་གསུམ་ཀ་རང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྲེབ་སྟེ། །གཞན
དུ་ཁྲེབ་ན། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། །དེར་ཐལ། །དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཀུན་བརྟགས་ཀྱང་མིན། གཞན་དབང་ཀྱང་མིན། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་དང་པོ་སྒྲུབ
ཞིན་ཏེ། །གཞན་དབང་མིན་ཏེ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཡོངས་གྲུབ་མིན་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པར་ཡང་དག་ཀུན་བརྟགས་ཀ་བའི་དོན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོས

52

༄༅། ། བདག་བཀག་པའི་ཆོས་ཉིད་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་ཙམ་ཞིག་བཀག་པའི་རྣམ་ཞིག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁོན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོངས་
གྲུབ་ཏུ་ཐལ། དབུས་མཐའ་ལས། །རྣམ་དག་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་སྟེ། །གཅིག་པུ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ། ཁོན་རེ། །དེ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་ཐལ། དེ་རྣམ་དག་གི་དམིགས་
པའི་ཆོས་ཉིད་དང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུས་མཐར་ལས། གསུང་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁོན་རེ། དེ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་ཐལ། དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དགེ་བརྟགས་ཀྱི་ སྟོང་གི་གང་ཟག
གི་བདག་མེད་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས། ཆོས་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་ཁྱབ། གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། ཁོན་རེ། སེམས་ཙམ་རྣམ་བརྫུན་པ་ཆོས་ཅན། དེ་རྣམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་གང་རུང་ཡང་ཡིན་དབང་ཤེས་ལ་རག་པར
སྣང་བ་རྣམས་འཁྲུལ་བའི་སྣང་ཡུལ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག །དེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཚད་མ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན་མ་ཁྱབ། ཡང་ཁོན་རེ། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། དེ་རྣམ་བརྫུན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་གང་ཞིག་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་རིགས་པ་ཡིན་པར། ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁྲུལ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་
རྒྱུ་ འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་རིག་པར་ཚིང་
མས་རྟོག་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་ཕྱོགས་ང་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དཔེ་པོ་རང་དུ་ཐལ། པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་
ཡོད་པ་གང་ཞིག། སྔོན་པོ་ ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་དེར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྣང་བའི་ཐུག་པ་དེ་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་བསླབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་
འདོད་མི་ནུས་སོ། དེ་འཁྲུལ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་བདེན་ཞེན་གྱི་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོང་ར། ཚད་མ་བདེན་བ་གཞིར་བཞག་ནས། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོང་
ཤེས་ཆོས་ཅན། འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གོང་གི་ཐལ་འགྱུར་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཕྱིར་སོང་བའི་གང་ཟག་བཞིར་

༄༅། །བཞག་ནས། ཚུར་མཐོང་བ་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་ཀྱི་ཡོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཀྱི་ཡོལ་དོན་དུ་སྣང་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་དེ་བཞིར་བཞག་མི་རྒྱུད་ཟེར་ན་ཁྱོད་ཀྱིད
ཡང་བཞིར་བཞག་མི་ཐེ་དངོ། །ལྷ་བ་དེ་གཉིས་འཕྲད་ལྡན་གྱི་ལུང་དང་འགྲོར་བཞིན། སྔར་དུ་སྨྲས་པ་དེ་རྣམས་འཐད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ལྷན་གཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྔོ་དང་དེ་བློ་གཞན་མ་ཡིན། ཞེས་
དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་འཐད་ལྡན་ཆེ་བ་ལས། འདི་སྐད་དུ། གང་གི་ཕྱིར་འདི་དག་ཅི་རིག་པར་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དོན་ཀྱང་ཐ་དད་པ་བཀག་པ་ཙམ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་ཀུན་བཏགས
གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་བཏགས་པ་ཙམ། རང་ཉིད་ཀུན་བཏགས
ཡིན་པ་འདི་མཚན་ཉིད། །རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ། རང་ཉིད་གཞན་དབང་ཡིན་པ་འདི་མཚན་ཉིད། །རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ མཐར་ཐུག .... ཡོངས་ གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། །
གཉིས་པ་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་ལ། ཀུན་བཏགས་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཕྱེ་ན། མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་། རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བཏགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག ། ཆོས་ཀྱི་བདག
ཕྱིར་ལ་གྱི་དོན། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་ཡིན་པ། རི་བོང་རྭ་ལ་སོགས་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་མཐའ་དག་ལ་འབྲེལ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་སྤྱི་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱ། གཞལ་བྱ། བུམ་པ་དང་

གཅིག སྨྲ་བའི་ཚོགས་པ་རྣམས་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་སྔ་མ་ཡིན་པའི་རྟག་པ་པ་ལ་ཆེ་བ་ལ་བརྗོད། གཞན་ཡང་ཀུན་བཏགས་ལ་སྐྲས་རྫོང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་བཅུ་དང་བརྒྱད་ཡོད་དེ། བྱམས་
པས་ཞུས་པའི་ལེའུ་ལས། བྱམས་པ་གཟུགས་རབ་ཏུ་བརྗོད་བ་ནི། རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་དང་། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོ།། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོགས་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་འཇུག······གཞི་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གྲངས་པའི
ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། དེ་དེ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་འཇུག་པའི་ཡིན་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཀུན་
བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་མཁྱེན་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དང་། དེ་དེ་ ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི
འཇུག་གཞི་ཡིན་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་མཁྱེན་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་བདེན་པར
གྲུབ་པ་དང་། དེ་དེ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

56

༄༅། །གཞན་དབང་ལ་དབྱེ་ན་དག་པའི་གཞན་དབང་དང་། མ་དག་པའི་གཞན་དབང་གཉིས། དང་པོ་ནི། ས་བཅུ་ལམ་ལྔས་བསྡུས་པའི་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པས་བསྡུས་པའི་མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་ལ་བྱེད། གཞན་དབང་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། གཞན་དབང་གི་གཟུགས་ནས། གཞན་དབང་གི་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་བར་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་དེ་ལུང་སྔར་དྲངས་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་དེ་གཞན་དབང་གི་གཟུགས་ཡིན། གཞན་དབང་གི་གཟུགས་དང་གཟུགས་གཉིས་དོན་གཅིག །རྣམ་མཁྱེན་དེ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན། གཞན་དབང་གི་རྣམ་མཁྱེན་དང་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་དོན་གཅིག །ཡོངས་གྲུབ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་ན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དང་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤྲུལ་བས་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་སྟོང་ཞིག །འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་གོ །ཡང་ཡོངས་གྲུབ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་དེ། གྲངས་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་བདེན་པར་མེད་པ་དང་། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་བདེན་པར་མེད་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དེ་རྣམ་མཁྱེན་ལའང་དེ་རིགས་འགྲེའོ། །གསུམ་པ་སོ་སོར་མི་ཟླ་བའི་རྣམ་གྲངས་ལ། ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ། མཚན་ཉིད་གསུམ། རང་བཞིན་གསུམ། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་རྣམས་
དོན་གཅིག་པ། །མཚན་ཉིད་གསུམ་ཡོད་དེ། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད། གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གསུམ་ལ་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གསུམ་ཡོད་དེ། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་རང་བཞིན། གཞན་དབང་གི་རང་
བཞིན། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གསུམ་ལ་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཡོད་དེ། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད། གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད། ཡོངས་གྲུབ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། དཔྱད་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡོད་དེ། ཀུན་བརྟགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བརྟགས་མེད་དང་
བརྡ་སྙན་པར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། དོན་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི
ལྟར་དེ་ནི་མིང་དང་བརྡས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡོད་
དེ། གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྐྱེན་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་ཡང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། དོན་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ

ཁ ༄༅། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་རྐྱེན་གཞན་གྱི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར
དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡོད་དེ། གཞན་དབང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དབང་། རྣམ་དག་གི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་དོན་དམ་པ་དེར་མེད
པའི་ཕྱིར། །དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་གང་དག་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ
ཞེ་ཅུ་ཙ་ ཉིད་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་པ་ཡང་དག་པ་འཕགས་ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ནས། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མ
ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡོད་དེ། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི
བཞི་ བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། གཞན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་པ་ཡང་དག
།འཕགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡང་ཡིན་པའི། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད

པ་ཉིད་ཚེ་ས་བྱུང་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་མངོན་བཤད་ཟིན། གཉིས་པ་ཡིད་མངོན་བཤད་པ་ལ་བརྒྱད། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྟེན་གསུམ། སྐྱེ་ཚུལ། བསྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ། ཡིད་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་བཞུད་བསྒོམ་པ་ལ་དཔྱད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཡང་ཡིན། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན། མ་འཁྲུལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གཞན་རིག་གི་རིག་པ་རང་ཉིད་ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། །
དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གཞན་རིག་གི་གསལ་རིག་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་རང་ཉིད་དེའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་འདྲའི་གཞན་རིག་གི་རིག་པ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ། རང་ཉིད་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ཡིན་ཞེས་མདོ་སྡེ་པས
ཁས་ལེན་ནོ། །རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཡང་ཡིན། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན། བག་ཆགས་བརྟན་འབྲུང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གཞན་རིག་གི་རིག་པ་རང་ཉིད་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ
ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གཞན་རིག་གི་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་རང་ཉིད་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གཞན་རིག་གི་རིག་པ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི
རིག་པ་རང་ཉིད་དེ་ ཚད་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་སེམས་ཙམ་པས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཡིད་མངོན་དང་། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་མངོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡིད་
མངོན་ཡང་ཡིན་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་མཐའ་མ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གཞན་རིག་གི་རིག་པ་རང་ཉིད་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། །

༄༅། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ནས་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་ཡིད་མངོན་གྱི་བར་ལྔ་ཡོད། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་དང་། རང་གི་དམིགས་རྐྱེན་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཡང་ཡིན། རྟོག་པ་དང་
བྲལ་བ་ཡང་ཡིན། མ་འཁྲུལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གཞན་རིག་གི་རིག་པ་རང་ཉིད་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན། དེས་མཚོན་ནས་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་
གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་དང་། རང་གི་དམིགས་རྐྱེན་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཡང་ཡིན། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན། བག་ཆགས་བརྟན་འབྱུང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གཞན་རིག་གི་རིག་པ་དེ་རང་
ཉིད་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་སེམས་ཙམ་པས་ཁས་ལེན། དེས་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཚད་མར་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དང་། སྣང་ལ་མ་ངེས་སུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་
འཛིན་ཡིད་མངོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དང་། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གཉིས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་མཐོང་བ་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ལྟ་བུའོ། །ཕྱིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་
འཛིན་ཡིད་མངོན་ཚད་མིན་པ་དེ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་མན་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་རང་སྔ་མ་ཐག་པ་དེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཚན་གཞི་སོགས་
ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཡིད་མངོན་ལ་དབྱེ་ན། དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཚད་མ་དང་། དེར་གྱུར་པའི་སྣང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་བློ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཡིད་མངོན་དང་། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་

མངོན་ནི་གཉིས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་བྱེ་ཚུལ་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་མངོན་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡིད་མངོན་ཐུབ་ཡིན། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དབང་ཤེས་ལྟ་བུའི་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་མཐའ་ལས་བརྟེན་ནས་རང་དོན་སུ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་
ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཡང་ནི། སྐབས་ཀྱི་དེ་ར་ངོས་སུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཆུ་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས།
དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་ཤེས། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དང་ལྔའོ། །གསུམ་པ་ཡིད་མངོན་གྱི་རྐྱེན་གསུམ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དེའི་དམིགས་རྐྱེན་
བདག་རྐྱེན། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཏོད་པར་འདེམས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཡང་ན་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་རང་གི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཏོད་པར་འདེམས་སུ་
སྐྱེད་བྱེད། རང་ཉིད་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་དོན་གཅིག་མཚན་གཞི་གཟུགས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་འཛིན་ཡིད་མངོན་གཟུགས་འཛིན་རྣམ་ཤེས་ལས་དབང་པོ་སྐྱེད་བྱེད་དེའི་བདག་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་
དང་། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀ་ཡོད། །མཚན་གཞི། གཟུགས་ལ་འཛིན་པ་ཡིད་མངོན་ཡུལ་མཐུན་པའི་སྐད་ཅིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོར་བའི་གཙོ་བོ་སེམས་ལྟ་བུའོ། །དེའི་བདག་རྐྱེན་དང་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་
དོན་གཅིག །ཐུན་མོང་བ་ཡི་བདག་རྐྱེན་མེད་དེའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་འཛིན་པ་ཡིད་མངོན་སྐྱེད་བྱེད་བར་མ་ཆད་ཚུལ་དུ་གཏོད་པར་འདེམས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། 62

༄༅། །མཚན་ཉིད་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཐམ་ལྔ་བུའོ། །བཞི་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྤེལ་མ་རུ་སྐྱེ་བའི་ལུགས། འགྲོས་གསུམ་པར་སྐྱེ་བའི་ལུགས། རྒྱུན་མཐར་སྐྱེ་བའི་
ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི་སློབ་དཔོན་རྒྱན་མཁྲེན་པོ་སྟེ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས། ལོ་ཙཱ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ། གྲོ་ལུང་པ་བློ་གྲོས་འབྱུང་གནས། ཆ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དང་པོར་གཟུགས་
འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་སྐྱེ། དེ་རྗེས་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་སྐྱེས། དེ་རྗེས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་སྐྱེ། དེ་རྗེས་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་
པ་སྐྱེ། དེ་རྗེས་གཟུགས་འཛིན། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་སྐྱེ། དེ་རྗེས་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་སོགས། མདོར་ན་དབང་མངོན་གྱི་མཇུག་ཐུས་ཡིད་མངོན་གྱིས་མཐུག་བསྟུས་ཏེ། དབང་ 63
མངོན་ཡིད་མངོན་ཕྲེ་ལ་མ་རུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ཤངྐ་ར་ནནྡ་ན་བདེ་བྱེད་དགའ་བའི་དཔལ། ས་ལོ་ཙཱ་བ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དང་
པོར་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་རྒྱུད་རྒྱུགས་སུ་སྐྱེ། དེ་རྗེས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ། དེ་གཉིས་ཆ་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བའི་རང་རིག་མངོན་
སུམ་གསུམ་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ། དེ་རྗེས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དེ་གཉིས་ཆ་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གསུམ་དུས་མཉམ་དུ་

སྐྱེ་བ་སོགས་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་རིག་པའི་འཁོར་གསུམ་གཉིས་དང་། ཁ་ནང་བལྟས་ཀྱིས་རང་དོན་རིག་པའི་འཁྲོས་བཅུ་གཅིག་སྟེ། །མངོན་སུམ་འཁོར་ཚོགས་གསུམ་དང་སྐྱེ་བ་རྐྱེན་སྣང་ངོ། ཞིག་གཏེར་ལས། ཕྱི་ལམ་པ་
དང་རྒྱུན་གྱི་མཐར། གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་གནོད་བྱེད་ཡོད། དེ་ན་མངོན་སུམ་འགྲུས་གསུམ་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་ཚ་བཙུན་པ་པཎ་ཆེན་ཆོས་མཆོག །རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་བློ་
བཟང་གྲགས་པ། ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པ་དར་མ་རིན་ཆེན་སོགས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུ་མཐར་ཁོ་ནར་ངེས་སུ་སྐྱེ། དེ་དེའི་རྒྱུ་མཐར་
ཁོ་ནར་མི་སྐྱེས་ཏེ། དེ་དེའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་འཛིན་ཡིད་མངོན་སོགས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ན་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་
འཛིན་དབང་མངོན་སོགས་དབང་མངོན་རྫས་སུ་ཐ་དད་པ་ལྔ་མངོན་འགྱུར་དུ་གཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ངེས་རྒྱུ་གྲངས་ཚང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་རྣམ་ཀུན་དང་གཅིག་ཆར་དུ། ལུས་ཅན་དབང་
རྣམ་ཀུན་ཡོད་པས་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ཡིད་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་པོ་གང་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་བ་གཅིག་འཛིན་པའི་ཡིད་མངོན་གཅིག་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུ་མཐར་ཁོ་ནར་ངེས་སུ་སྐྱེ་
བ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་མངོན་རྫས་ཐ་དད་པ་ལྔ་གཅིག་ཆར་དུ་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྫས་ཐ་དད་པ་ལྔ་མངོན་གྱུར་དུ་གཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་

༄༅། །པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གཅིག་ཤེས་རྒྱུད་རྫས་ཐ་དད་པ་ལྔ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞི་རྒྱུད་རེ་རེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
༢༥ གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྫས་ཐ་དད་པ་ལྔ་མཉམ་སྐྱུར་དུ་གཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། གང་ཟག་གཅིག་གི་ཤེས་རྒྱུད་རྫས་ཐ་དད་པ་ལྔ་ཡིན་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གཅིག་གང་ཟག་རྫས་ཐ་དད་པ་ལྔ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ཡིན་ཀྱི། ལུགས་དང་པོ་གཉིས་ལྟར་མི་འཐད་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་
ཀྱི་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་རིག་པ་ཡིན་ན། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མ་ཁྱབ་ན། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་མ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་
༤༠ ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། པཎ་ཆེན་ཆོས་མཆོག་གི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། མིག་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚེ། །གཟུགས་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མིག་ལ་བརྟེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱིས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་གང་ལ་ཡང་མིག་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་མཐའ་མ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
མ་ཁྱབ། འོ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་རང་གི་དངོས་རྒྱུད་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག །རྟགས་ཁས་བླངས། དེར་ངག་གི་དངོས་རྒྱུ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག །དེ་རང་གི་རྒྱུད

རྒྱུ་ལས་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་སྟེ། རང་གི་རྒྱུད་རྒྱུ་ལས་ཁུང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར
དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྒྱ་ནམ་མཐར་སྐྱེ་བའི་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་སྨྲ་བས་ཕྱིད་ཀྱི་རིག་པ་ནི། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་གཟུགས
ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་གི་དོན་ཚད་མར་བྱུང་བའི་གཟུགས་ཤེས་བཞི་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔྱད་གསུམ
གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པའི་ཡིད་ཤེས་པའི་རྟག་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གྲིམ་པའི
དང་འདིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་མཆོག་གི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལུང་ལ་གྲགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། འདི
སྣང་བ་ལ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་བཅལ་བར་བྱ་བ་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཀའ་བ་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་བཟུང་ལས། མཛོད་ལས། དྲུག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་····· ཡི། རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི
ཕྱིར། དོན་ནི། རང་གི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་ཀྱི་དུས་སུ་འདས་མ་ཐག་པའི་གཙོ་བོའི་རྣམ་ཤེས། །རང་ཉིད་ཡིད་དབང་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ཕྱེ་ན། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དྲུག་ཡོད།

༄༅། །སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །མཚོན་ཚུལ། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་རྣམས། དོན་གཅིག །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་སྒྲོ་འདོགས་ལ་ལྟོས་
ནི། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དང་། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གཉིས་ལ་ཚད་མ་ཡིན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ནུས་མེད་ལ་ལྟོས་པ་ཅིག་ཤོས་ཡིན། ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེར་འགྲེའོ། །
དམིགས་ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པས་མ་ཁྱབ་ཅིང་། ཚད་མ་ཡིན་ན་ཡང་དེས་ངེས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུད་འཛིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་རྟགས་ཞེན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་།
དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་རྟོགས་པས་ཤེས། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུད་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མཚན་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་རང་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་
གྱིས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་མ་རྒྱུན་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་རྒྱུད་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེས་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་སྒྲ་བའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་བའི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་རྒྱུད་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར།
རྒྱུད་མཐོང་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གང་གི་རྟགས་མ་གྲུབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བའི་མི་རྟག་པར་ཐལ། རྒྱུན་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྫ

རྟག་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རིམ་རྟོག་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་དེར་ཐལ། རྒྱུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཀྱིས
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོག་པ་དེ་རྒྱུར་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་འཕགས་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་འཕགས་སློབ་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི
ཕྱིར། ཡིད་མངོན་བཤད་ཟིན་ཏོ།། གསུམ་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འཛིན་རྣམ་རང་རིག་གི་མཚན་ཉིད། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན། མ
འཁྲུལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་འཛིན་རྣམ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་འཛིན་རྣམ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྟོག་གཞི
མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རིག་པ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་འཛིན་རྣམ་རྣམས་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེ་རྒྱུར་པའི་ཚད་མ། དཔྱད་ཤེས། སྣང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་བློ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། མིག
ཤེས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་རྗེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ།
རྒྱང་འཕེན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པ་ནི། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་རིག་ཅན་གྱིས་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཅན་གྱིས་ཤེས་པ། ༤༤

༄༅། །ཡིན་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསོད་པའི་ཚེ་ན་དྲན་ཤེས་ཅན་གྱིས་ཞེས་པའི་རྟགས་ལས་མིག་ཤེས་རང་རིག་ཅན་གྱི་ཤེས་པར་སྒྲུབས་པོ། ཡང་རྗེས་དཔག་ནི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་མྱོང་བྱེད་ཡོད་དེ། རང་དྲན་པ་ཡོད་བའི་ཞེས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། རང་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་མྱོང་བྱེད་ཡོད། རང་མྱོང་བྱེད་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་གཞན་གྱི་མྱོང་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔར་སྣང་བའི་ཤེས་རང་
རིག་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་རྣམས་ངེས་ལས། ཉམས་ཕྱིས་དྲན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ། ཚུལ་གཉིས་དང་ནི་རང་རིག་གྲུབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །བཞི་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཤད་པ་ལ། མཚན་
ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བྱེད་འགོད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡང་ཡིན། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན། མ་འཁྲུལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
མཐུན་པར་གྱུར་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དང་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དང་ཉིད་དེ་འི་ཚད་མ་ཡིན་
པའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡང་ཡིན། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན། མ་འཁྲུལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རིགས་
པ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དེ་ཉིད་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དང་། ཉན་ཐོས་བསྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དང་། ཉན་ཐོས་མི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དང་གསུམ། དེ་བཞི

རང་རྒྱལ་ལ་མཐོང་ལམ་བསྒོམ་ལམ་མི་སློབ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གསུམ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་སྒོམ་ལམ་མི་སློབ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གསུམ་དང་དགུ། །དེ་དགུ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་དེ་དང་བཅུ་ཡོད་དེ། །ཕྱི་མ་ནི་ཉན་ཐོས་འཕགས་
པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་ཚོགས་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ། །ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད་ཀྱིཥྚ་ལ་འཇུག་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། །གསུམ་པ་བསྒྲུབས་བྱེད་འགོད་པ་ནི།
རྟེན་བརྟན་བསྒོམ་ཟིན་ལུས་ཀྱི་འབད་རྩོལ་སྦྱར་མ་ལ་མི་ལྟོས་པར་གོམས་པ་རང་གི ······ དང་གི་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་བའི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན་གོམས་པ་ཆེན་དང་མཐའ་ཡས་པར་བསྒོམ་པ་ལ་ལས་དང་པོ་བསྒོམ་བྱུང་དོན་ལ་
གོམས་པ་རབ་ཏུ་གྲུབ་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྱུང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་དཔེར་ན། །འདོད་འཇིགས་བསྒོམ་པའི་སྣང་བ་བཞིན། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མྱུར་ཤེས་རབ་དེ། ཡང་རྟེན་བརྟན་བསྒོམ་ཟིན་ལུས་ཀྱི་འབད་རྩོལ་ལ་སྦྱར་མ་ལ་ ༩
མི་ལྟོས་པར་གོམས་པ་རང་གི་དང་གི་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འབྱུང་བ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བ་བཤད་པ་ལ།
མཚན་ཉིད། །དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ནི། །རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་རང་ཉིད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཡིན་པ་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། །འཁྲུལ་པའི་རྟོག་པ། །ཀུན་རྫོབ་པའི་རྟོག་པ། །རྗེས་དཔག་གི་རྟོག་པ། །རྗེས་སུ
དཔག་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ། །དྲན་པའི་རྟོག་པ། མངོན་འདོད་ཀྱིས་རྟོག་པ་སྟེ། །རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དྲུག་དང་། །རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གཅིག་དང་བདུན་ཡོད་དེ། །ཀུན་བཏུས་ལས། འཁྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་།

ཡ

༄༅། །རྗེ་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། །དྲན་དང་མངོན་འདོད་ཆེས་བྱ་བ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། སྔགས་རྒྱུ་ལ་རྒྱུར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རགས་རྒྱུན
འཛིན་པའི་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱེད། དཔེར་ན་འདི་ནི་བུམ་པའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟག་འཛིན་སེམས་སུ་བྱུར་བའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱེད། བཞི་པ་ནི། རྟགས་ཅན་རྗེ་དཔག་ལྟ་བུའོ། །ལྔ་པ་ནི
དེ་རིང་གི་དུས་སུ་འདས་པའི་དོན་དྲན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །དྲུག་པ་ནི། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་མ་འོང་བའི་དོན་མངོན་པར་འདོད་པའི་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱེད། བདུན་པ་ནི་མིག་རབ་རིབ་ཀྱིས་དཀྲུགས་པ་ལ་བ་སྤུ་ནས་ནམ་མཁའ
ལ་ཟླ་བ་གཉིས་གསལ་བར་སྣང་བའི་རིག་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱེད། བདུན་པོ་དེ་ཡང་བསྡུས་ན། །རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གསུམ་དང་། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གཅིག་དང་བཞིར་འདུ། །རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང
གསུམ་ནི། བརྡ་བརྗེ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ། དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ། ལྐོག་ཆུ་སྦྱར་བའི་དོན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རགས་རྒྱུན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྦྱེད། གཉིས་པ་ནི། སྔགས་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ
འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་སྦྱེད། གསུམ་པ་ནི། །རྗེ་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོགས་པ། །དྲན་པའི་རྟོག་པ། །མངོན་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་བཅུམ་ལ་སྦྱེད། གསུམ་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ལ། ཚད་
འབྲས་ཀྱིས་རྣམ་འཛིན། །དེའི་མིང་དོན། དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་བཞག་གི་ཁྱད་པར། ཕྱེ་བ་ཚད་འབྲས་དང་འབྲེལ་བ་ཞག་ཕྱེ་བྱག་ཅུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དེ། ཚད་ 71

འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡིན། སྔོན་པོ་ངེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཚད་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་མིང་དོན་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཚད་མ་
ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཚད་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཚད་མའི་མཚན་
ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྔོན་པོ་ངེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཚད་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་
ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་འབྲས་བུའམ་དགོས་པ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཚད་འབྲས་ཡིན་ན་རྣམ་
པར་གཞག་འཇོག་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཚད་འབྲས་ཡིན་ན་མཚན་ནམ་ཆོས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་གཏེར་ལས། དེས་ན་རྣམ་པར་གཞག་འཇོག་གི །རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ལ་ཚད་འབྲས་འདོད།
ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཚད་འབྲས་དང་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཚད་འབྲས་ཡིན་ན་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེའི་རྣམ་བཞག་ཡིན་ན་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །
བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཚད་འབྲས་ལ་སྦྱར་བ་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པའི་ཚད་འབྲས་དང་། བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའི་ཚད་འབྲས་

༣༧།   །གཉིས་ དང་པོ་ནི། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་འི་དགོས་འབྲས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དང་། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ལྟ་བུའོ། །དེ་
ཡང་ཚད་འབྲས་ལ་སྦྱར་བ་བརྗོད་རིག་ཞེས་སྦྱོར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚད་འབྲས་ཡིན་ན་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་མཆོད་པས་ཁྱབ། དེའི་བར་ཆོད་" པའི་ཚད་འབྲས་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེས་བར་མ་ཆོད་པའི་
ཚད་འབྲས་ཡིན་ན། འཇོག་བྱེད་གཞན་གྱིས་བར་དུ་མཆོད་པའི་ཚད་འབྲས་ཡིན་པས་ཁྱབ། སྐྱེད་བྱེད་གཞན་གྱིས་བར་དུ་མཆོད་པའི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ན། བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་དུ་མཆོད་པའི་ཚད་འབྲས་
མ་ཡིན་པར་རྟོག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཅི་རིགས་ཙམ་ཞར་བྱུང་བ་ནི། བདེན་བཞི་རྟོག་པའི་ཚད་མ་དང་། བདེན་བཞི་རྟོག་པའི་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་པས། བདེན་བཞི་ལ་སྤྱོད་དེར་
བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་སྦྱར་བ་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། བསྐྱེད་བྱེད་གཞན་གྱིས་བར་མཆོད་པའི་ཚད་འབྲས་དང་། བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་མཆོད་པའི་ཚད་འབྲས་གཉིས། སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། དེ་
ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་རྟོག་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དང་། ཤུགས་རྟོགས་ཀྱི་དེ་གཉིས། དང་པོ་ནི་
སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལྟ་བུ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣ

ཡམ་ཤར་ཞིང་། ཚོད་ཡིན་པ་འམ་ཚོད་ཀྱི་ནང་ཚང་དང་བསྒྱུར་བའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་པར་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་ཤུགས་ལ་རྟོག་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལྟ་བུའོ།།
དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་རྟོགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དང་། དེའི་རྗེ་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གཉིས། དང་པོ་ནི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་
ཡིན། མ་འཁྲུལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོག་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཞེན་རིག་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོག་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལྟ་བུའོ། 74
དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། དེའི་དབང་མངོན། ཡིད་མངོན། རང་རིག་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དང་བཞི་ཡོད། །དང་པོ་ནི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་
གཟུགས་ཅན་པ་ལས་སྐྱེས། དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྔོན་ནས་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་མ་འཁྲུལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་
རྟོག་པའི་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལྟ་བུའོ། །དངོས་རྟོགས་ཀྱི་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་དབྱེ་ན། འཕྲུལ་རྟོག་དང་པོའི་བསྐྱེད་སྐྱེད་རིགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྒྱུར་བའི་ཚད་

༄༅། །འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག །འབྲས་རྟོག་གཉིས་པས་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག །འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དང་གསུམ།
དང་པོ་ནི་སྔོན་པོ་ག་ཞལ་བྱ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྔོ་ནས་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་རྟོག་བྲལ་གྱི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་
རྟོག་པའི་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་མ་༵ འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སྔ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་ག་ཞལ་བྱ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་
གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྔོ་ནས་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན། བག་ཆགས་བརྟན་འཇུག་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་
ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོག་པའི་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་མ་༵ འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སྔ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པས་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྔོན་པོ་ག་ཞལ་བྱ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
བདག་བརྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྔོ་ནས་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྔོན་པོ་ལ་རྟོག་བྲལ་གྱི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་༵
དངོས་སུ་རྟོག་པའི་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་མ་༵ འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སྔ་བུའོ། །གཉིས་པ་ཡིད་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ནི། སྔོན་པོ་ག་ཞལ་བྱ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག

རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་མ་འཁྲུལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་གཞན་རིག་གི་རིག་པ་ཚད་མ།
དེ་དངོས་སུ་རྟོག་པའི་ཡིད་མངོན་གྱི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལྟ་བུའོ། །འབྲས་རྟགས་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡིད་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ནི་མེད་
དེ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཚེ་དང་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་བསྒྲོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་བསྒྲུབ་བྱེད་མ་ཚང་ཐུབ་པའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །བསྟན་བཅོས་
འདིའི་ཚེ་དང་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འདིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་དེ་ནི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ནི། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། །
འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། །རང་རིག་འབྲས་བུར་བཞག་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཕྱེ་ན། །འབྲས་རྟགས་གསུམ་ཀའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་དེ་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི། སྔོན་པོ་དངོས་སུ་
རྟོག་པའི་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་མ་གཞལ་བྱ། དེ་སྐྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། དེ་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་
དངོས་སུ་རྟོག་པའི་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་མ་གཞལ་བྱ། དེ་སྐྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། དེ་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་

༄༅། །བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས། དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྔོན་པོ་ལ་རྟོག་བྲལ་གྱིས་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ
དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་མ་གཉིས་གཞི་ལ་བྱ། དེ་སྐྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་མཐའ་ཚད་མ། དེ་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་འཁྲུལ་ཁུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་དེའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ
གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ནི། ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་གཞི་ལ་བྱ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བྱུང་བའི་སྒོ་ནས་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ
ཡང་ཡིན་མ་འཁྲུལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད
འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཡང་འབྲས་རྟོག་དང་པོ་སོགས་གསུམ་གྱི་དམིགས་དང་། བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཚེ་དང་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེར་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་བསྐྲུན་བྱེད
མཐར་ཐུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་ཚེ་དང་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེའི་རྒྱུད་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སོ་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེན། བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཚེ་དང་དུ་བྱ
བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་ཚོགས་ལམ་པ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པས་ཁྱབ། དེ་ལྟར་ན་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཡིན་ནོ།

ཕྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཕྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། འཇོག་ཕྱེད་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའི་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཕྱི་ཕྱེད་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པའི་དེ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དངོས་རྟོགས་ཀྱི་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཤུགས་རྟོགས་ཀྱི་དེ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དངོས་རྟོགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དངོས་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་དེ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དངོས་རྟོགས་ཀྱི་དབང་མངོན་གྱི་དེ་དང་རང་རིག་གི་དེ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པས་ཁྱབ། དངོས་རྟོགས་ཀྱི་ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་དང་། དངོས་རྟོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་དེ་གང་རུང་གིས་མ་བསྡུས་པས་ཁྱབ་བཅོས་པའི་བར་སྐབས་བཞིན་ལ། འབྲས་རྟོགས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་སོགས་བསྟན་བྱའི། གཙོ་བོར་ལྟར་བའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཡིན་ན་སེམས་ཙམ་པས་ཁས་ལེན་པའི་དེ་ཡིན་ཞིས་ཁྱབ། མདོ་སྡེ་པས་"""ཁས་ལེན་པའི་དེ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེ་ནས་འབྲས་རྟོགས་དང་པོའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་བ་ལ་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་རོ།། མདོ་སྡེ་པ་ལ་སྦྱར་མི་རིགས་སོ། །མངོན་སུམ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ༈ །གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་བཤད་པ་ལ་རང་དོན་རྗེས་དཔག །གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་བཤད་པ། རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་རྟེན་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་བརྟེན་གཞི

༄༅། །ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཞེན་རིག །རང་ཉིད་རང་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་དང་།
རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་མདོ་ལས། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་དོན་རྗེས་དཔག །རྗེས་དཔག །རྗེས་སུ་དཔག
པའི་ཚད་མ་རྣམས་དོན་གཅིག །གཉིས་པ་ཕྱེ་བ་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག །གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་གསུམ། མཚན་ཉིད་རིམ་པ་ལྟར། རང་གི་རྟེན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་
ནས་སྐྱེས་པའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཞེན་རིག་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་རྟེན་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཞེན་རིག་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་རྟེན་གྲགས་པའི་
རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཞེན་རིག་གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། དང་པོ་ནི། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་
ལུང་གི་རྟགས་ལས། སྦྱིན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བར་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོགས་ལ་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས
རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་སྒྲ་ཡུལ་པ་ལ་མི་བསླུ་བ་དང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ

པ་ལ་མི་བསླུ་བ་གང་རུང་ཡང་ཡིན། རང་གི་ཤེས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལ་ལས་བྱུང་བའི་བྱས་པའི་རྟགས་ལ་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་བྱས་པའི་རྟགས་ལས
སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རིག་པ་རང་ཉིད་བྱས་རྟགས་ཀྱི .... སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། སྒྲ་བྱས
པར་འཛིན་པ་བཞི་དེ་དང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་འཛིན་པའི་རྟགས་འཛིན་གཉིས། མཚན་ཉིད་དེ་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། རང་ཉིད་སྒྲ་བྱས་པ་ལ་མི་བསླུ་བ་ཡང་ཡིན། རང་གི་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ
མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་པའི། གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རིག་པ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་ཉིད
བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ལ་མི་བསླུ་བ་ཡང་ཡིན། རང་གི་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུ་ ཡང་ཡིན་པ་རེ་ཞིག་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་བྱས
པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རིག་པ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། དེ་རྒྱུར་པའི་མངོན་སུམ། རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་དང་གསུམ། དང་ ༤༠
པོ་ནི། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དེ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ། གསུམ་པ

༄༅། །ཞི། དེ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་དཔྱད་ཤེས་ལྟ་བུའོ།། དེས་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཛིན་པ་བའི་རྟག་འཛིན་སེམས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་འཇལ་བའི་རྟག་འཛིན་སེམས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག 81
ཁྱབ་འཇལ་བའི་རྟག་འཛིན་སེམས་རྣམས་ཡོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟག་འཛིན་སེམས་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་དེ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས། དེ་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་རྣམས་འཇལ་བའི
རྟག་འཛིན་སེམས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཇལ་བའི་རྟག་འཛིན་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་པའི
ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟག་འཛིན་སེམས་ཡིན་ན། ཁྱོད་རང་འབྲས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུ་ཡིན
པའི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་མདོར། རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་སྔ་མ་ལ་མ་ཁྱབ་ན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟག་འཛིན་སེམས་ཀ་བ་རང་དུ་ཐལ། ཁོ་ཡོད་པའི
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲ་བའི་རྟག་འཛིན་སེམས་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཡོད་པར་ཐལ། རང་འབྲས་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟག་འཛིན་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།
འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། རང་གི་རྟེན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་གསར

ཧ་མི་བསླུ་བའི་ཞེན་རིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་མ་ངེར། ། རྗེས་དཔག་རྣམ་པ་གཉིས་པ་རང་དོན་ནི། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་སྐྱོན་མ་ལ་མ་ཁྱབ
ན། དེ་འདྲའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་དེ་ཡོ་ཡོ་རང་དུ་ཐལ། ཡོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གི་རྟེན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས
ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས། རྗེས་ཁྱབ། ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ། ཚུལ་
གསུམ་རྣམས་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་ནམ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་ཕྱམ་ཁྱབ་སྣེ། ། རྟགས་འཛིན་སེམས་དེ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སོགས་རེ་རེ་ནས་འཇལ་བའི་རྟགས
འཛིན་སེམས་ཡིན་པ། གང་ཞིག ། སྒྲ་རྟག་པར······ སྒྲུབ······ པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། རྟགས་འཛིན་སེམས་དེ་ཁྱེད་འཇལ་བའི 82
རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སོ་སོའི་ཕྱིར་ཁྱབ་སྣེ ། ཁྱེད་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་ན་ཚད་མ་ཁྱེད་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། །
རྟགས་འཛིན་སེམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྔར་བཞིན་ནོ། །ཁྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྩོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ

༄༅། །བྱས་པར་འཇལ་བའི་རྟག་འཛིན་སེམས་དེ་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོག་པའི་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་རྒྱུ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བྱས་པའི
རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། རྟགས་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་
དཔག་གི་དངོས་རྒྱུ་མིན་ཏེ། དྲན་པའི་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་
འཇལ་བའི་རྟག་འཛིན་སེམས་དེ་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོག་པའི་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་རྒྱུ་མིན་ཏེ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྦྱོར་བ་སྔར་གཅིག་པོ་དེའི་ཕྱི་
རྒོལ་ལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔ་བྱས་པར་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གསུངས་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྟེན་གཏན་ཚིགས་ནི་གཞན་དུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་གཞན་དོན་
རྗེས་དཔག་ལ། བརྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། རྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། གཉིས། དང་པོ་ལ། སྒྲུབ་ངག་བཤད་པ་དང་། སུན་འབྱིན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་
ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་ངག་ཏུ་བཀོད་པ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དང་། ལྟར་སྣང་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། སྒྲ་དོན། ༨༣

དབྱེ་བ། འགོད་ཡུལ་གྱི་རྟེན་ལ་བ་ལྡོག་བཅུ་དང་བཅས་པ་ལྔ། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་འཆད་པ་པོའི་གྲུབ་པའི་ཐུབ་ལ་ཀྱི་སྐུ་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་རྟོག་ལ་ཡང་དག་གི་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ནི་སྔར་གྱི་བསྟན་ལྟར་བྱུང་པའི་སྒྲ
གྲུབ་པ་དང་། རྒྱུ་ནི་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དང་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཡང་དག་པར་ཆ་བཅད་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་དགག་རྣམ
དག་ཏུ་ངེས་པ་རང་ཉིད་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། རང་ཉིད་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་རྗེས་དཔག་དང་། རྟག་ཆེ་ག་རྣམ
དག་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རེ་རེ་ནས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མཚོན་བྱ་གསུམ་པོ་དེ་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྒྲ་དོན་ནི། ཅིའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཞེ་ན་རྒྱུ་ཚེ་ ན་བྱས་ན་ནི
རྟགས་པས་གྲུབ། དཔེར་ན། བུམ་པ་བཞིན་སྒྲ་ཡང་བྱས་སོ། །ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་ཟེར་ཏེ། ཅེས་བརྗོད་པ་པོའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད
བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་དོན་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྒྲ་བྱས་པ་དང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་དགག་སྒྲ་ངག་ཡིན་པས་ན
ཁྱོད་ལ་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་པོ་དེའི་ཞར་དོན་ཐེ་དཔག་ཚེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སྦྱོར་བ་ངག་ཁོ་ན་ཡང་དག་ལས་གཞན

༄༅། །བའི་སྦྱོར་བ་དེ་སྐོར་གྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ལ་རང་འབྲས་བྲལ་བའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོག་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
སྦྱོར་བ་དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་ཚིག་རྣམ་དག་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ་ཁྱོད་སྦྱོར་བ་དེ་སྐོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་སྦྱོར་བ་དེ་སྐོར་གྱི། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱོད་
གཅིག༔ སྒྲ་བྱས་པ་དང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པའི་ཚིག་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། དེའི་ཆོས་
མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གཉིས། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་
ངག་ཡང་དག་ཏུ་དམིགས་པ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་དམིགས་
པ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དང་པོ་ལ། དབྱེ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་སྟོན་འགྲོ་ཅན་གྱི་དེ་དང་། ཁྱབ་པ་སྟོན་འགྲོ་ཅན་གྱི་དེ་གཉིས། དང་པོ་ནི་སྒྲ་བྱས་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་
ཞེས་པ་ཡི་ངག་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་དབྱེ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་སྟོན་འགྲོ་ཅན་གྱི་དེ་དང་། ཁྱབ་པ་སྟོན་འགྲོ་ཅན་གྱི་དེ་གཉིས། དང་པོ་ནི་སྒྲ་ནི་བྱས། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་འདུས་ ༨༥

མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་པའི་སྐབས་དོན་ལྔ་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་སྒྲ་ནི་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་སྐབས་དོན་
ལྔ་གྲུབ་བོ། །ཚུལ་འདི་འགོད་ཡུལ་ལ་ཀྱི་ཆོ་ལ་བཙོན་ཐེ་བྱུང་བ་ལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ཤེས། སྒྲ་བྱས་པ་དང་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པ་ཡང་སྲིད། མི་ལྡན་པ་ཡང་
སྲིད། སྒྲ་བྱས་པ་དང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་བར་མཚང་དུ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་དོར་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོ་
ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གང་རུང་གཅིག་འགོད་དགོས་ཀྱི་དེ་ལས་ལོག་ས་སུ་སྒྲ ༤༦
ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་འགོད་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཀོད་པ་ལ་དགོས་ནུས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་འགོད་དགོས་ཀྱི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ
མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་ཡང་དག་མཁས་པ་མེད་དོ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དང་། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་དགོས་ཀྱི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་གང་
རུང་གཅིག་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་ཤུགས་དོན་གྱི་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་སྨྲས་པས། དོན་གྱི་གོ་བའི་གཅིག་ནི

ཨ། ཞི ཞི སྙ

༄༅། །ལ། རྣྭ་པ་ཡང་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ་དེ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་འགོད་དགོས་ཀྱི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
ཕྱི་རྒོལ་ལ་ཡང་དག་མ་ཞུས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དང་པོ་དངོས་སུ་འགོད་དགོས་ཀྱི་དེ་ཡང་ཡོད། །ཕྱི་མ་དངོས་སུ་འགོད་དགོས་ཀྱི་དེ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་རང་ལུགས་ལ་མ་
ཁྱབ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་དང་དེའི་གཞན་དོན་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་
ཟག་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་……ཡོད་དེ་དང་པོ་ཡིན་ན་ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་ཀྱང་ཕྱི་མ་ཡིན་ན་དང་པོ་ཡིན་པའི་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བྱས་པ་དང་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་བར་མཚད་དུ་དྲན་པའི་
དྲན་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་ཡང་དག་ཀྱང་ཡོད། །སྔོན་ཆད་དེ་སྐོར་ཀྱི་རྗེས་དཔག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཁ་མའི་དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་ཡང་དག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཉིས
པ་སྒྲུབ་ངག་ལྟར་སྣང་བཤད་པ་ལ། སྒྲུབ་ངག་ཙམ་པོ་བ་ཡང་ཡིན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་དམིགས་པ་སྒྲུབ་ངག་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ཕྱེ་ན།
ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ངག དོན་སྐྱོན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ངག སྒྲ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི་རྩོད་ལ་གསུམ་པའི་དོན་ལྡོག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་རང་འགོད་པ་པོ་པའི་བློ་ངོ་ལ་ཀྱི་ཚོ་དམས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ནྲྀ་སམ་ཏ།

དཔེར་ན་གྲགས་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོ་བོར་བཀོད་པའི་སྒྲ་འཇིག་ཅན་ཡིན་ན། སེམས་མེད་བེམ་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་གཟུགས་སོགས་དེ་ཚོམ་ལྟབ་ཞིམ། སྒྲ་དང་བདེ་བ་ཡང་དཔེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་ནོ་
ཞེས་པའི་སྐབས་དགུ་པ་འོ། །གཉིས་པའི་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་དོན་ལྡོག་གི་སྒྲུབས་གཅིག་རང་འགོད་པ་པོའི་སྤྲ་རྟོ་ལ་ཀྱི་ཚེ་དམས་མ་གྲུབ་པའི་སྐབས་བདག་ཉམས་ཏེ། དཔེར་ན་གྲགས་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོ་བོར་བཀོད་
པའི་སྒྲ་རྟག་སྐོན་གྱི་ལུང་ལས་བཤད་པ་ལྟར། སྒྲ་དང་རྟག་པ་གདུང་ཡིན་ན་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་རྟག་སྐོན་གྱི་ལུང་ལས་བཤད་པ་ལྟར། སྒྲ་དང་རྟག
པ་གདུང་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྐབས་དགུ་ལྔ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷག་ཆར་གྱི་སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་སྐབས་བཀུམས་ཏེ། དཔེར་ན་རིག་པ་ཅན་པས་གྲགས་ཅན་པ་དང་སྒྲུབ་པ་པོའི་ངོ་བོར་བཀོད་པའི། སྒྲ་ནི་མི་རྟག་སྟེ།
བྱས་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་བཅུམ་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྐབས་དགུ་ལྔ་པའོ།། གཉིས་པ་སུན་འབྱིན་བཤད་པ་ལ། ཐལ་འགྱུར་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྟགས་ཆོས་དོན ༤༤
གསུམ་ངེས་བཟུང་བ། ལ་ནོར་འདོད་པས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་བཞི་ཀར་པོ་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀོད་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། །གཉིས་པ་ཕྱེ་བ། ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། བཀོད་ཚོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་
གཉིས། དང་པོ་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་བཤད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཆོས་ལ་བཀོད་

༄༅། །པ་ཡང་ཡིན། །རང་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སྨྲ་བའི་སྐོ་ལ་བསྐྱར་རང་ཉིད་ལ་ལ་བུ་རྫོགས་མ་ཐུབ་མི་ཐེབས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཐལ་དགག་ཏུ་མི་རིགས་པ། །
རང་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སྨྲ་བའི་སྐོ་ལ་བ་ལ་རང་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དཔལ་བྱེན། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། རང་རྒྱུད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་
ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་ནུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་ཏུ་དམིགས་པ། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུའོ། །རང་ཉིད་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཕ་རོལ་པོས་ཁས་བླངས་ཤིང་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཚད་
མས་གྲུབ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་ཞུགས་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་གསལ་བ་མ་ཞུགས་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་
པའི་ཕྱིར། དཔྱར་ཡང་རིག་གཏེར་ལས། སྒྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཚུལ་གསུམ་ལྡན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར

རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་ལྡོག་ཏུ་སྣང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་བླངས། རྟག་ནམ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ། སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་
རང་འགྲེལ་ལས། བརྗོད་པ་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ། རབ་ཏུ་ངེས་པ་གང་ཡིན་པ། དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་འམ་སུན་འབྱིན་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ནི་མ་གྲུབ་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལ་མིན་ཏེ། ཡང་གྲུབ་པར
བྱ་བ་ལ་ནི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རྣམ་མེད་དེ་སངས་རྒྱས་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་
དག་ལ་དབྱེ་ན། ལྡོག་པ་རང་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། ལྡོག་པ་གཞན་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
རང་དང་རིགས་གཅིག་པའི་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་ནུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་རྣམ་དག་ཏུ་མི་གནས་པ་དེ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་དང་རིགས་མི་གཅིག་པུ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་ནུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་རྣམ་དག་ཏུ་མི་གནས་
པ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལྡོག་པ་རང་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་འདི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་
བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་སྣང་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་

༄༅། ། ཁྱབ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུ་འཕེན་པའི་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པའི་ཐལ་
འགྱུར་རང་བཞི། དང་པོ་ནི་མི་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། མི་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུའོ།། གཉིས་པ་ནི། དུ་བ་དྲག་ཕུར་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱུན་
ཆགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཙན་དན་གྱི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཚོས་ཅན་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །ཚ་བའི་
རེག་པ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། ཁྱུས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་འཇིག་པ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་
ལ་མི་ལྟོས་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་ལྡོག་པ་གཞན་རིག་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་
རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་

ཐལ་འགྱུར། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་རྒྱུ་ དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན
པའི་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྒྱུ་མི་དམིགས་པ་ཡི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས
པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་བརྒྱད། དེ་ལས་ལོག་པ་བརྒྱད་དང་བཅུ་དྲུག་ཡོད། དང་པོ་བརྒྱད་པོའི་མཚན་གཞི་ནི་རིམ་པ་ལྟར། དང་པོ་ནི། མི་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པ་གནོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོ་ཆོས
ཅན། མི་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་གནོན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་ངས་འབུས་ལྷུ་ལོང་ཁྱད་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་སྟོབས་ཆེན་པོས
ཁྱབ་པར་གནོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། མི་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་གནོན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་བའི་རེག་པ་བརྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར
ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚ་བ་དྲག་ཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་གནོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཚ་བ་དྲག་ཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་གནོན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་ཡོད
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། ཚ་བ་དྲག་ཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་གནོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཚ་བ་དྲག་ཕྱུར་བས་ཁྱབ་པ་གནོན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་བའི་རེག

༄༅། །ཁ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྔ་བཅུ་བོ།། ལྔ་པ་ནི། ཙནྡན་གྱི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ཟིན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཙནྡན་མེ་
སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ཟིན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁབ་འདི་རིག་པ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྔ་བཅུ་བོ།། དྲུག་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན།། དེར་ཐལ། །གྲང་
འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྔ་བཅུ་བོ། །བདུན་པ་ནི། མཚན་མོར་རྒྱ་མཚོར་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་པར་ཐལ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
ལྔ་བཅུ་བོ། །བརྒྱད་པ་ནི། ཤིང་མེད་ཀྱི་ཐག་རྫོང་ན་ཆོས་ཅན། ཤིང་ཡོད་པར་ཐལ། ཤ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྔ་བཅུ་བོ། །དེ་ལས་ལོག་པ་བརྒྱད་ནི། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རང་
བཞིན་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རྒྱུ་ དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་རྒྱུ་
དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རྒྱུ་ དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྒྱུ་ དང་འགལ་བའི་རྒྱུ་ དམིགས་
པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་ཐལ་འགྱུར། ཁྱབ་བྱེད་དང་

འགལ་ལ་བའི་ངང་བཞིན་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ངང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་རྒྱུ་ དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར།
རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་བརྒྱད། དང་པོ་ནི། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་གནོན་པའི་ཤར་གཞིའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་
པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུའི་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། དུ་བ་དྲག་ཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་
ནོན་པའི་ཤར་གཞི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། དུ་བ་དྲག་ཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུའི་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མེ་
སྟོབས་ཆེན་པོས་དངོས་རྒྱུའི་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་བཞི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོའི་དངོས་རྒྱུའི་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོའི་དངོས་རྒྱུའི་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་འབྲས་ཀྱི་ལོང་སྤྱོད་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར .... ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ་ཡིན། །ལྔ་པ་ཙན་དན་གྱི་མེ་སྟོབས་པོའི་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གཞིའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཙན་དན་གྱི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་དངོས་པོ་མ་

ཕྱི། ཤེར་ཕྱིན། ཉི

༄༅། །ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་ས་འབྲས་སྨྲ་ལོང་ཁྲོད་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་ཡོད་པའི་ཞེས་པ་སྐྱ་བུ་ཡིན། རྟག་བཞི་མི་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་རྟོན་པའི་ཤར་གྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན།
མི་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་རྟོན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །ཁ་བའི་རེག་བརྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྐྱ་བུ་ཡིན། བདུན་པ་ནི། །རྟ་བའི་དཔེན་པའི
ཐེ་གས་སྐྱོ་རན་ཆོས་ཅན། དངོས་འབྲས་དུ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟ་བའི་དངོས་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྐྱ་བུའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཚད་
མས་དམིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྐྱ་བུའོ། །དེ་རྣམས་བསྡུ་བ་པའི་ཚེ། དང་པོ་སྐྱ་བུ་ལ་མཚོན་ན། དེ་སྐྱ་བུ་དེ་འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རང
རྒྱུ་...འཕེན་པའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རྒྱུ་...དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ནོ། །ནས་འཕང་པའི་མི་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་རྟོན་པའི་དངོས་པོ་དང་ཁྲ་པའི་ཤར་ག་ཞི་རི་དངོས་པོ་སྐྱང་རེ་གཞུང
ཆགས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་འི་ཙུས་པ་ཐོག །མེད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རྒྱུ...
དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་དེ་སྐྱར་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེས་རང་གི་ཚིས་ལྡོག་གི་རང་བཞིན་མི་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྲབ་པར་རྟོན་པ་ཕྱི་དོན

ཡོད་ད་ ་དངོས་སུ་འགལ་བའི་གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་དེའི་དངོས་རྒྱུའི་ནུས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པས་ན་དེ་སྐབས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་མས་ཀྱང་དེ་འི་རིག
འགྲེས་ནུས་ཞེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་འཁོར་ཡོན་མི་ནུས་པའི་ཐལ་དགོས་ནུས་དག་ངང་མཐོང་ལ། རང་རྒྱུད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི
རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུའོ། །ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར
ཕྱུར་པའི་ཐལ་དག་ཏུ་དམིགས་པ། ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མཐུས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དཔལ་ལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས/ཡོན་ལ་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར
ལྟ་བུའོ།། གཉིས་པ་བཀོད་ཚོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། རྟགས/ཡོན་མཚོན་དཔའི་ཐལ་འགྱུར། ཁྱབ/ཡོན་མཚོན་དཔའི་ཐལ་འགྱུར། རྟགས/ཁྱབ་གཉིས་ཀ་མཚོན་པའི་ཐལ་འགྱུར། དེ་གཉིས་ ། །
ཚང་བའི་ཐལ་འགྱུར་དང་བཞི། དང་པོ་ནི་གྲངས་ཅན་ཤེས་ངས་རྒྱལ་པའི་དོན་འཕངས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། གཞན་ལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུའོ།། གཉིས་པ་ནི་གྲངས་ཅན
ཀྱིས་ངས་རྒྱལ་པའི་དོན་འཕངས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་ལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུའོ།། གསུམ་པ་ནི་གྲངས་ཅན་ཀྱིས་ངས་རྒྱལ་པའི་དོན་འཕངས་པའི་སྒྲ་ཆོས

ཡ

༄༅། །ཅན། རྟག་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི་རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཚང་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་དབྱེ་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས་ཀྱི་ཚང་བའི་ཐལ་འགྱུར། རྟགས་ཁས་བླངས། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ཚང་བའི་ཐལ་འགྱུར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་རྟགས་ཚད་མས་ཚང་བའི་ཐལ་འགྱུར། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་ཚང་བའི་ཐལ་འགྱུར་དང་བཞི། དང་པོ་ནི་གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས་ཀྱི་ཚང་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་དབྱེ་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས་ཀྱི་ཚང་ཞིང་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་གནོད་པ་ཞུགས་པ་ཅན་གྱི་ཐལ་འགྱུར། དེ་གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས་ཀྱི་ཚང་ཞིང་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གནོད་པ་ཞུགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། དེ་གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས་ཀྱི་ཚང་ཞིང་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྒྲ་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཡིན་པ་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཡིན་ན་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་དང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཡིན་ན་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་བླངས་ཤིང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པའི་གང་ཟག་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞན་གཉིས་འདྲ་བ་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཁས་ཀྱང་མ་བླངས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྒྲ་ཆོས

ཅན། རྟག་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་བརྟག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་རྟག་ཁས་བླངས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ཆད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་དབྱེ་ན། ལྟར་སྣང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ། སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན་མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ནི་གཞན་འདྲ་བ་ལ། སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། སྒྲ་བྱས་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུའོ། །གསུམ
པ་ནི་གཞན་འདྲ་བ་ལ་སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ། ཁས་ཀྱང་མ་བླངས་པའི་གང་ཟག་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཁྱབ་པ་ཁས
བླངས་རྟགས་ཚད་མས་ཆད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་དབྱེ་ན། ལྟར་སྣང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་བླངས། སྒྲ་གཞལ་བྱར་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་
གང་ཟག་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་འདྲ་བ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཅིང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པའི་
གང་ཟག་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞན་འདྲ་བ་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ། ཁས་ཀྱང་མི་ལེན་པའི་གང་ཟག་ལ

༄༅། །སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་ཆོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་དབྱེ་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་ཆོད་
ཞིང་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱི་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། དེ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་ཆོད་ཞིང་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
སྒྲ་བྱས་པ་དང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ལ་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར།
ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་གཞན་འདྲ་བ་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མ་ཀྱང་མ་གྲུབ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ཀྱང་མི་ལེན་པའི་གང་ཟག་ལ་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུའོ། །རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་ཆོད་ཞིང་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ནི་མེད་དེ། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་ཆོད་པའི་ཐལ་
འགྱུར་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་མ་ཞུགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གྲགས་ཆོད་ལྟར་ཡིན་གྱི་ཞིབ་ཆ་ཕྱེ་ན། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་ཆོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ནའང་
རང་ཉིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་མ་ཞུགས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། །མ་གྲུབ་ན་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་དངོས་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་དངོས་གང་ཞིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་

99

ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། །ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་ཚད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སླ། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཚད་མས་ཚད་པ་གང་ཞིག
ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ཚད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་རྟག་དངོས་གང་ཞིག། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེ་ཡི་རྟགས་ཚད་མས་མ་ཚད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། འདོད་ན།
སྒྲ་རྟག་དངོས་གང་ཞིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། རྟག་དངོས་གང་ཞིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་ན། རྟག་དངོས་ཡིན་
པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་མ་ཚད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འདུ་དུ་རྒྱ་བར་འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་དངོས་ཡིན་པར་ཚད་མས་རྟོགས་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་
ཆལ་བ་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་དངོས་སུ་ཐལ་ལོ། །འདིར་ཐལ་འགྱུར་བཅུ་བཞི་པོ་དེ་ཡང་བསྡུ་ན་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། རྟགས་ཕྱིན་མཚོན་པའི་ཐལ་འགྱུར།
ཁྱབ་པ་ཕྱིན་མཚོན་པའི་ཐལ་འགྱུར་རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་མཚོན་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཕྱིས་སྣངས་ཀྱི་ཚོད་ཞིང་དམ་བཅའ་ལ་གསལ་ལ་བ་གནོད་ནུས་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར། ཁྱབ་པ་ཚད་མས
ཚད་ཞིང་དམ་བཅའ་ལ་གསལ་ལ་བ་གནོད་ནུས་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར། ཁྱབ་པ་ཕྱིས་སྣངས། རྟགས་ཚད་མས་ཚད་ཞིང་དམ་བཅའ་ལ་ཚས་ལ་བ་གནོད་ནུས་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཚད་ཞིང་དམ་

ཕ

༄༅། །བཅའ་ལ་བསལ་བ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་བདུན་པོ་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་ཡིན། དེ་ལྷག་བདུན་པོ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དང་པོ་དེ་རབ་ཐལ། དེ་བདུན་པོ་དེ་
རང་གང་ལ་འཕངས་པའི་རྟོག་ལ་བསལ་ལན་གྱིས་ལོག་པར་ནུས་པའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ལྷག་མ་བདུན་པོ་དེ་རང་གང་ལ་འཕངས་ཡུལ་གྱི་རྟོག་ལ་བསལ་ལན་གྱིས་ལོག་པར་མི་ནུས
པའི་ཐལ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རིགས་གཏེར་ལས། ཐལ་འགྱུར་བཞི་ལ་བཅུ་བཞི་ཞེས། །ཁ་བ་ཅན་པ་དེ་སྐད་སྨྲ། །ལོག་པར་ནུས་དང་མི་ནུས་ལ། །ཡང་དག་ལྟར་སྣང་བདུན་བདུན་ཡིན།
ཞེས་གསུངས། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་བདུན་པོ་དེ་ཡང་བསྡུ་ན། རང་རྒྱུད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། །རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཁས
བླངས་ཀྱི་ཚད་ཞིང་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་ལ་བ་ཞུགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། དེ་གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས་ཀྱི་ཚད་ཞིང་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱི་བསལ་ལ་བ་ཞུགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྟགས
ཁས་བླངས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ཚད་ཞིང་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱི་བསལ་ལ་བ་ཞུགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་རྟགས་ཚད་མས་ཚད་ཞིང་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་ལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར། ཁྱབ
པ་ཁས་བླངས་རྟགས་ཚད་མས་ཚད་ཞིང་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱི་བསལ་ལ་བ་བཞུགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་ཚད་ཞིང་དམ་བཅའ་ལ་ ཁས་བླངས་ཀྱི་བསལ

བ་ཞུགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་དྲུག །རྩོད་པ་རྟག །ཁས་བླངས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ཚད་ཞིང་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཕྱེད། སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་བླངས་རྟག་ན་མཉན་བྱ་མ་
ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། སྒྲ་མཉན་བྱར་… ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུའོ། །ཐལ་འགྱུར་ཕྱེད་
དང་བརྒྱད་པོ་དེ་རང་རྒྱུད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན། །བརྒྱད་པ་རྟག །ཁས་བླངས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཕྱེད། །སྒྲ་རྟག་པར་
ཁས་བླངས། རྟག་ན་མ་ཐོས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ། སྒྲ་ཐོས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་ཐོས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ་རང་
རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན། །དང་པོ་དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་པོ་དེ་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་མི་ནུས་པའི་ཐལ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་དེར་ཐལ། །དེ་ཚུལ་
གསུམ་འཕེན་ནུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་ཡང་རིགས་གཏེར་ལས། །རྟག་དང་ཕྱེད་ཀྱིས་མི་འཕེན་ལ། །བརྟན་པར་ཕྱེད་ཀྱིས་འཕེན་ཞེས་ཟེར། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་རྟག་ཆོས་དོན་གསུམ་ངེས་བཟུང་བ་ལ། །རྟག་པ་དེ་སྒྲ་ཆོས་ཅན། །མ་ཐོས་པར་ཐལ། །རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་དང་། །རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ང་

ཡ། ཀྲི 2 སྟ

༄༅། །ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་ལོག །མཐུན་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཐལ་ཆོས། ཁྱབ་པ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཆོས་ལོག །སྒྲ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྩོད་གཞི་ཡིན། ཁྱོད་ཅིག །སྒྲ་རྟག་པ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་དང་། སྒྲ་མ་
ཁྱབ་པ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཐལ་ཆོས་ཡིན་ཟེར་ན། རྒྱས་པར་གཞན་དུ་འགོག་གོ། བཞི་པ་ལན་འདེབས་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། ཆབ་འདི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་ལ། འདོད། རྟགས་མ་གྲུབ། ཁྱབ་པ་མ་ངེས་གསུམ་ཏུ་གྲངས་ངེས་
པར་བཞེད། དེ་ལས་བཅ་ཕྱིས་ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཁྱབ་པ་འགལ་ཁྱབ་ལ་འབུད་རིགས་ན། ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ལན་འདེབས་རིགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ལ་རྟག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐྱོན་འཕངས་ནས། ས་བཅ་རང་ལུགས་ལ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་ལ་འདོད། རྟག
མ་གྲུབ། ཁྱབ་པ་འགལ། ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་བཞི་རུ་གྲངས་ངེས་པར་བཞེད་དེ་རྗེ་བླ་མ་ཡང་རིག་གཏེར་ལས། །མཁས་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ན། ཐལ་འགྱུར་ལན་ལ་རྣམ་གསུམ་ཞེས། །ཁ་ཅན་བ་དེ་སྐད་སྨྲ། ཞེས་དང་།
དེ་འགོག་པ་ལ་རིག་གཏེར་ལས། འགལ་དང་མ་ངེས་གཅིག་ཏུ་འདུས། ཞེས་དང་། རིག་གཏེར་རང་ལུགས་འཇོག་པ་ན། དེན་མཁས་པས་ཐལ་འགྱུར་ལན། རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒོ་བཞི་གདབ། ལན་ཕྱིས་སྐྱིག
པར་མི་ནུས་ན། དེའི་རྣམ་འབྱེད་དམ་པའི་ལུགས། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་དངོས་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་དངོས་གང་རུང་དེ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།

པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མདུན་གྱི་སྣྲེལ་ཞུ་ལན་འདེབས་པ་པོས་རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ཅེས་ལན་འདེབས་མ་རིག་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིག་པ་ཞིབ་དུ་རྩོད་ཨང་། ཁྱོད་དེ་ལ་
ཐལ་འགྱུར་དུ་འཕངས་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་ལ་མདུན་གྱི་སྣྲེལ་ཞུ་ལན་འདེབས་པ་པོས་ལན་དོན་མཐུན་མི་ཐེབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག མདུན་གྱི་སྣྲེལ་ཞུ་ལན་འདེབས་པ་པོས་རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ཅེས་
ལན་བཏབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མདུན་གྱི་སྣྲེལ་ཞུ་ལན་འདེབས་པ་པོས་ཁྱོད་ལ་འདོད་ལན་ཡང་མི་ཐེབས་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཡང་མི་ཐེབས། ཁྱབ་པ་ལ་ཡང་ལན་མི་ཐེབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཆ་བ་ལྟ་བས། ཐལ་འགྱུར་
དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མདུན་གྱི་སྣྲེལ་ཞུ་ལན་འདེབས་པ་པོས་ལན་དོན་མཐུན་མི་ཐེབ་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་དེ་ཁྱོད་ལ་འདོད་ལན་ཡང་མི་འཐེབས། རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཡང་མི་ཐེབས། ཁྱབ་པ་འགལ་ཞེས་པའི་ལན་ཡང་མི་
ཐེབས། ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ལན་ཡང་མི་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ས་པཎ་གྱི་ལུགས་ལ་དངོས། རང་ལུགས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་ལ། འདོད། རྟགས་མ་གྲུབ། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ། ཅེས་སོགས་དང་།
ཁྱབ་པ་འགལ་ལ་ཁྱབ་ལ་འབྲུད་ཅེས་སོགས་དང་། ཆོས་ཅན་སྔོན་ཅན་ཡིན་ནོ་སོགས་དང་། ཆོས་ཅན་ཐལ་འགྱུར་དེའི་ལན་དང་། ལན་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་ལན་འདེབས་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་བརྗོད་བྱེད་ངག་གི་རང་བཞིན་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ། ཀླུགས་བསྟན་བསྡུ་བ་ཏུ་རི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། དངོས་བསྟན་གཏན་ཚིག་གི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་བསྡུ་བ་ཏུ་ལ། མཚན་གཞི།

༄༅། །མཚན་ཉིད། ཀུན་འདུས་དང་། རིགས་སྒོ་ཞིའི་ཁྱད་པར་ལོག་རྟོག་དང་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་འཇུག་ཚུལ། ཚིག་ལ་སྦྱོར་བ་འདི་རྣམ་གཞག་ཡོངས་གཅུང་གི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་བ་ཤད་པ་ལ། དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་འབྲེལ་གཞི་མཐུན། སྒྲའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ། མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ་རེ་རེ་ནས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་ཡིན། སྒྲ་སྐད་ཅིག་མ། སྒྲ་དང་སྐད་ཅིག་མའི་ཚོགས་དོན། དེ་དང་སྐད་ཅིག་མའི་གཞི་མཐུན། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་མ། སྐད་ཅིག་མས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ་རེ་རེ་ནས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་མི་རྟག་པར། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་དང་། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་ཡིན། དེ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་སྐད་ཅིག་མ་དེ། སྒྲུབ་བ་སྐོར་གཅིག་པོ་དེའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན། དེ་དང་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ། མི་རྟག་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ། དེ་དང་སྐད་ཅིག་མའི་

གཞི་མཐུན། དེས་ཁྱབ་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་མ། སྐད་ཅིག་མས་ཁྱབ་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ནས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་དང་།
སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གཉིས་རེ་རེ་ནས་མ་ཡིན། སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན། བར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག
དང་། སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་ཡིན། སྒྲ་ཆོས་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ
ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན། སྒྲ་དང་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་དོན། དེ་དང་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན། དེས་ཁྱབ་པར་དུ་བྱས་པའི་རྟག་པ་མི་
ཡིན་པ། རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ། དེ་དང་ཆོས་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་དོན། དེ་དང་ཆོས་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་གཞི
མཐུན། དེས་ཁྱབ་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ་མ་ཡིན་པ། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ་དང་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ནས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་དང་། སྒྲ་རྟག་པ
མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་རེ་རེ་ནས་མ་ཡིན། སྒྲ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པ་དེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་དང་།

༄༅། །སྒྲ་གང་ཞིག་གིས་བདག་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་ཡིན། སྒྲ་གང་ཞིག་གི་བདག་ཏུ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ། སྦྱོར་བ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་སྐབས་ཀྱི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན། སྒྲ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཚོགས་དོན། དེ་དང་དེའི་གཞི་མཐུན། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད། གང་ཟག་གི་བདག་གོ་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ། དེ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཚོགས་དོན། དེ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་གཞི་མཐུན། དེ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ་རེ་རེ་ནས་སྦྱོར་བཀོད་པ་གཅིག་པོ་དེའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་དང་། དེ་སྐབས་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན། དེས་མཚོན་ནས་གཞི་ཁྱད་ཆོས། གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ནི། བསྒྲུབ་བྱར་བཟུང་བ་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད། བདག་མེད་ཡིན་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་བསྒྲུབ་བྱར་བཟུང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཡིན་ན་བསྒྲུབ་བྱ་མཐུན་པས་ཁྱབ་སྟེ། གཞི་གྲུབ་ན་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ། གཞི་མ་གྲུབ་ན་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱ་གང་ཞིག རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་སྟོན་པའི་ལུང་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བར་བསྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།

ཐུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་སྟོན་པའི་ལུང་དང་དེས་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རིགས་འདྲ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་གང་
ཞིག། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། རིག་འགྲེལ། སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་པ་ཡང་ཡིན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གཞི་སྒྲུབ
ན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཁྱབ་སྟེ། གཞི་གྲུབ་ན་མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཞི་གྲུབ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཁྱབ་སྟེ། ཐུམ་པ་ཡང་དེ་ཡིན། ཐར་པ་ཡང་དེ་ཡིན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན
པ་ཡང་དེ་ཡིན། ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་ཡང་དེ་ཡིན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་ཡང་དེ་ཡིན། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག
ཡིན་པ་གང་ཞིག། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ཐུམ་པ་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོ་བདེར་ཞབས་ཞེ་མ་ཀུ་སྐོར་གྱི་དོན
བྱེད་རྣམས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཐུམ་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་མས་འཇོག་བྱེད་ཡིན་ན་དེའི
སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡི། སྒྲུབ་བྱེད་གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་པ་ལྔ་པ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་དེར་ཐལ། དེ་རྣམས

ཕ༥། ༄༅། །ནི་རེ་ནུས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟག་ཕྱི་མ་དེར་
ཐལ། དེ་གཉིས་བསྒྲུབ་པའི་ངེ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ལེའུའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ཕྱོགས་ཡང་
ཏི དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན། གཞི་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། གཞི་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ཕྱོགས་ཡང་དག
གི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་དང་ཕྱོགས་ཡང་དག་དོན་གཅིག། བསྒྲུབ་བྱ་ལྟར་སྣང་དང་ཕྱོགས་ལྟར་སྣང་དེ་མེད་དོ། གཞི་གྲུབ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་
དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག། གཞི་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་ཕྱེ་ན། རང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་དང་། གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གཉིས། །རང་དོན་
བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་རང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། རང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་
ཧུ ཀྱི་རྟག་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་པ་རང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན། དུ་བ་ཏུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟག་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར་ཏུ་ལྡན་ལ

ལ་མི་ཡོང་པ་དེ་་་ རང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན། རང་དོན་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བ་ཡང་ཡིན། རང་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་རང་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན། རང་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་དང་རང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། སྒྲ་མི་རྟག་དང་འགྲེ། གསུམ་པ་ཀུན་བཏུས་དང་རིག་སྒོའི་ཁྱད་པར་ལ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀུན་བཏུས་དང་། རིག་སྒོའི་ཁྱད་པར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟན། ཀུན་བཏུས་སུ། ངོ་བོ་ཁོ་ན་རང་ཉིད་དང་། འདོད་འགྱུར་མ་བསལ་བ་བསྟན་བྱ་སྟེ། །ཞེས་པ་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཚིག་ལྔ་ཚང་བ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན། རིག་སྒོར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་འདོད་རྒྱུར་པ། འགལ་བའི་དོན་ཀྱིས་མ་ཕྱིས་པ་ཡང་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཚིག་ཟུར་མ་ཕྱས་ལ་ཞིང་ཚེ་ལ་བརྟགས་ལྡན་གྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན། བཞི་པ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་དང་། རིགས་མི་མཐུན་བསལ་བའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་ཀུན་བཏུས་སུ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཆར་བའི་ཚིག་རྒྱུར་གྱི་ངོ་བོ་ཞེས་པའི་ཚིག། དེའི་ཚིག་རྒྱུར་གྱི་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག། དེའི་ཚིག་རྒྱུར་གྱི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག། དེའི་ཚིག་རྒྱུར་གྱི་རང་ཉིད་ཙམ་པའི་ཚིག། །དེའི་ཚིག་རྒྱུར་གྱི་ མ་བསལ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་ལྔ་ཀས། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་ལོག་རྟོག་དང་རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་ཀ་བསལ་ལ་ཏེ། དང་པོ་རྒྱུད་དེ་གཉིས་གསལ། གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་པ་ལྔ་པས་རྒྱུད་དེ་གཉིས་ཀ་རེ་རེ་་

༄༅། །ཉམས་སོ་ལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ཀུན་བཏུས་སུ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་འཆད་པའི་ཚིག་ཉུར་གྱི་ངོ་བོ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་ལོག་རྟོག་དང་རིག་མི་མཐུན་གཉིས
ཀྱི་སེལ་བར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཚིག་དེའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་བགང་ཞིག། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་རིག་མི་མཐུན་སེལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཚིག་དེས་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག
གི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་ཡང་དག་གི་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པ་རྣམས། སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚིག་དེས་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ
བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་ཡང་དག་གི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཅིག་དགོས་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་ཚིག་གི་དེའི་མཚན་ཉིད་གཞི་མ་གྲུབ་བ་བཟུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ
གྲུབ་སྟེ། དེས་རིག་མི་མཐུན་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་ཡང་དག་གི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་རིག་མི་མཐུན་པ་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི
ཚིག་དེས་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་ཡང་དག་གི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་གཅིག་དགོས་པས་མ་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུངས་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས
གཉིས་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཚིག་དེས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་བགང་ཞིག། དེས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་རིག་མི་མཐུན་སེལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་སྦྱོར་བ

སྐོར་གཅིག་གི་བསྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་བཞིན་པ་རྣམས། སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཕྱིར། དེས་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ནན། དེའི་སྦྱོར་
བ་སྐོར་གཅིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ངེས་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཚིག་ཕྲད་ཀྱི་སྒྲ་དེའི་མཚན་གཞི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བཟུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་སྦྱོར་
བ་སྐོར་གཅིག་གི་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་དང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་དེ་སྐོར་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་བཞིན་པ་རྣམས་དེ་སྐོར་གྱི་དེ་ཡིན་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར། དེ་སྦྱོར་བ་དེ་སྐོར་གྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ནན། དེ་སྐོར་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་
བཀོད་པ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུངས་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་གང་ཞིག དེས་དེ་ལ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་
ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་དེ་སྐོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་རྣམས་དེ་སྐོར་གྱི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཕྱིར། དེས་དེ་སྐོར་གྱི་གཞན་དོན་སྒྲུབ
བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ནན་དེ་སྐོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པ་གཅིག་ངེས་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་ཚིག་གི་དེའི་མཚན་གཞི། དོན་བརྗོད་པ་བཟུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་དེ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་དེ་སྐོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་གིས་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་རྣམས་དེ་སྐོར་གྱི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར། དེས་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ

ཅ༥༡ ༄༅། ། ཡང་དག་ཡིན་ན་སྦྱོར་བ་སྔོན་གཅིག་གི་སྒྲུབ་དུས། ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པ་གཅིག་དགོས་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུང་དུ་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་དེ
ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་གང་ཞིག། དེས་དེ་ལ་རིག་མི་མཐུན་སེལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་སྦྱོར་བ་སྔར་གཅིག་གི་སྔ་རྒོལ་ལ་ཡང་དག་གི་སྦྱོར་བ་སྔར་གཅིག་གི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པ
རྣམས་སྦྱོར་བ་སྔར་གཅིག་གི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཕྱིར། དེས་སྦྱོར་བ་སྔར་གཅིག་གི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྦྱོར་བ་སྔར་གཅིག་གི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག
གིས་དེ་སྔར་གྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་ཚིག་གི་དེའི་མཚན་བཞིན་རྗེས་བའི་ཁས་བླངས་པ་བཟུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
དེས་དེ་འདྲའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་དང་། དེས་དེ་འདྲའི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གི་དེ་འདྲའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་མ་བླངས་པ་དང་། རིག་མི་མཐུན་བཟུམས་དེ་འདྲའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག
ཡིན་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར། གསུང་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། ངོ་བོ་གང་ཞིག་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཚིག་དེ་སྦྱོར་བ་སྔར་གཅིག་གི་སྔ་རྒོལ་ལ་ཡང་དག་གིས་ཚད་མས་བསལ་ལ་པ
རྣམས་དེ་འདྲའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཕྱིར། དེས་དེ་འདྲའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གི་ཚད་མས་མ་བསལ་བ་གཅིག

དགོས་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །ལས་སྣང་ལས་ དེ་ཡང་ཚད་མས་ནི་དགག་གི་བཀག་མེད་ཡིན་པར་འདོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བསྒོར་གཅིག་གི་ལྷ་ཚོགས་ལ་ཡང་དག་གི་ཚད་མས་མ་བསལ་བ་དང་། ཞིག
མི་མཐུན་པ་རྣམས་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དེ་སྐོར་གྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་ལྷ་ཚོགས་ལ་ཡང་དག་གི་ཚད་མས་མ་བསལ་བ་བ་གཅིག་དགོས་པས་ཁྱབ་པས
པའི་ཕྱིར། གསུང་མི་ཟློག་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཀུན་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་ཕྱིན་ཞེས་པའི་ཚིག་དང་། དེའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་རང་ཉིད་
ཞེས་པའི་ཚིག་གཉིས་གཙོ་བོར་གཞུང་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཞིང་། རིགས་མི་མཐུན་ཞེར་ལ་སེལ། དེའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་ངོ་བོ་ཞེས་པའི་ཚིག་དང་། དེའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དང་། དེའི་
ཚིག་ཟུར་གྱི་མ་བསལ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་གསུམ་ཕྱིས་དེ་ལ་རིགས་མི་མཐུན་གཙོ་བོར་སེལ་ཞིང་། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་གཞན་ལ་སེལ་ལོ། །ལྷ་བརྒྱ་རྣམས་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ། དེའི་ཚིག་ཟུར
གྱི་ཚིག་ལྷུར་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་གཞུང་གཞན་དང་ལྡན་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་ནས་བཤད་ན། ངོ་བོའི་ཚིག་གི་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་གྲུབ་པ་བཟུང་། ཞེས་པ་ལ། ཀུན་བཏུས་སུ་གཞན་
དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངོ་བོ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ལ་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱིས་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་བཅད་ལ་སྦྱོར

ལྔ

༄༅། །བསྒོར་གཅིག་གི་ཕྱི་རོལ་ཡང་དག་གི་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པ་རྣམས་སྒྱུར་བསྒོར་གཅིག་གིས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡོད་གཅོད་ལ་སྒྱུར་བ་སྒོར་གཅིག་གི
གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྱུར་བསྒོར་གཅིག་གི་ཕྱི་རོལ་ཡང་དག་གི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་གཅིག་དགོས་སུ་སོ། །ཞེས་རྟོག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚིག་ཕྲད་ཚིག་གི་དེའི་མཚན་གཞི་སྒྲུབ་བྱེད
མ་ཡིན་པ་འབྱུང་། ཞེས་པ་ལ་དེའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ཁོང་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ལ་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱུར་སྒོར་གཅིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་
བཞིན་པ་རྣམས་སྒྱུར་བསྒོར་གཅིག་གི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་འདྲའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་དགོས
སོ། །ཞེས་རྟོག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་ཚིག་གི་དེའི་མཚན་གཞི། དོན་བརྗོད་པ་འབྱུང་ཞེས་པ་ལ། དེའི་ཚིག་ཟུར་དུ་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ལ་རྣམ་བཅད་དང་
ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱུར་བསྒོར་གཅིག་གི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་རྣམས་སྒྱུར་བ་སྒོར་གཅིག་གི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ
སྒོར་གྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་རྟོག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་ཚིག་གི་དེའི་མཚན་གཞི་རོལ་བའི

ཁྱེ་བྲང་ལ་པ་བཟུང་། ཞེས་པ་ལ། དེ་འདྲ་འི་ཚིག་ཟུར་དུ་རང་ཉིད་ཅེས་བའི་ཚིག་སློས་པ་ལ་ཚོམ་ཅན། རང་ཉིད་ལ་རྣམ་བཅད་དང་ཡོང་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱོར་བསྐོར་གཅིག་གི་སྐོ་ལ་ཡང་དགེ
གི་སྐྱོར་བསྐོར་གཅིག་གྱི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་མ་བླངས་པ་རྣམ་མས་སྐྱོར་བསྐོར་གཅིག་གི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དང་། དེ་འདྲའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱེ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་སྐྱ་རྩོལ་
ཡང་དག་གཉིས་ཏེ་འདྲའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁྲུས་ཀྱལ་ཡ་གཅིག་ཤོམ་སོ། ཞེས་རྟོག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམ་ལ་ཀྱི་ཕྱག་ལ་ཁས་བླངས་པ་དེ་ཡང་ཚོད་མ་ཟིན། དག་གི་བཀག་མེད་ཡིན་པར་འདོད། ཅེས
པ་ལ། དེའི་ཚིག་ཟུར་དུ་མ་བསམ་པ་བཞེས་སློས་པ་ལ་ཚོམ་ཅན། རང་ཉིད་ལ་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱོར་བསྐོར་གཅིག་སྐྱ་རྩོལ་ལ་ཡང་དགེ་ཚོད་མས་བསམ་ལ་བརྟེན་སྐྱོར་བསྐོར་གཅིག་གཞན་
དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དང་། སྐྱོར་བསྐོར་གཅིག་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྐྱོར་བསྐོར་གཅིག་སྐྱ་རྩོལ་ལ་ཡང་དགེ་ཚོད་མས་མ་བསམ་ལ་བཀག་དགོས། ཞེས་རྟོག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱོགས་བསྟན་བསྒྲུབ་བྱའི
རང་བཞིན་བ་ཤད་པའོ། །གཉིས་པ་དངོས་བསྟན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིག་གི་དབྱེ་བ། འཁོར་ལོ་ལ་འགོད་པའི་ཚུལ། །བསྡུ་བ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིག་ལ་དབྱེར་བསྡུས
པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིག་ལ་སྦྱར་བརྗོད་རྒྱུ་ལ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་ཚུལ་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིག དེ་ལ་གཏན་ན་ས

༄༅། །མེད་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས། དེ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིག་གི་སྦྱོར་བརྗོད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིག་གི་སྦྱོར་བརྗོད་པ་
གསུམ། གཉིས་པ་ལ། དེ་ལ་གཏན་མེད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་གཏན་མེད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད། དེ་ལ་གཏན་མེད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་
ཚིག་གི། སྦྱོར་བརྗོད་པ་དང་གསུམ། གསུམ་པ་ལ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད། དེ་ལ་རྣམ་གཉིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད། དེ་ལ་རྣམ་གཉིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་
གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དེའི་སྦྱོར་བརྗོད་པ་དང་དགུ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར། ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད། མེད་དང་། རྣམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། རྣམ་གསུམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་། ཡོད་
མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་། རྣམ་གཉིས་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིག་གིས་སྦྱོར་བརྗོད་པ་ལ་ཆོས་ཅན།
ཕྱེད་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། ཕྱེད་ལ་དབྱེ་ན། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད། དེ་ལ་གཏན་མེད། དེ་ལ་རྣཾ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དེའི་སྦྱོར་བརྗོད་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །རེ་རེ་དག་ལ་

ཡང་། རྣམ་གསུམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་། ཡོད་མེད་རྣམ་པ་གསུམ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད། དེ་ལ་གཏན་མེད། དེ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དེའི་སྒྲས་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་ཅན། ཕྱོགས་
རེ་རེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་རེ་རེ་ལ་དབྱེ་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དེའི་སྒྲས་བརྗོད་པ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དགུ་པོ་དེའི་མཚན་གཞི་ནི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར། གཞལ་བྱ་བྱས་དང་མི་རྟག་པ། བྱས་དང་མཉན་བྱ་རྩོལ་བྱུང་དང་། མི་རྟག་རྩོལ་བྱུང་རེག་མེད་པ། དེ་དགུ་རྟག་
ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་། གཞལ་བྱ་བྱས་དང་མི་རྟག་པ། བྱས་དང་མཉན་བྱ་རྩོལ་ལས་བྱུང་། མི་རྟག་རྩོལ་ལ་བྱུང་རིག་མིན་པ། དེ་དགུ་ཞེས་པས་གཏན་ཚིགས་དགུ་པོ་བསྟན། རྟག་ལ་སོགས་པའི་
ཞེས་པས། རྟགས་ཀྱི་སོ་སོའི་ཡོད་ཚུལ་སྒྲུབ་ཆོས་ལྟག་མ་བཅད་བསྟན་ནས་སྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དགུ་བསྟན། དེ་ཡང་ཚིག་བཅད་དུ་བསྡུས་ན། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར། རྟག་དང་མི་རྟག་རྩོལ་བྱུང་དང་། རྟག་དང་རྟག་དང་
རྟག་པ་དང་། རྩོལ་བྱུང་མིན་དང་མི་རྟག་རྟག །དེ་དགུ་སྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདུས། ཞེས་དང་། ཆོས་ཅན་དགུ་པོ་ཡང་ཚིག་བཅད་དུ་སྡེབས་ན། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར། སྒྲ་དང་སྒྲ་དང་དུང་སྒྲ་དང་། དུང་སྒྲ་དུང་སྒྲ་སྒྲ་སྒྲ་
དང་ནི། །དེ་དགུ་ཆོས་ཅན་དག་ཏུ་འདུས། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་རྣམས་སྦྱར་ནས་བཤད་ན། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར། གཞལ་བྱའི་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་འདི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་ཅིང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་

༄༅། །སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལ་དགོངས་ནས། གཞན་ལ་བྱ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་
གྱི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་། དེ་ལ་ཚིག་སྐྱོན་ཅུང་ཟད་གཅིག་ཡོད་པས། རི་བོང་རྭ་མེད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་
ཚིག་ཡིན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིག་ཡིན། མི་རྟག་པ་དང་སྒྲ་རྩོལ་བྱུང་དུ་བསྒྲུབ་པའི་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིག་ཡིན། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད། སྒྲ་
མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིག་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས། བྱས་པས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིག་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་བརྗོད་ཀྱང་། དེ་ལ་ཚིག་སྐྱོན་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པས། བྱས་པ་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིག་ཡིན་ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོ། །མཉན་བྱ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག

དེས་མཚན་ཉིད་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་མ་རྟོགས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འང་ཡོད་པར་ཚད་མས་མ་རྟོགས་པ་ལ་དགོངས་ནས། མཚན་ཉིད་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་
མཐུན་ཕྱོགས་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་ནས་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་སྨྲས་བརྗོད། རྩོལ་བྱུང་དེ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད། དེ་
སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན། མི་རྟག་པ་དུང་སྒྲ་རྩོལ་བྱུང་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན། རྩོལ་བྱུང་དེ་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་པའི་ཕྱོགས་
ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར། རྗེ་སྐྱ་པས་རིག་བྱ་ཅན་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡང་ཁེགས་ལེན། དེ་དང་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡང་ཁེགས་ལེན་པ་ལ་དགོངས་
ནས། རིག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཞེས་
བརྗོད་ཅིང་། དེ་ལ་ཚིག་སྐྱོན་དང་དོན་སྐྱོན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་དབང་ཤེས་དགྲ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་

༄༅། །འཇུག་པ་འདི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན། གཉིས་པ་འཁོར་ལོ་ལ་འགོད་པའི་ཚུལ་ལ་ན། འཁོར་ལོ་སྒྲུབ་གཞི་རི་མིག་དགུ་ཕྲུས་པའི་རི་མིག་དང་པོ་གསུམ་ལ་ཚིག་ཟིན་ལ་སྒྲ་ཆོས་
ཅན། རྟག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་ཐབ་ལ་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། རི་བོང་རྭ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གཉིས་དང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་
བྱུང་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གསུམ་རི་མ་བཞིན་འགོད། རི་མིག་བར་མ་གསུམ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དོན་ཐོབ་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གཉིས་དང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། ཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་ཞེན་ལ། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། རྩོལ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གསུམ་རི་མ་པ་བཞིན་འགོད། རི་མིག་
ཕྱི་མ་གསུམ་ལ། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བྱུང་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་དང་། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རྩོལ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་ཞེན་ལ་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། རེག
བྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ཐབ་ལ། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གསུམ་རི་མ་པ་ལྟར་འགོད། གསུམ་པ་ཐལ་འགྱུར་ནི། ཕྱོགས
ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དགུ་པོ་དེ་ཡང་བསྡུས་ན་བཞིར་འདུ་སྟེ། སྔོན་དུ་བཀོད་པའི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། འོག་ཏུ་བཀོད་པའི་རྩོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག

པར་སྒྲུབ་པ་དང་། གཉིས་ཡང་དག་དང་། འོག་ གཡས་སུ་བཀོད་པའི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་གཡོན་དུ་བཀོད་པའི་རྩོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱི་དུང་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་གཉིས་འགལ་ལ་རྟག་དང་། སྐྱོང་
གི་གཡས་ལྟར་དུ་བཀོད་པའི་གཞལ་བྱའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། གཡོན་ལྟར་བཀོད་པའི་མི་རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱི་དུང་སྒྲ་རྩོལ་བྱུང་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། འོག་ལྟར་གཡས་སུ་བཀོད་པའི་མི་རྟག་པའི་རྟགས
ཀྱི་དུང་སྒྲ་རྩོལ་བྱུང་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། གཡོན་དུ་བཀོད་པའི་རི་བོང་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། བཞི་པོ་དེ་དེ་རིམ་པ་མ་ངེས་ཀྱི་གཏན་ཚིག་དང་། ཐུས་སུ་བཀོད་པའི་མཉན་བྱའི
རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས །འི་གཏན་ཚིག་དང་བཞིར་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར། སྟེང་འོག་གཉིས་ལ་ཡང་དག་གྲུབ་ནས། འོག་གཉིས་འགལ་བའི་གཏན
ཚིགས་སོ། །ཟུར་བཞི་དེ་རྒྱུ་མ་ངེས་པ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་མ་ངེས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་གཅིག་གི ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིག་དགུ་གསུངས་པ་ལ་ཆོས་ཅན་དགོས
པ་ཡོད་དེ། ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རྟགས་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་དུ་གྲངས་པར་ངེས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚོན་མ་མདོར། གང་ཚེར་གཏན་ཚིག
དག་དང་ནི། དེ་ནང་པ་ལ་ཆེར་རྒྱུགས་ཚོམས་ཉེ། དེ་ལ་གཏན་ཚིག་སྔོགས་དོན་གྱི། ཚིག་དུ་དེ་ཕྱེ་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། །ཕྱེ་བ

122

ཞལ། ༄༅། །གཉིས། དང་པོ་ནི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བ་མ་ཡིན་པའི་རིག་པ་ཚད་མིན་གྱི་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། ཡིད་དཔྱོད། སྣང་ལ་མ་ངེས། དཔྱད་ཤེས། ལོག་ཤེས་ཐེ་ཚོམ་དང་ལྔ།
ཡོད་དེ། བཤད་ཟིན། གཉིས་པ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ལ། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་བཤད་ཟིན། གཉིས་པ་རྟོག
པ། མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་དངོས་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་རིག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟོག་མེད་ཀྱི་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་དང་། རྟོག་མེད་ཀྱི་འཁྲུལ
ཕྱི། ཤེས་གཉིས་ཡོད་དེ་བཤད་ཟིན། གསུམ་པ་འཁྲུལ་ཤེས་དང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ལ། འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དང་། མ་འཁྲུལ་བའི་དེ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་
༢ འཁྲུལ་པའི་རིག་པ་རང་ཉིད་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་ལ་རྟོག་པ་ར་སྒྱུར་པ་དེ་དང་། རྟོག་མེད་དུ་སྒྱུར་པའི་དེ་གཉིས། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཞེན་རིག་རང་ཉིད་དང་པོ་ཡིན་པའི
དྲུ། མཚན་ཉིད། དེ་དང་རྟོག་པ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་རིག་པ་རང་ཉིད་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ་དབྱེ་ན། དེར་ཤར་བའི་དབང
ཤེས་དང་། དེར་ཤར་བའི་ཡིད་ཤེས་གཉིས་ཡོད་དེ། བཤད་ཟིན། གཉིས་པ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། རང་གི་སྣང་ཡུལ་མ་འཁྲུལ་བའི་གསལ་སྣང་ཅན་ 123

ཕྱི་རིག་པ་རང་ཉིད་དང་པོ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་དང་། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་བའི་དེ་གཉིས། དང་པོ་དང་མངོན་སུམ་དོན་གཅིག དེ་ལ་དབྱེ་ན། མ་འཁྲུལ་བའི་
ཤེས་པར་གྱུར་པའི་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན། རང་རིག་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་བཞི་ཡོད་དེ་བཤད་ཟིན། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་དང་ཚད་མ་ལྟར་སྣང་ཡིན། གཞི་ངོ་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་
གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ལ། དབང་ཤེས་དང་། ཡིད་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྐྱེས་
པའི་རིག་པ་རང་ཉིད་དང་པོ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། མིག རྣ། སྣ། ལྕེ། ལུས་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལྔ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན། མིག་གི་དབང་པོ། རྣ་བའི་དབང་པོ། 124
སྣའི་དབང་པོ། ལྕེའི་དབང་པོ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་རེ་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རིག་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དེ་རྣམས་རེ་རེ་མཚན་ཉིད་ཡིན། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན
ནས་སྐྱེས་པའི་རིག་པ་རང་ཉིད་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རྟོག་པ་དང་། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ་བཤད་ཟིན། ། ལྔ་པ་སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ལ། དེ་གཉིས་སོ་
སོ་མཚན་ཉིད། སོ་སོ་དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན། མཚན་མ་ཚོན་དུ་འདུ་བ། རྫས་བརྟགས་ལ་དཔྱད་པ། རྫས་གཅིག་དང་རྫས་ཐ་དད་ལ་དཔྱད་པ་སེམས་ཀྱི་གང་གི་འཁོར་དུ་སེམས་ལས་འབྱུང་ངང་དུ་འབྱུང་བ་ལ་

༄༅། །དབྱེ་བ། ཁམས་གང་ན་སེམས་འབྱུང་དུ་ཡོད་ལ་དབྱེ་པ་དང་བརྒྱད་ལས། །དང་པོ་ནི། དབུས་མཐའ་ལས། དེ་ལས་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། ཞེས་པའི་རང་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་
མཐོང་བའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ། སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན། དེའི་ཁྱད་པར་སེམས་ལས་བྱུང་། ཞེས་པས་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྣམ་རིག་གི་ཁྱད་པར་ལ་བཏགས་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ་སེམས་
འབྱུང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན། དེ་འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་དེ་ལ་དོན་ཙམ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཞེས་པས། རང་ཡུལ་གྱིས་ངོ་བོ་མཐོང་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཙམ་གྱི་རིག་པ་
སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན། དེའི་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་པའི་རང་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ་སེམས་འབྱུང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན། འགྲེལ་
བའི་ཚིག་ཞེས་པའི་སྒྲ་དང་། རྒྱ་བར་དོན་ཙམ་ཞེས་པའི་ཙམ་སྒྲས་སེམས་ངེས་རང་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་སེལ་ཞིང་། རང་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་མཐོང་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཙམ་ལ་ཉེ་བར་བསྟན་
ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་དེ་ལ་སོགས་ན་རེ། རྒྱ་བ་དེའི་ཁྱད་པར་ལ་བྱས་པ་དང་། འགྲེལ་པར་དེའི་ཁྱད་པར་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་བྱས་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། སེམས་འབྱུང་དོན་གྱི་ཁྱད་
པར་མཐོང་བའི་ཚེ་ནས་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྔོན་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དེ་སྔོན་པོ་ཡིད་འོང་མཐོང་བའི་ཚེ་ནས་སྔོན་འཛིན

མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་འཇོག་པ་དང་། དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཕྲག་དོག་ལ་དེ་སྔོན་པོ་ཡིད་མི་འོང་མཐོང་བའི་ཚེ་ན། དེའི་ཁྱད་པར་དུ་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་
ལྔ་མཚུངས་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དམིགས་པ་མཚུངས་རྣམ་པ་མཚུངས་རྟེན་མཚུངས། དུས་མཚུངས། རྫས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་འདི་སྔོན་པོ་ལ་དམིགས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་
སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་མིག་དབང་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་དུས་མཉམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྔོན་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་ཚོར་བ་རྫས་གཅིག་འབྱུང་གི། རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་དུ་གཅིག་ཆར་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་སེམས་
ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་སེམས་འབྱུང་གི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། སྣའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ལྕེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག །ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་ཉོན་ཡིད་གཉིས་དང་བརྒྱད། མཚན་ཉིད་རིམ་པ་ལྟར། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་
མིག་དབང་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཙོ་བོའི་རྣམ་རིག་ནས། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཙོ་བོའི་རྣམ་རིག ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་ན། བག་ཆགས་ཀྱི

༄༅། །བཞེར་ཕྱུར་པའི་གཙོ་བོའི་རྣམ་རིག་ཀུན་བཞིའི་མཚན་ཉིད། དམིགས་པ་ཀུན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་ང་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་བློ་ལྡན་ནས་སྐྱེས་སུ་ཕྱུར་པའི་གཙོ་བོའི་རྣམ་རིག་ཉོན་ཡིད་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །འོན། མིག་ཤེས་དང་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེས་ན། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ན། མིག་ཤེས་པའི་ཁྱབ་ཆུང་། མིག་ཤེས་ཡིན་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པས་
མ་ཁྱབ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཁྱབ་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྐྱེས་
པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་དང་རྟེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་མཚུངས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མིག་
ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔ་མཚུངས་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེལ་བྱུ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་པར་
ཐལ། དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཀུན་འགྲོ་ལྔ། ཡུལ་ངེས་ལྔ། དགེ་བ་བཅུ་གཅིག །འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། མ་རིག་པ། ཉེ་ཉོན་བཅུ་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། རྣམ་ཤེས་སུ་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སྟེ། སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་ཁས་བླངས། དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་།

ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དང་པོ་ཡིན་ན། གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་འབྲང། གཉིས་པ་ཡིན་ན་དང་པོ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཁྱབ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་འབྱུང་ལྔ་བཅུ་
རྩ་གཅིག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རང་གི་མཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་དེ་དང་
བདག་རྐྱེན་མཚུངས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔ་མཚུངས་ནས་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་ཅན་དེའི་ཞོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ཁྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཀུན་འགྲོ་ལྔ། ཡུལ་ངེས་ལྔ། དགེ་བ་བཅུ་གཅིག རྩ་ཉོན་དྲུག ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ། གཞན་འགྱུར་བཞི་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། སེམས་
ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འོ་ན་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མུ་བཞི་སྟེ། དེ་དང་པོ་ཡིན་ལ་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔ་བུ་འོ། །དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་རྣམས། དོན་གཅིག ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིད་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡིན་ལ་དང་པོ་མ་
ཡིན་པ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་འབྱུང་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་ལྟ་བུ་འོ། །དེ་ཡིད་མིན་ཏེ། དེ་སེམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། ཡིད་

༄༅། །ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་འབྱུང་ལུས་ཚོར་ཚ་གྲང་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡིད་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སེམས་འབྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིད་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའ་འདོད་ཚུལ། དབུས་མཐའ་ལས། དགའ་བའི་སྒྲ་དང་མཆོག་གི་སྒྲ། རྡོ་རྗེའི་སྒྲ་དང་གླུའི་སྒྲ། བྱང་སེམས་
ཀྱི་ཐུར་སྒྲ་བའི་སྒྲ། དེ་དག་གྲུབ་མཐའ་མཚུངས་པ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་སེམས་གཅིག་བུར་སྒྲ་བའི་སྒྲ་དུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སེམས་འབྱུང་རྗེས་སྣང་ཅིག་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་
ཡི་ཚང་སློག་པའི་སྒྲོན་ནས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། རྗེས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ གཅིག་བུར་གྲགས་པ་ངེས་པ་ཡིན། འདོད་ན། འཇུག་ཤེས་དྲུག་རེ་མ་ཞིག་སྐྱེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན། མི་འགལ་
ཏེ། ཁང་པ་དཀར་ཁྱུང་དྲུག་པར་སྒྲོན་མེ་གཅིག་བཞག་པ་ལྟ་བུའོ། །འཇུག་ཤེས་དྲུག་གཅིག་ཆར་སྐྱེ་བ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་ན་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་ཁང་པ་དཀར་ཁྱུང་དྲུག་པར་མར་མེ་གཅིག་བཞག་པ་ལྟ་བུ
ཏོ། །ཞེས་ཟེར་རོ་ཉི་ཤུ་ཚུ་སྐྱབ་ཀ་མདོ་སྡེ་པ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་དང་། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། ཟླ་བ་གྲགས་
པ་ལ་སོགས་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཏུ་བཞེད་ཀྱི། ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་མི་བཞེད་དེ། དེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་བཞེད་ན།

སྣང་དབྱུ་ཅུ་ཕྲིས་ཅང་གྱི་རྩོལ་ལ་དོན་དུ་མེད་པར་ཀུན་གཞིའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་སྣང་བརྩམ་མ་དག་པས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་གླང་ཆོས་གྲགས་ལ་སོགས་པའི་རིག་པའི་རྗེས་འབྲང་
གི་སེམས་ཙམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཏུ་བཞེད་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་མི་བཞེད་དེ། འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་དང་། བློ་གྲོས་བརྟན་པ་ལ་
སོགས་པ་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་བཞེད་དེ། ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་བཞེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་འབྱུང་ལ་དབྱེ་ན། ཀུན་འགྲོ་ལྔ། །ཡུལ་
ངེས་ལྔ། དགེ་བ་བཅུ་གཅིག ། རྩ་ཉོན་དྲུག ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ། གཞན་འགྱུར་བཞི་སྟེ། སེམས་འབྱུང་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་གོ་དེ་རྣམས་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། ཚོར་འདུ་སེམས་དང་ཡིད་བྱེད་རེག །དེ་དག
ཀུན་འགྲོ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །འདུན་མོས་དྲན་ཏིང་ཤེས་རབ་སྟེ། །དེ་དག་ཡུལ་ངེས་ལྔ་ཡིན་ནོ། །དད་དང་ངོ་ཚ་ཤེས་ཁྲེལ་ཡོད། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་མེད། །བརྩོན་འགྲུས་བག་ཡོད་ཤིན
ཏུ་སྦྱངས། །རྣམ་པ་གཉིས་རྣམས་མི་འཚེ་བ། དེ་དག་དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་ཡིན། །འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་དང་། །མ་རིག་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བ་སྟེ། །དེ་དག་རྩ་ཉོན་དྲུག་ཡིན་ནོ། །ཁྲོ་དང་ཁོན་དུ་འཛིན
འཚང་བ་དང་འཚིག །ཕྲག་དོག་སེར་སྣ་སྒྱུ་གཡོ་རྒྱགས། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་པོ་བརྡུ། །ངོ་ཚ་མེད་དང་ཁྲེལ་མེད་དང་། །རྨུགས་རྒོད་མ་དད་ལེ་ལོ་དང་། །བག་མེད་བརྗེད་ངེས་ཤེས་བཞིན་མིན། །རྟོག

ཐམ།

༄༅། །འཚེ་བཀྲིམ་བརྩུ། །གཉིད་འགྱོད་རྟོག་དང་དཔྱོད་པ་སྟེ། །དེ་དག་གཞན་འགྱུར་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་འབྱུང་གཉིས་ནི་རྫས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་སྣང་
གི་རང་ཡུལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ་དེ་ཚོར་བ་ཡིན། སེམས་ཀྱི་སྣང་གི་རང་ཡུལ་འདུ་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ་དེ་སེམས་པ་ཡིན། སེམས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་མ་རྗེད་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་
བའི་རིག་པ་དེ་དྲན་པ། སེམས་ཀྱི་སྣང་གི་རང་ཡུལ་ལ་རྩེ་གཅིག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ་དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། སེམས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་མངོན་པར་འདུ་
བྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ་ཞེས་དང་། དྲན་པ་གང་ཞེ་ན། འདྲིས་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་པ་བརྗེད་པ་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། བརྟག་པ་བའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཆོས་ཅན། རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁྱབ་པ་འདི་ལྡོག་པ་ར། ཀ་བའི་ལྡོག་པ་ཀ་བ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར་རྫས་གྲུབ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་གི་སྣང་གི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་སེལ་འཇུག་དང་སྒྲུབ་འཇུག་གི་བློ་བཤད་པ་ལ། དགག
བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །རང་ཡུལ་ལ་ཆ་ཤས་སུ་ཕྱེ་ནས་འཇུག་པའི་རིག་པ། སེལ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།

བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། རྟ་བར་འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གི རང་ཡུལ་ལ་ཆ་ཤས་སུ་མ་ཕྱེ་བར་འཇུག་པའི་རིག་པ་སྒྲུབ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ལ་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། རང་ཡུལ་ལ་ཆ་ཤས་སུ་ཕྱེ་ནས་འཇུག་པ་སེལ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སེལ་འཇུག་གི་བློ། སེལ་འཇུག་གི་སྒྲ། སེལ་འཇུག་གི་སྐྱེས་བུ་དང་གསུམ། རང་ཡུལ་ལ་ཆ་ཤས་སུ། ཕྱེ་ནས་འཇུག་པའི་རིག་པ། སེལ་འཇུག་གི་བློའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་རྟོག་པ་དོན་གཅིག ། དབྱེ་ན། སེལ་འཇུག་གི་བློ་དོན་མཐུན་དང་། སེལ་འཇུག་གི་བློ་དོན་མི་མཐུན་གཉིས། དང་པོ་ནི་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་དང་དོན་གཅིག གཉིས་པ་ནི་རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་དང་དོན་གཅིག རང་ཡུལ་ལ་ཆ་ཤས་སུ་ཕྱེ་ནས་འཇུག་པའི་མཉན་བྱ། སེལ་འཇུག་གི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི། སྒྲ་དོན་གཅིག དབྱེ་ན་སེལ་འཇུག་གི་སྒྲ་དོན་མཐུན་དང་། དེ་དོན་མི་མཐུན་གཉིས། དང་པོ་ནི། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་མཐུན་དང་དོན་གཅིག གཉིས་པ་ནི། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་མི་མཐུན་པ་དང་དོན་གཅིག རང་ཡུལ་ལ་ཆ་ཤས་སུ་ཕྱེ་ནས་འཇུག་པའི་གང་ཟག སེལ་འཇུག་གི་སྐྱེས་བུའི་མཚན།

ཡ

༄༅། །ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེ་དོན་མཐུན་དང་། དེ་དོན་མི་མཐུན་གཉིས། །མཚན་ཉིད་རིམ་པ་ལྟར། །སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྔར་ནས་སྒྲིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་དང་། སྒྲ་རྟག་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འཛིན་
པའི་གང་ཟག་ལྟ་བུའོ། །རང་ཡུལ་ལ་ཆ་ཤས་སུ་མ་ཕྱེ་བར་འཇུག་པ་བསྒྲུབ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྒྲུབ་འཇུག་གི་བློ་དང་། སྒྲུབ་འཇུག་གི་སྐྱེས་བུ་གཉིས། རང་ཡུལ་ལ་ཆ་ཤས་སུ་མ་ཕྱེ་བར་འཇུག
པའི་རིག་པ་སྒྲུབ་འཇུག་གི་བློའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཞེན་པ་དོན་གཅིག ། དབྱེ་ན། དེ་དོན་མཐུན་དང་། དེ་དོན་མི་མཐུན་གཉིས། དང་པོ་དང་། མངོན་སུམ། རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ
རྣམས་དོན་གཅིག གཉིས་པ་དང་། རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་དང་། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་རྣམས་དོན་གཅིག སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ། རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ན་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཡིན
པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཁྱབ་ན། སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མིན་པ་བཞིན་དུ། དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྣང་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ཡུལ་ལ་ཆ
ཤས་སུ་མ་ཕྱེ་བར་འཇུག་པའི་གང་ཟག སྒྲུབ་འཇུག་གི་སྐྱེས་བུའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དེ་དོན་མཐུན་དང་། དེ་དོན་མི་མཐུན་གཉིས། མཚན་ཉིད་རིམ་པ་ལྟར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ
རྟོགས་པའི་གང་ཟག་དང་། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་མིན་པ་བཞིན་དུ་ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །ཚུ་ད་པ་སྒྲོང་བའི་ཁྲིར། རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་ལ་ཆ་ཤས་སུ་ཕྱེ་ནས་འཇུག་པའི་

རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སེལ་འཇུག་གི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། རང་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ལ་
འཇུག་ལ་རང་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ལ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞི་གྲུབ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སེལ་འཇུག་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་ལ་
ཆ་ཤས་སུ་ཕྱེ་ནས་འཇུག་པའི་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་ལ་ཆ་ཤས་སུ་ཕྱེ་ནས་འཇུག་པའི་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་སོང་སྟེ། རང་ཡུལ་ལ་ཆ་ཤས་སུ་ཕྱེ་
ནས་འཇུག་པའི་རིག་པ་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟག་དངོས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག །རང་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ལ་མི་
འཇུག་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་ལ་ཆ་ཤས་སུ་ཕྱེ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་དངོས། འདོད་ན། སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟག
འགྲོ། འདི་ཡས་དགེ་བས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། སྲིད་པའི་མཚོ་ལས་མྱུར་དུ་སྒྲོལ་བར་ཤོག ༎ རྟག་གོ་འི་ཚིག་དོན་བཅུ་དྲུག་ནི། ཆོས་དང་མ་གཞལ་བྱ་ཐེ··· ཚད་མ་དང་། །དགོས་པ་
དེས་དང་འབྲུག་པའི་མཐའ། ཡན་ལག་རྟག་གི་གཏན་ལ་དབབ། །རྩོ་རྟེ་དང་དབྱེར་དེ་སྨྲ་ཞིན་ཀྱི་རྒོལ་བ། །གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཚིག་དོན་དང་། བཅད་དང་ཚ་བཅད་དྲུག་མས་སུ་ཡོད།

འཕ༽ རི་བརྒྱུད་སྒྲོན། ཤིག

༄༅། །ཀུན་ལ་རང་བཞིན་འགྲོས་སྒྲུབ་པས། བདེན་པར་སྒྲུབ་པ་སྐྱུར་ནས་བ་ཁད། ཅེས་བློ་རིག་གི་རྣམ་བཞག་འཇམ་དབྱངས་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྒྱུད་ཆེན་ལེགས་པ་བཟང་པོས་མཛད་པ་

རྫོགས་སོ།། དགེ་ལེགས་འཕེལ།།

༄། །རྒྱུད་བླའི་འགྲེལ་པ་ལེགས ཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བཞུགས་སོ།།

1

༄༅། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་བཞུགས་སོ།

ཕ་ གཅིག 2 ཞལ་ཅན་

༄༅། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མ་ཧཱ་ཡཱ་ན་ཨུཏྟ་ར་ཏནྟྲ་ཤཱསྟྲ། བོད་སྐད་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སངས་
རྒྱས་ཆོས་ཚོགས་ཁམས་དང་བྱང་ཆུབ་དང་། །ཡོན་ཏན་ནས་སངས་རྒྱས་ཕྲིན་ལས་ཐ་མ་སྟེ། །བསྟན་བཅོས་ཀུན་གྱི་ལུས་ནི་མདོར་བསྡུས་ན། །རྡོ་རྗེ་ཡི་ནི་གནས་བདུན་འདི་དག་གོ །འདི་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་
འབྲེལ་བ། །གོ་རིམས་ཇི་བཞིན་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོར། །གླེང་གཞི་ལས་ནི་གསུམ་རྣམ་གསུམ་རིག་བྱ་སྟེ། །གཞི་ནི་བློ་ལྡན་རྒྱལ་བའི་ཆོས་དབྱེ་བ་ལས། །སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་ཆོས་ལས་འཕགས་པའི་ཚོགས།
ཚོགས་ལས་སྙིང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་མཐར་ཐུག །ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་བརྙེས་ནས། །ཡེ་ཤེས་ཐོབ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་རྣམས་དང་ལྡན། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་བྱེད་ཆོས་རྣམས་དང་ལྡན། །གང་ཞིག་ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་མེད་ཞི་ཞིང་རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་དང་…
རྟོགས་ནས་སངས་རྒྱས། །སངས་རྒྱས་ནས་ནི་མ་རྟོགས་རྟོགས་ཕྱིར་རང་འབྱིན་མེད་དང་རྟག་པ་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་པ། །མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་ལྡན་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་མཆོག་བསྣམས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་སྨྱུ་གུ་ཅན་མ་ངེས་ཅིང་། །སྣ་ཚོགས་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྐོར་བ

༄། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བདེ་ག་ལེགས་ལམ་མཛད། །སྟོན་པའི་རྒྱལ་ཚབ་རྗེ་མི་ཕམ་མགོན། །

ཕ། །འཕྲུལ་ལྡན་སྦྱང་པས་བྱམས་པ་བསྒྲུབ། །ཐེག་ཆེན་གསལ་མཛད་ཐོགས་མེད་ཞབས། །

༄༅། །ཚོམ་སྒྲིག་པ་བ་འཇིགས་མཛད་དེ་ལ་འདུད། །འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྟོགས་མི་ནུས་པ། །མཁྱེན་དང་བརྩེ་དང་ནུས་པར་ལྡན། །དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཐོག་མ་དབུས་དང་མཐའ་མེད་པ་ཡི། །རང་བཞིན་ཡིན་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས། །ཞི་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་ཕྱིར། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད། །སོ་སོ་རང་གིས་རྟོགས་བྱའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྟོགས་མི་ནུས། །དེ་ལྟར་རྣམ་གསུམ་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་མཁྱེན། །ལམ་སྟོན་ཕྱིར་ན་ཐུགས་བརྩེ་བ། །ནུས་པ་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་རྗེ་ཡིས། །སྡུག་བསྔལ་ཉོན་མོངས་སྤོང་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རང་དོན་ཏེ། །ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་གཞན་དོན་ཡིན། །གང་ཞིག་མེད་མིན་ཡོད་མིན་ཡོད་མེད་མ་ཡིན་ཡོད་མེད་ལས་གཞན་དུའང་། །བརྟག་པར་མི་ནུས་ངེས་ཚིག་དང་བྲལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་ཞི་བ། །དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་ལྡན་པ་དམིགས་པ་ཀུན་ལ་ཆགས་པ་དང་། །སྡང་དང་རབ་རིབ་འཇོམས་མཛད་དམ་ཆོས་ཉི་མ་དེ་ལ་འདུད། །བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པ། །དག་གསལ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱིས། །གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ། །བདེན་པ་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། །ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་སོགས་པ་དང་། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གིས་བསྡུས། །གོ་རིམ་བཞིན་ནི་དེ་དག་ཀྱང་། །ཡོན་ཏན་གསུམ་བསྡུས་ཕྱིར་ཡིན་བྱ། །བརྟག་མིན་ཕྱིར་དང་བརྗོད་མིན་

ཕྱིར་ར༔ །འཕགས་པས་མཁྱེན་ཕྱིར་བསམ་མེད་ཉིད། །ཞི་ཉིད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་དེ། །དག་སོགས་གསུམ་ནི་ཉི་བཞིན་ནོ། །སེམས་དེ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བས་ན་ཉོན་མོངས་ངོ་བོ་མེད་གཟིགས་པས། །གང་དག་འགྲོ་ཀུན་བདག་མེད་མཐར་ཞི་ཡང་དག་རྟོགས་ནས་ཀུན་ཁྱབ་ཐམས་ཅད
ལ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་གཟིགས་པ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་བློ་མངའ་བ། །སེམས་ཅན་རྣམ་དག་མཐའ་ཡས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་མངའ་དེ་ལ་འདུད། །ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། །བློ་ལྡན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། །
བླ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཉིད། །འགྲོ་བཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་། །རྟོགས་ཕྱིར་ཇི་ལྟ་ཉིད་དེ་ཡང་། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོངས་དག་ཕྱིར། །ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་བྱ་མཐར་ཐུག་རྟོགས་པའི་བློས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི། །སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར། །མཐོང་ཕྱིར་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཉིད། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་དེ། །སོ་སོ་རང་ཞེས་མཐོང་བ་ཉིད། །དྲི་མེད་དབྱིངས་ལ་ཆགས་མེད་དང་། །ཐོགས་མེད་ཕྱིར་དེ་དག་པ་ཡིན། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པས་ན། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་བླ་མེད་ཕྱིར། །
འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ནི། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པ་བསྟན་པ་བསྒྲུབ་དོན་གྱིས། །ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། །མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། །སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། །སྤང་ཕྱིར་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། །མེད་ཕྱིར་
འཇིགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་རྣམ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཚོགས། །གཏན་གྱི་སྐྱབས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན། །ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་ཕྱིར། །ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། །འབྱུང་བ་དཀོན་
ཕྱིར་དྲི་མེད་ཕྱིར། །མཐུ་ལྡན་ཕྱིར་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི། །རྒྱན་གྱུར་ཕྱིར་དང་མཆོག་ཉིད་ཕྱིར། །འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་ཉིད། །དྲི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དྲི་མ་མེད། །དྲི་མེད་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་བའི་མཛད། །གང་ལས་དཀོན་མཆོག་དགེ་བ་གསུམ་འབྱུང་བ།།

རྒྱུད་བླ།

༄༅། །དོན་དམ་པ་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་དོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འདི་ཡི་རིགས། །ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ། །དེ་ཡང་རྣམ་བཞི་གོ་རིམས་བཞིན། །རྒྱུ་བཞི་ཡེ་ཤེས་བསམ་མི་ཁྱབ། །དག་དང་ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་ཕྱིར། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་མེད་དག་ཕྱིར། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་ཆོས་ཕྱིར། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཕྱིར། །རྟོགས་བྱ་རྟོགས་པ་དེ་ཡི་ནི། །ཡན་ལག་རྟོགས་པར་བྱེད་ཕྱིར་ཏེ། །གོ་རིམས་ཇི་བཞིན་གནས་གཅིག་དེ། །དག་རྒྱུ་གསུམ་ནི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །རྫོགས་སངས་སྐུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། །རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྙིང་པོ་ཅན། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ཚོགས་ཞུགས་ཕྱིར། །རང་བཞིན་དྲི་མེད་དེ་ནི་གཉིས་མེད་དེ། །སངས་རྒྱས་རིགས་ལ་དེ་འབྲས་ཉེར་བཏགས་ཕྱིར། །འགྲོ་ཀུན་སངས་རྒྱས་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་གསུངས། །ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་ལས་ལྡན་འཇུག་པ་དང་། །གནས་སྐབས་དེ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན། །རྟག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་ནི། །དོན་དམ་དབྱིངས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཡིན་ཞེས་བྱ། །རིན་ཆེན་ནམ་མཁའ་ཆུ་དག་བཞིན། །རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་ཉོན་མོངས་མེད། །ཆོས་མོས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། །ཏིང་འཛིན་སྙིང་བརྩེ་ལས་བྱུང་བ། །མཐུ་དང་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་དང་། །བརླན་པའི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ཕྱིར། །འདི་དག་ནོར་བུ་ནམ་མཁའ་ཆུ། །ཆུ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཆོས་མཐུན་ཉིད། །ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བདག་ལྟ་དང་། །འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་འཇིགས་པ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་ལྟོས་མེད་ཉིད། །འདོད་ཆེན་མུ་སྟེགས་ཉན་ཐོས་དང་། །རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་རྣམ་བཞི། །དག་རྒྱུ་ལྷག་པར་མོས་པ་ལ། །སོགས་པའི་ཆོས་ནི་རྣམ་བཞི་ཉིད། །ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཆོས་བསྐྱེད་མ་དང་བསམ་གཏན་གྱི། །བདེ་བའི་མངལ་གནས་སྙིང་རྗེའི་མ་མ་ཅན། །གང་ཡིན་དེ་དག་ཐུབ་པའི་རྗེས་སྐྱེས་སྲས། །གཙང་བདག་བདེ་དང་རྟག་ཉིད་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་འབྲས། །སྡུག་བསྔལ་ཡིད་འབྱུང་ཞི་ཐོབ་པར།

ཤེས་རབ་ཚོགས 6

འདུན་པ་སྨོན་པའི་ལམ་ཅན་ནོ། །འདི་དག་བརྒྱས་ནི་མདོར་བསྟན་ན། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག །རྣམ་པ་བཞི་ལས་བཟློག་པ་ཡི། །གཉེན་པོས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཉིད། །དེ་ནི་རང་བཞིན་དག་ཕྱིར་དང་། །བག་ཆགས་སྤང་ཕྱིར་གཙང་བ་ཡིན། །བདག་དང་བདག་མེད་སྤྲོས་པ་དག །ཉེ་བར་ཞི
བས་དམ་པའི་བདག །ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཕུང་པོ་དང་། །དེ་རྒྱུ་ལོག་ཕྱིར་བདེ་བ་ཉིད། །འཁོར་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདས། །མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཕྱིར་རྟག །བདག་སྲེད་མ་ལུས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཅད་དེ། །སེམས་ཅན་བརྩེ་ཕྱིར་བརྩེ་ལྡན་ཞི་ཐོབ་མིན། །དེ་ལྟར་བློ་བརྩེ་བྱང་ཆུབ་ཐབས་བརྟེན་
ནས། །འཕགས་པ་འཁོར་བར་མྱ་ངན་འདའ་མི་འགྱུར། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཁམས་མེད་ན། །སྡུག་ལ་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །མྱང་འདས་ལ་ནི་འདོད་པ་དང་། །དོན་གཉེར་སྨོན་པའང་མེད་པར་འགྱུར། །སྲིད་དང་མྱ་ངན་འདས་ལ་དེའི། །སྡུག་བདེའི་སྐྱོན་ཡོན་མཐོང་བ་འདི། །
རིགས་ཡོད་ལས་ཡིན་གང་ཕྱིར་དེ། །རིགས་མེད་དག་ལ་མེད་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚོ་ཆེ་བཞིན་དཔག་མེད་པའི། །ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མི་ཟད་གནས། །དབྱེར་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི། །ངོ་བོ་ཉིད་ཕྱིར་མར་མེ་བཞིན། །ཆོས་སྐུ་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཐུགས་རྗེའི་ཁམས་ཅི་བསྡུས་པའི་
ཕྱིར། །སྣོད་དང་རིན་ཆེན་ཆུ་ཡིས་ནི། །རྒྱ་མཚོ་དང་ནི་མཚུངས་པར་བསྟན། །དྲི་མེད་གནས་ལ་མངོན་ཤེས་དང་། །ཡེ་ཤེས་དྲི་མེད་དེ་ཉིད་དང་། །རྣམ་དབྱེ་མེད་ཕྱིར་མར་མེ་ཡི། །སྣང་དང་དྲོ་མདོག་ཆོས་མཚུངས་ཅན། །སོ་སོའི་སྐྱེ་འཕགས་རྫོགས་སངས་ཀྱི། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་
འཇུག་པ་ལས། །དེ་ཉིད་གཟིགས་པས་སེམས་ཅན་ལ། །རྒྱལ་བའི་སྙིང་པོ་འདི་བསྟན་ཏོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག །བདེན་པ་མཐོང་བ་བཟློག་པ་སྟེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཇི་ལྟ་བཞིན། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་སྤྲོས་མེད་ཉིད། །མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ
བཞིན། །སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དོན། །འདི་དྲུག་གིས་ནི་བསྡུས་པ་ཡི། །ཁམས་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་དག་ཏུ། །མིང་གསུམ་གྱིས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་རྟོག་མེད་བདག་ཉིད་ཅན། །ནམ་མཁའ་

༄༅། །ཀུན་ཏུ་རྗེས་སོང་ལྟར། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲི་མེད་དབྱིངས། །དེ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཉིད། །དེ་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་དང༌། །ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱུག་ཕྱིན་པ་སྟེ། །གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དམན་པ་དང༌། །བར་མ་མཆོག་ལ་ནམ་མཁའ་བཞིན། །

ཁ ཉེས་པ་གློ་བུར་དང་ལྡན་དང༌། །ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ཉིད་ལྡན་ཕྱིར། །ཇི་ལྟར་སྔར་བཞིན་ཕྱིས་དེ་བཞིན། །འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ཀུན་སོང་བ། །ཕྲ་ཕྱིར་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །གནས་འདི་ཉེ་བར་གོས་པ་

མེད། །ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག །དེ་བཞིན་འདུས་མ་བྱས་དབྱིངས་ལ། །དབང་པོ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག །ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་མེ་རྣམས་ཀྱིས། །སྔོན་ཆད་ནམ་ཡང་ཚིག་པ་མེད། །དེ་བཞིན་འདི་ནི་རྒ་ཤི་བ་དང༌། །ནད་

ཚ་བའི་མེ་ཡིས་མི་འཚིག །ས་ནི་ཆུ་ལ་ཆུ་རླུང་ལ། །རླུང་ནི་མཁའ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །མཁའ་ནི་རླུང་དང་ཆུ་དག་དང༌། །ས་ཡི་ཁམས་ལ་གནས་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་ཁམས་དབང་རྣམས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དག་ལ་གནས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཚུལ་བཞིན་མིན། །ཡིད་

ལ་བྱེད་ལ་རྟག་ཏུ་གནས། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། །སེམས་ཀྱི་དག་པ་ལ་རབ་གནས། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་རྣམས་ནི། །ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གནས་པ་མེད། །ས་དང་འདྲ་བ་ཕུང་པོ་དང༌། །སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ། །ཆུ་ཁམས་དང་འདྲ་ལུས་

ཅན་གྱི། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཤེས་པར་བྱ། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། །རླུང་གི་ཁམས་དང་འདྲ་བར་ལྟ། །རང་བཞིན་ནམ་མཁའི་ཁམས་བཞིན་དུ། །དེ་བཞིན་རྩ་མེད་གནས་པ་མེད། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་གནས་ཏེ། །

7 ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཆུ་ལས་ནི། །ཕུང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་འབྱུང༌། །དེ་འཇིག་པ་དང་ཆགས་པ་ལྟར། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་ཡི། །ཁམས་ལྟར་རྒྱུ

མེད་རྐྱེན་མེད་དེ། །ཚོགས་པ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་དང་། །འཇིག་དང་གནས་པ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ནམ་མཁའ་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་དེ། །ཡང་དག་མིན་རྟོག་ལས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཆགས་ལ་སོགས། །ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དེ་ཉོན་མོངས་མི་
འགྱུར། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཆུ་རྒྱུ་སོགས་ཀྱིས། །འདི་ནི་མ་ཏོག་པར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། །འཆི་དང་ན་དང་རྒ་བའི་མེ། །མི་བཟད་པས་ཀྱང་འཚིག་མི་འགྱུར། །དུས་མཐའ་འདམ་བུ་ལ་བཞིན་མ་ལ་པའི། །མེ་གསུམ་འཆི་དང་ན་བ་དང་། །རྒ་བའི་མེ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། །དེ་དག་ལྟ་
བར་ཤེས་པར་བྱ། །སྐྱེ་འཆི་ན་དང་རྒ་བ་ལས་གྲོལ་བ། །འདི་ཡི་རང་བཞིན་རྗེ་བཞིན་ཉེ་རྟོགས་ཏེ། །སྐྱེ་སོགས་ཕོངས་དང་བྲལ་ཡང་དེ་ཡི་རྒྱུས། །བློ་ལྡན་བདག་འགྲོ་ལ་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་ཕྱིར་བསྟན། །འཕགས་པ་བས་འཆི་དང་ན་བ་དང་། །རྒ་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྩ་དང་ཉམས་སྤངས་པ།
ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྐྱེ། །དེ་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་མེད། །རྗེ་བཞིན་ཡང་དག་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །སྐྱེ་སོགས་རྣམས་ལས་འདས་གྱུར་ཀྱང་། །སྙིང་རྗེ་ཞི་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་། །འཆི་དང་རྒ་དང་ན་བར་སྟོན། །རྒྱལ་སྲས་འགྱུར་མེད་ཆོས་ཉིད་འདི། །རྟོགས་ནས་མ་རིག
ལྡོངས་རྣམས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་དག་ཏུ་ནི། །མཐོང་བ་གང་ཡིན་དེ་སྣང་ངོ། །འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐོབ་བ་དག །ཁྱིམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་སྟོན་ཏེ། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་འགྲོ་བ་ཡི། །ཀ་ཉེ་ཀྱི་ཐབས་དང་སྙིང་རྗེ་མཆོག །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས། །འདས་ཀྱང་
འཇིག་རྟེན་ལས་མ་ཡེངས། །འཇིག་རྟེན་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་ན། །འཇིག་རྟེན་དྲི་མས་མ་གོས་སྤྱོད། །ཇི་ལྟར་པདྨ་ཆུ་ནང་དུ། །སྐྱེས་པ་ཆུ་ཡིས་གོས་པ་མེད། །དེ་བཞིན་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ། །སྐྱེས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཆོས་མི་གོས། །བྱ་བ་སྒྲུབ་ལ་རྟག་ཏུ་བློ། །མེ་བཞིན་དུ
ཉེ་འབར་བ་དང་། །ཞི་བའི་བསམ་གཏན་སྙོམས་འཇུག་ལ། །རྟག་ཏུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ཡིན། །སྔོན་གྱི་འཕེན་པའི་དབང་དང་ནི། །རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡི། །དོན་དུ་འབད་པ་བྱེད་མ་ཡིན། །བསྟན་དང་གཟུགས་སྐུ་ངག་དང

ཕ༧ ༄༅། །ཨོཾ། །སྟོང་དང་སྟོང་པ་མཐའ་ཡིས་ཀྱང་རུང་། །གང་ཞིག་ཧེ་ཝཱ་ར་གང་ཕོ་ཞེས་བརྟུལ། །ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་ལྷ་མོ་ཉིད་དུ་ཤེས། །ཀྱེ་ཧྲཱུཾ་ནམ་མཁའ་བདེ་ཆེན་ཐར་བླུས་ཀྱི། །འགྲོ་ལ་རྟག་ཏུ་སྐུ་ཡིན་བསྒྲུབ་པར། །ཕྱོགས་མེད་བློ་ལྡན་དེ་ཡིས་ནི། །སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཡང་དག་འཇུག །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྩ་བ་འདི་ནི། །རྗེས་ཐོབ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་དང་། །སེམས་ཅན་ཡང་དག་སྒྲོལ་བ་ལ། །འཇིག་རྟེན་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། །དེ་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱིས་རྟུལ་བ་དང་། །རྒྱ་མཚོ་བསྲུང་སྨིན་པ་རྗེས་ཀྱི། །ཁྱད་པར་གང་ཡིན་སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་ཆུབ
ཁྲི སེམས་དཔའི་ཁྱད་དེ་ཉིད། །གཞན་འགྱུར་མིན་བདག་མི་ཟད་ཆོས་ལྡན་ཕྱིར། །འགྲོ་སྐྱབས་ཕྱིར་ཕྱི་མའི་མཐའ་མེད་ཕྱིར། །དེ་ནི་རྟག་ཏུ་གཉིས་མེད་མི་རྟོག་ཕྱིར། །འཇིག་མེད་ཆོས་ཅན་མ་བྱས་རང་བཞིན་ཕྱིར། །སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འཆི་བ་མེད། །གནོད་མེད་རྒ་བ
མེད་པ་སྟེ། །དེ་ནི་རྟག་དང་བརྟན་ཕྱིར་དང་། །ཞི་བའི་ཕྱིར་དང་གཡུང་དྲུང་ཕྱིར། །དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི། །ལུས་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་རྟག་པའི་ཕྱིར། །བསམ་མི་ཁྱབ་འགྱུར་འཆི་འཕོ་ཡིས། །དེ་ནི་མི་འཆི་བརྟན་པའི་ཕྱིར། །བག་ཆགས་ཕྲ་མོའི་ནད་རྣམས་ཀྱིས། །གནོད་མེད
ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །ཟག་མེད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཀྱིས། །གཡུང་དྲུང་ཕྱིར་ན་རྒ་མེད། །དེ་ལ་ཚིག་གཉིས་གཉིས་དེ་བཞིན་གཉིས། །གཉིས་དང་གཉིས་ཀྱིས་མིང་ཚིག་རིམ་བཞིན་དུ། །འདུས་མ་བྱས་པའི་དབྱིངས་ལ་ནི། །རྟག་པ་ལ་སོགས་དོན་ཤེས་བྱ། །མི་ཟད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཕྱིར།།
གཞན་འགྱུར་མིན་བདག་རྟག་པའི་དོན། །མཐར་ཕྱིན་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །སྐྱབས་ཀྱི་རང་ཉིད་བརྟན་པའི་དོན། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་རང་བཞིན་ཕྱིར། །གཉིས་མེད་ཆོས་ཉིད་ཞི་བའི་དོན། །མ་བཅོས་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཕྱིར་ན། །འཇིག་མེད་དོན་ནི་གཡུང་དྲུང་ཉིད། །གང་
9 ཕྱིར་དེ་ནི་ཆོས་སྐུ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །དེ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དོན་དམ་མྱ་ངན་འདས། །དེ་ཕྱིར་ཉི་དང་ཟེར་བཞིན་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་མྱ་ངན་འདས་པ་མེད། །མདོར་ན་ཟག་མེད་དབྱིངས་ལ་ནི། །དོན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཞིས།།

ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་ཡི། །རྣམ་གྲངས་བཞི་ནི་རིག་པར་བྱ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དབྱེར་མེད་པ་དང་། །དེ་རིགས་དེ་བཞིན་ཐོབ་པ་དང་། །བརྫུན་མེད་བསླུ་མེད་ཆོས་ཉིད་དང་། །གདོད་ནས་རང་བཞིན་ཞི་ཉིད་དོ། །རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ་དང་། །དྲི་མ་བག་ཆགས་བཅས་
སྤངས་པ། །སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་འདས་པ་ནི། །དམ་པའི་དོན་དུ་གཉིས་མེད་ཉིད། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བགྲང་མེད་པ། །བསམ་མེད་དྲི་མེད་ཡོན་ཏན་དང་། །དབྱེར་མེད་མཚན་ཉིད་ཐར་པ་སྟེ། །ཐར་པ་གང་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཇི་ལྟར་རི་མོ་འདྲི་བྱེད་པ། །གཞན་དང་
གཞན་ལ་ལས་པ་དག །གང་ཞིག་ཡན་ལག་གང་ཤེས་པ། །དེ་གཞན་དེས་ནི་བྲིས་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་འདི་ལ་ཁྱེད་ཀུན་གྱིས། །ང་ཡི་གཟུགས་ནི་བྲིས་ཤིག་ཅེས། །མངའ་བདག་རྒྱལ་པོས་དེ་དག་ལ། །བཀའ་ཡིས་རས་ནི་བྱིན་པ་དང་། །དེ་ལས་དེ་ནི་ཐོས་གྱུར་ཏེ། །
རི་མོའི་ལས་ལ་རབ་སྦྱོར་རོ། །དེ་ལ་མངོན་པར་སྦྱོར་རྣམས་ལ། །གཅིག་གཅིག་ཡུལ་གཞན་སོང་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ཡུལ་གཞན་སོང་བས་ན། །དེ་མ་ཚང་ཕྱིར་རི་མོ་དེ། །ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་པར། །མི་འགྱུར་བཞིན་ཞེས་དཔེར་བྱས་སོ། །དེ་རྣམས་འདྲི་
བྱེད་གང་ཡིན་པ། །སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་ལ་སོགས། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པའི། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་སུ་བརྗོད། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲོལ་རྣམས། །གསལ་དང་འཕྲོ་དང་དག་ཕྱིར་དང་། །ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་འོད་དང་ཟེར། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
10 རྣམས་དང་མཚུངས། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར། །མྱ་ངན་འདས་པ་མི་ཐོབ་སྟེ། །འོད་དང་འོད་ཟེར་སྤངས་ནས་ནི། །ཉི་མ་ལྟ་བར་མི་ནུས་བཞིན། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྙིང་པོ་ནི། །རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བཅུ་ཞེས་བརྗོད། །ཉོན་མོངས་སྦུབས་ནང་གནས་པ་དེ། །དཔེ་
དག་གིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །སངས་རྒྱས་པདྨ་ངན་སྦྲང་རྩི་སྦྲང་མ་ལ། །སྦུན་ལ་སྙིང་པོ་མི་གཙང་ནང་ན་གསེར། །ས་ལ་གཏེར་དང་སྨྱུ་གུ་སོག་མ་འབྲས་ཆུང་དང་། །གོས་རུལ་ནང་ན་རྒྱལ་བའི་སྐུ་དང་ནི། །བུད་མེད་ངན་མའི་ལྟོ་ན་མི་བདག་དང་། །ས་ལ་རིན་ཆེན་གཟུགས་

༦༧ ༄༅། །ཡོད་ཇི་ལྟ་བར། །གློ་བུར་ཉོན་མོངས་དྲི་མས་བསྒྲིབས་པ་ཡི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ཁམས་འདི་གནས། །དྲི་མ་བདུན་སྒྲོག་ཚགས་སྦུབ་མིག་ཙམ་ལས་འབྲས་པ་ཀོ་ས་ལྡུ་ལ་དང་། །སྡུག་བསྔལ་འབར་བས་མནོན་པར་མ་དུལ་བའི་སྲིད་མེད་དུས་ཡི
ཕྱུ ཁམས་ལ་དང་མ་རྒྱུངས། །སངས་རྒྱས་སྣང་ཆེ་སྙིང་པོ་གསེར་དང་གཏེར་དང་ནི་སྒྲོ་རི་ཞིང་ཆེན་སྐུ། །ཕྱིང་བདག་མཆོག་དང་རིན་ཆེན་གཟུགས་དང་དྲི་མེད་ཁམས་ནས་མཆོག་མཚུངས་པ་ཉིད། །ཇི་ལྟར་མདོག་ངན་པདྨའི་ཡོང་གནས་པ། །མཚན་སྟོང་གིས་འབར་ར་ངེ་བའི་ན་ཤེགས
པ་ནི། །དྲི་མེད་ལྷ་ཡི་མིག་ལྡན་མིས་མཐོང་ནས། །ཆུ་སྐྱེས་འདབ་མའི་སྦུབས་ནས་ཕྱིན་བྱེད་པ། །དེ་བཞིན་བདེ་གཤེགས་མནར་མེད་གནས་རྣམས་ལ་འང་། །སངས་རྒྱས་སྤྱན་གྱིས་རང་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་ཏེ། །སྒྲིབ་མེད་ཕྱི་མཐའི་མུར་གནས་ཐུགས་རྗེ་ཡི། །བདག་ཅག་སྒྲིབ
པ་ལས་ནི་གྲོལ་བར་མཛད། །ཇི་ལྟར་མི་སྡུག་པདྨ་ཟུམ་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ནི། །དེ་ཡི་པོང་གནས་ལྷ་མིག་མཐོང་ནས་དེ་འདབ་གཅོད་བྱེད་ལྟར། །ཆགས་སྡང་སོགས་ཉོན་དྲི་སྦུབས་བསྒྲིབས་ལས་རྫོགས་སངས་སྙིང་པོ་འགྲོ་བ་གཟིགས་ཏེ། །ཐུགས་རྗེས་ཐུབ་པ་དེ་བཞིན་སྒྲིབ་པ་དེ་ནི
འཇོམས་པར་མཛད། །ཇི་ལྟར་སྦྲང་ཚགས་ཚོགས་བསྐོར་སྦྲང་རྩི་ནི། །སྐྱེས་བུ་མཁས་པས་དེ་དོན་གཉེར་བ་ཡིས། །མཐོང་ནས་ཐབས་ཀྱིས་དེ་དང་སྦྲང་ཚགས་ཚོགས། །ཀུན་ནས་བྲལ་བ་རང་བཅུད་བྱེད་པ་བཞིན། །དྲང་སྲོང་ཆེན་པོས་ཀུན་མཁྱེན་སྤྱན་གྱིས་ནི། །རིག
ཁམས་སྦྲང་རྩི་དང་འདྲ་དེ་གཟིགས་ནས། །དེ་ཡི་སྒྲིབ་པ་སྦྲང་མ་དང་འདྲ་བ། །གཏན་ནས་རབ་ཏུ་སྤོང་བར་མཛད་པ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་སྦྲང་རྩི་སྲོག་ཆགས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་སྟོང་བསྒྲིབས་ལས་སྦྲང་རྩི་དོན་གཉེར་མིས། །སྦྲང་མ་དེ་དག་བསལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྦྲང་རྩི་འི་བྱ་བྱེད་པ།།
11 དེ་བཞིན་ལུས་ཅན་ལ་ཡོད་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྦྲང་རྩི་འདྲ་དང་འདྲ། །ཉོན་མོངས་སྦྲང་མ་དང་འདྲ་དེ་འཇོམས་པ་ལ་མཁས་པ་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་བུ་བཞིན། །ཇི་ལྟར་སྦུན་ལྡན་འབྲུ་ཡི་སྙིང་པོ་ནི། །མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤྱོད་དུ་མི་འབྱོར་བ། །ཟས་སོགས་དོན་དུ་གཉེར་བ་གང་ཡིན

པ༔ །དེ་དག་གིས་ནི་སྦྲུ་ཤ་ནས་དེ་འབྱིན་ལྟར། ། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་ཉོན་མོངས་ཀྱི། །དྲི་མ་དང་འདྲེས་རྒྱལ་བ་བའང་ཇི་སྲིད་དུ། །ཉོན་མོངས་དྲི་མ་འབྲེལ་ལས་མ་གྲོལ་བ། །དེ་སྲིད་རྒྱལ་མཛད་སྲིད་གསུམ་འདུ་མི་བྱེད། ། །ཇི་ལྟར་སཱ་ལུ་ཁྲ་བོ་ནས་བཟའི་སྙིང་པོ་སྦུན་ལས་མ་ཕྱུང་བྲལ་ཙམ། །ལེགས་པར་མ་བརྡུངས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤྱད་བྱ་བཟའ་བ་ཞིམ་པོར་མི་འགྱུར་ལྟར། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཉོན་མོངས་སྦུབས་ལས་མ་གྲོལ་བ་ལུས། །ཉོན་མོངས་བཀྲེས་པས་ཉེན་པའི་འགྲོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བའི་རོ་སྟེར་འགྱུར་བ་མིན།། ཇི་ལྟར་ར་རབ་ཏུ་རྒྱུ་ཚེ་མི་ཡི་གསེར། །ལྷུན་ཕྱིན་རུལ་པའི་རིགས་ནས་ལྷུང་གྱུར་པ། །མི་འཇིག་ཆོས་ཅན་དེ་ནི་དེ་རང་དེ་བཞིན། །ལོ་བརྒྱ་མང་པོ་དག་ཏུ་གནས་པ་དེ། །ལྷ་མིག་རྣམ་དག་དང་ལྡན་ལྷ་ཡིས་དེར། །མཐོང་ནས་མི་ལ་འདི་ན་ཡོད་པའི་གསེར། །རིན་ཆེན་མཆོག་འདི་སྦྱངས་ཏེ་རིན་ཆེན་གྱིས། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གྱིས་ཞེས་སྨྲ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐུབ་པས་མི་གཙང་དང་འདྲ་བའི། །ཉོན་མོངས་སུ་བྱིང་སེམས་ཅན་ཡོན་ཏན་ཅན་ནི། །གཟིགས་ནས་ཉོན་མོངས་འདམ་དེ་དག་སྦྱང་ཕྱིར་དུ། །སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ལ་དམ་ཆོས་ཆུ་ཆར་འབེབས། །ཇི་ལྟར་ལྷུན་ཕྱིན་རུལ་པ་རིགས་ནས་སུ་ལྷུང་བའི་གསེར་ནི་ལྷ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ནས། །ཀུན་ནས་ཅུང་དག་པར་བྱ་ཕྱིར་མཆོག་ཏུ་མཛེས་པ་མི་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་སྟོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་བས་ཉོན་མོངས་མི་གཙང་ཆེན་པོར་ལྷུང་གྱུར་རྫོགས་སངས་རིན་པོ་ཆེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཟིགས་ནས་དེ་དག་དག་བྱའི་ཕྱིར་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་མི་དབུལ་ཁྱིམ་ནང་ས་འོག་ན། །མི་ཟད་པ་ཡི་གཏེར་ནི་ཡོད་གྱུར་ལ། །མི་དེས་དེ་མ་ཤེས་ཏེ་གཏེར་དེ་ཡང་། །དེ་ལ་ང་འདིར་ཡོད་ཅེས་མི་སྨྲ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱི་ནང་ཆུད་རིན་ཆེན་གཏེར། །དྲི་མེད་གཞག་དང་བསལ་བ་མེད་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་། །མ་རྟོགས་པས་ན་དབུལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། །རྣམ་མང་རྒྱུན་དུ་སྐྱེ་དགུ་འདི་ཡིས་མྱོང་ངོ་། །ཇི་ལྟར་དབུལ་པོའི་ཁྱིམ་ནང་དུ་ནི་རིན་ཆེན་གཏེར་ཆུད་གྱུར་པའི་མི་ལ་ནི། །རིན་ཆེན་གཏེར་བདག་ཡོད་ཅེས་རྗོད་པར་མི་བྱེད་དེ་ནི་མི་ཡིས་ཤེས་མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཆོས

ཞ༧ ༄༅། །གཏེར་ཡིང་གི་གྲི་ཧྲི་ཁ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངལ་ལ་བོ་ཧྲཱུ་སྟེ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཐོ་བྱ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་དྲུ་སྒྲོང་ཡང་དག་བསྐུལ་མས། །དེ་ལྟར་ཨ་མྲུལ་སོགས་ཤིང་འབྲས་ལ། །ཡོད་པ་རིས་པོ་ན་ཀྱུ་གྲུ་འཇིག་མེད་ཚོས། །སྟོན་ཀྱུ

སོགས་ལྡན་པའི་ལྗོན་ཤིང་གི །རྒྱལ་པོའི་དཔོན་པོ་རི་མི་གྱིས་འགྲུབ་པ་ལྟར། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མི་རིག་སོགས་འབྲས་ཀྱི། །པགས་སྦྱངས་ནང་རྒྱུད་ཚེས་ལམ་ལས་དགེ་བ་ཡང་། །དེ་བཞིན་དགེ་བདེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། །རི་མི་གྱིས་ཐུབ་པའི་རྒྱལ་པོའི་དཔོན་པོར་འགྱུར།།

ཕྱིའ རྒྱུད་ང་ཉི་མ་འི་འོད་དང་རླུང་དངས་ཏུས་ནམ་མཁའ་ཡི་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱིས། །ཏལ་དང་ནི་ཨམ་ཟེ་འབྲུ་སྣུམ་ནས་གསོབ་ནས་ཤིང་སྐྱེ་ཇི་ལྟར་བས། །སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་འབྲས་ལྷུག་ནང་རྒྱུད་རྟོགས་ནས་ངེས་ལ་ཉན་ཐུ་ཀྱུ་ཡང་། །དེ་བཞིན་དགེ་རྐྱེན་དེ་དང་དེ་ལས་ཆོས་མཐོང་རབ་ཞལ

བར་འགྱུར་བ་ཡིན། །དེ་ལྟར་རིན་ཆེན་ལས་བྱས་རྒྱལ་བའི་གཟུགས། །སོས་སྟུལ་དྲི་ངན་གྱིས་ནི་གཅུས་ཕྱུར་པ། །ལམ་གནས་ལྷ་ཡིས་མཐོང་ནས་གྲོལ་བྱ་འི་ཕྱིར། །ལམ་ག་ནས་དོན་དེ་དེ་ལ་སྨྲ་བ་ལྟར། །ཐོགས་མེད་སྤྱན་མངའ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་ཀྱིས

ལྡེ གཅུམས་པ་བདེ་གཤེགས་དངོས་པོ་ཉིད། །དྲང་འགྲོ་ལ་ཡང་གཟིགས་ནས་དེ་བཞིན་དེ། །ཐར་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ཐབས་སྟོན་མཛད། །དེ་ལྟར་རིན་ཆེན་རང་བཞིན་དྲི་ངན་ཅན་ག་ཤེགས་སྐུ་དྲི་ངན་གོས་གཅུམས་པ། །ལམ་གནས་ལྷ་ཡི་མིག་གིས་མཐོང་ནས་ཐར་ཕྱིར་མི་ལ་སྟོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཉོན

13 མོངས་གོས་རྫུལ་གྱིས་གཅུམས་ལ་འཁོར་བའི་ལམ་ན་གནས་པ་ཡི་བཞམས། །དྲང་སྲོང་ལ་ཡང་གཟིགས་ནས་ཐར་པར་བྱ་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་ཚེས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་མི་སོག་རྫུགས་ངན་སམ་གཡོ་མེད་འགག་འ། །མགོ་ན་མེད་འདུག་གནས་ལ་ནི་འདྲུག་ཕྱུར་པ། །མང་ལ་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་དཔལ

ཉི་འཛིན་བྱེད་པས། །རང་སྐྱོན་ཡོད་མི་བདག་མི་ཤེས་ལྟར། །སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་མགོན་མེད་ཁྲིམ་བཞིན་ཏོ། །མདག་སེམས་ཅན་མང་ལ་བཟླས་ཐུབ་མེད་བཞིན། །དེ་ལ་གང་ཞིག་ཡོད་པས་མགོན་དང་བཅས་པ། །དྲི་མེད་ཁམས་ནི་དེ་ཡི་མངལ་ལ་གནས་པ་བཞིན། །ཇི་ལྟར་བུད་མེད

རྒྱུད་བླ་མ། 14

ཕྱུགས་ལ་དྲི་འཚ་སྐོགས་ཀྱི་ནམ་མི་སྡུག་གཟུགས་ལྡན་པ། །ས་བདག་མང་ལ་ཞེ་གནས་ཀུང་མགོན་མེད་ཁང་བར་སྡུག་བསྔལ་མཚོ་སྐྱོང་ལྟར། །དེ་བཞིན་བཀའ་རྒྱང་ཁ་ཏམ་མགོན་ཡོང་རྒྱུར་ཀུང་མགོན་མེད་བློ་ལྡན་པ། །འགྲོ་བ་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་ཡིད་མ་ཞི་བས་སྡུག
བསྔལ་བ་ཞི་ལ་བཀའ་ནས། །ཇི་ལྟར་ནང་གི་གསེར་ཞུན་གཟུགས་རྒྱས་པ། །ཞི་བ་ཕྱི་རོལ་ས་ཡི་རང་བཞིན་ཅན། །མཐོང་ནས་དེ་ཤེས་པ་དཀའ་ཞིང་གི་གསེར། །སྦྱང་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་སྒྲིབ་པ་སེལ་བྱེད་ལྟར། །རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལ་དྲི་མེད་རྣམས་ཀུང་ཞི། །གློ་བུར་ས་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་པར་
གཟིགས་ནས་སྦྱོར་ནས། །རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་རྣམས། །སྒྲིབ་པ་དག་ལས་སྐྱོང་མཛད་ཀུང་རྒྱུ་མཆོག །ཇི་ལྟར་དྲི་མེད་གསེར་ཞུན་རམས་རྒྱས་ལ་ཡི་ལྟ་དང་རྐྱེན་རྒྱུར་ཀ་གཟུགས། །ཉེ་དེ་རང་བཞིན་མཁས་པས་རིག་ནས་སྒྲིབ་པ་དག་སེལ་བར་སྐྱེད་པར་ལྟར། །དེ
བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་དག་པའི་སེམས་རང་བཞིན་འདི་ཡི་ཉེ་མཁྱེན་གྱུར་ནས། །ཆོས་འཆད་རྩལ་གྱིས་བདེ་གསུང་སྨྲ་བས་སྒྲིབ་པ་དག་ཉེ་སེལ་བར་མཛད། །བདུ་སྒོག་ཚགས་ཁྲུགས་དང་། །སྐྱུན་པ་དང་ཉི་མི་གཙང་ས། །འབྲས་ཤུན་གོས་རྒྱ་བཟུང་མེད་ཀྱི། །མ་ངལ་དང་ས་ཡི་སྦུབས
ན་ཡང་། །སངས་རྒྱས་སྣང་རྩེ་སྟོང་པོ་བཞིན། །གསེར་བཞིན་གཏེར་བཞིན་ལྗོན་པ་བཞིན། །རིན་ཆེན་སྐུ་དང་འཁོར་ལོ་ཡིས། །བསྒྱུར་བ་བཞིན་དང་གསེར་གཟུགས་བཞིན། །སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྐུབས། །མ་འདྲེས་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡིན། །
སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲི་མེད་དེ། །ཐོག་མ་མེད་པ་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་ཆོས་དང་དེའི། །ཀུན་ལྡང་སྒྲུག་དང་བག་ཆགས་དང་། །མཐོང་སྒོམ་ལམ་སྤང་མ་དག་དང་། །ད་བ་བཞིས་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །དྲི་མ་རྣམ་དགུ་བརྒྱ་ཡི། །སྦུབས་སོགས།
ཁམས་ཉི་རབ་བསྟན་ཏ། །ཞེ་བ་ཉེ་ཉོན་མོངས་སྦུབས་ཀྱིས་ནི། །སྦྱོ་བས་སྐྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། །ཆགས་སོགས་སྦྱིར་བ་རྒྱུ་ཚུལ་པ་ཡིད། །མདོར་ན་སྦྲུལ་ནས་ཉི་གོ་རིམ་ས་བཞིན། །པདྨ་ཞི་སྦུབས་ལ་སོགས་པ་ཡི། །དཔེ་དགུ་དག་གིས་ཡང་དག་བསྟན། །དྲི་འདི་དག་གིས་ཁྱིམ

༨༧ ཕྱི ༄༅། །རྣམས་དང་། །དགྲ་བཅོམ་སློབ་པ་བློ་ལྡན་རྣམས། །རིམ་པ་བཞིན་བཞི་དང་གཅིག་དང་ནི། །གཉིས་དང་གཉིས་ཀྱིས་མ་དག་ཉིད། །ཇི་ལྟར་བཙྭ་རྡམ་སྐྱེས་དེ། །མདུན་དུ་ཆུ་རུ་ཡིད་དགའ་དང་། །ཕྱིས་ནས་དགའ་བ་མེད་འགྱུར་བ། །འདོད་
ཆགས་དགའ་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་སྒྲོག་ཆགས་སྦྲང་མ་ནི། །ཤིན་ཏུ་འཁྲུགས་ཏེ་མདུད་དུ་བརྡེག་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཞེ་སྡང་སྐྱེད་པ་ན། །སྙིང་ལ་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད། །ཇི་ལྟར་འབྲུས་སོགས་སྙིང་པོ་ནི། །ཕྱི་རོལ་ལྷུན་པས་བསྒྲིབས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྙིང་པོའི་
དོན་རྣམ་རྟོག་བ། །མ་རིག་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱིས་བསྒྲིབས། །ཇི་ལྟར་མི་གཙང་མི་མཐུན་པ། །དེ་བཞིན་ཆགས་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱི། །འདོད་པ་བསྟེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཕྱིར། །ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མི་གཙང་འདྲ། །ཇི་ལྟར་ནོར་དང་ནི་བསྒྲིབས་པ་ལས། །མི་ཤེས་གཏེར་མི་ཐོབ་པ
ལྟར། །དེ་བཞིན་རང་བྱུང་ལ་རང་བྱུང་ཉིད། །མ་རིག་བག་ཆགས་ས་ཡིས་བསྒྲིབས། །ཇི་ལྟར་མྱུ་གུ་སོགས་རིམ་སྐྱེ་བས། །ས་བོན་ཤུན་པ་གཅོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིས། །མཐོང་སྤང་རྣམས་ནི་བཟློག་པར་འགྱུར། །འཕགས་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ
པ་ཡས། །འཇིག་ཚོགས་སྙིང་པོ་བཅོམ་རྣམས་ཀྱིས། །བསྒོམ་ལམ་ཡེ་ཤེས་སྤང་བྱ་རྣམས། །གོས་ཧྲུལ་ངན་དང་མཚུངས་པར་བསྟན། །ས་བདུན་པ་བརྟེན་དྲི་མ་ནི། །མངལ་སྦུབས་དྲི་མ་དག་དང་མཚུངས། །མངལ་སྦུབས་བྲལ་བ་དྲི་མ་རྟོག་པའི། །ཡེ་ཤེས
རྣམ་པར་སྨིན་པ་བཞིན། །ས་གསུམ་རྗེས་འབྲེལ་དྲི་མ་རྣམས། །ས་འདམ་གོས་བཞིན་ཤེས་བྱ་སྟེ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གཞོམ་བྱ་ཡིན། །དེ་ལྟར་ཆགས་སོགས་དྲི་མ་དགུ། །པདྨ་ལ་སོགས་དཔེ་དང་མཚུངས། །རང་བཞིན
15 གསུམ་གྱིས་བསྡུས་ཕྱིར་ཁམས། །སངས་རྒྱས་སོགས་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །འདི་ཡི་རང་བཞིན་ཆོས་སྐུ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རིགས་སུ་སྟེ། །དེ་ནི་དཔེ་གསུམ་གཅིག་དང་ནི། །ལྔ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཆོས་སྐུ་རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཆོས་

ཤེས་རབ་ཚེ་ 16

ཏྲཻ་ཤཱ་ཀ་ཤིན་ཏུ་དྲི་མེད་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱུ་མཐུན་ཟབ་པ་དང་། །སྣ་ཚོགས་རྩུབ་འདི་རྣམ་པ་བོ། །འཇིག་རྟེན་འདས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མ། །དེ་ལ་དེ་ནི་མི་དམིགས་པས། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་ཁམས། །འདུ་བ་ཉིད་དང་བསྟན་པ་ཡིན། །རྒྱ་མོ་ཟབ་མོ་འདི་རྒྱུ་ལ་
བསྟན་ནི། །སྒྲང་རྟེ་རོ་ཐ་ཅིག་པ་བཞིན་ཏེ། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལྡན་པ་སྟན་ནི། །སྣ་ཚོགས་བསྒྱུར་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཤེས་ཏོ། །ང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། །དགེ་དང་རྣམ་པ་དག་པ་འི་ཕྱིར། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དེ་ཀ་ཤེས་ཀྱི་ནི། །གཟུགས་དང་མཚུངས་པར་
བརྗོད་པ་ཡིན། །གཏེར་དང་འབྲས་བུ་འི་ཤིང་བཞིན་དུ། །རིགས་དེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཐོག་མེད་རང་བཞིན་གནས་པ་དང་། །ཡང་དག་བླངས་པ་མཆོག་ཉིད་དོ། །རིགས་འདི་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་སྐུ། །སྐུ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །དང་པོ་ནི་སྐུ་ནི་
དང་པོ་སྟེ། །གཉིས་པ་ཡིས་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས། །ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མཛེས་པ་ནི། །རིན་ཆེན་སྐུ་འདྲ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་གཏེར་ཡིན་ཕྱིར། །ཆོས་ཆེན་རྒྱལ་སྲིད་ཆེ་ལྡན་ཕྱིར། །རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་འདི་ལོས་སྐྲུར་བཞིན་ནོ། །
གཟུགས་བརྙན་རང་བཞིན་ཕྱིར། །སྤྲུལ་པ་གསེར་གྱི་གཟུགས་ལྟ་བུ། །རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་དེ། །དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན། །ཉི་མ་འི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་འཕྲོ་བ། །མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་བ་མེད། །འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །གཞག་པར་བྱ་བ་
ཅུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། །རྣམ་དབྱེ་བཅས་པ་ཞི་མཚན་ཉིད་ཅན། །གློ་བུར་དག་གིས་ཁམས་སྟོང་གི །རྣམ་དབྱེ་མེད་པ་ཞི་མཚན་ཉིད་ཅན། །བླ་མེད་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་མ་ཡིན། །སྙིང་པོ་དང་ནི་ལམ་སྒྲུབ་བཞིན
དེ་དང་དེར། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཀུན་སྟོང་པ་ཞེས། །གསུངས་ནས་ཡང་འདིར་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ། །སངས་རྒྱས་སྙིང་པོ་ཡོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་གསུངས། །སེམས་ཞུམ་སེམས་ཅན་དམན་ལ་བརྙས་པ་དང་། །ཡང་དག་མིན་འཛིན་ཡང་དག་ཆོས་ལ་སྐུར། །བདག

༄༅། །ཅག་ལྷག་པའི་ཞུ་ན་ཕྱི་གང་དགོ་ལ། །ཡོང་བདེ་དགའ་དགའ་སྤྲོད་དོན་དུ་གསུངས། །ཡང་དག་མཐའ་འཁོར་འདུས་བྱས་ཀྱིས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པ་སྟེ། །ཉིན་མོར་ས་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་དོན། །སྤྲིན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད། །ཉོན་
མོངས་སྤྲིན་འདུ་བྱ་བ་ཡིན། །ལམ་ནི་རྨི་ལམ་ལོངས་སྤྱོད་བཞིན། །ཉོན་མོངས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན། །སྐྱེ་བོ་སྒྱུ་མ་སྤྲུལ་པ་བཞིན། །སྐྱེ་རྒ་འི་དེ་ལྟར་རྣམ་བཞག་ནས། །སྣང་ཡང་བྱམས་འི་རྒྱུད་འདི་རུ་ནི། །ཉེས་པ་རྫོད་གསུང་བའི་ཕྱིར། །ཐམས་ཡོད་ཉིད་
ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་མཐོང་བ་ཡིས། །བདག་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་ཡིས། །སེམས་ནི་ཞི་སྒྲུབ་པ་བཀག་ལ་ཤེས་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །གང་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་པས། །བདག་ནི་མཆོག་ཅེས་སྙེམས་པ་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་མ་སྐྱེས་
པས། །དམན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟག་འཛིན། །དེ་ལྟར་སེམས་པ་པ་དེ་ལ་ནི། །ཡང་དག་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བ། །དེས་ན་ཡང་དག་མིན་འཛིན་ཅིང་། །ཡང་དག་དོན་ནི་རིག་མི་འགྱུར། །བཅོམ་མ་གྲོལ་བར་བ་ཉིད་ཕྱིར། །སེམས་ཅན་སྨོན་དེ་ཡང་དག་མིན། །ཡང་དག་ཉེས་
དེ་བདག་མེད་པ། །ཡོན་ཏན་རྣམ་རང་བཞིན་དགག་པ་ཡིན། །ཡང་དག་མིན་པའི་ཉེས་འཛིན་ཅིང་། །ཡང་དག་ཡོན་ཏན་སྐུར་འདེབས་པ། །བློ་ལྡན་བདག་དང་སེམས་ཅན་ལ། །མཚུངས་མཐོང་བྱམས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཐོས་པ་ལས། །སྤྲོ་དང་བཟོད་པ་བཞིན་
གུས་དང་། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་བྱམས་ཆེན་སྐྱེ། །ཚོགས་ལྔ་སྐྱེ་ཕྱིར་དེ་ལས་ནི། །བདག་མཐུ་མེད་མཚུངས་ལྟ། །སྐྱོན་མེད་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་དང་། །བདག་དང་སེམས་ཅན་མཚུངས་བྱམས་ལས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་མྱུར་དུ་འཐོབ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་
17 དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་སྐབས་ཏེ་དང་པོའོ།། །།དག་པ་བྱུང་བ་རང་བཞིན་དོན། །དེ་བརྟེན་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡང་ནི། །རྗེ་སྒྲིད་རྩལ་དང་རྗེ་ལྟ་ཉིད། །ང་བ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་།

ལས་དང་ལྡན་པ་འཇུག་པ་དང་། །དེ་རྟག་བསམ་མི་ཁྱབ་ཉིད་ཀྱིས། །སངས་རྒྱས་ས་ནི་མཉམ་པར་བཞག །རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཞེས་བརྗོད་གང་ཡིན་ཉིད་དང་མཐའ་བལ་བཞིན་གློ་བུར་གྱི། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྤྲིན་ཚོགས། །སྡུག་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིས་ནི་བསྒྲིབས་པས་

ཕྱུར་བ། །དྲི་མེད་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་རྟག་བརྟན་གཡུང་དྲུང་སངས་རྒྱས་ཉིད། །དེ་ནི་ཆོས་ལ་མི་རྟོག་རྣམ་འབྱེད་ཡེ་ཤེས་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་དབྱེར་མེད་པ། །དག་པའི་ཆོས་ཀྱིས་རབ་ཕྱེ་བ། །ཉི་མ་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་དང་། ||

སྤངས་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །འོད་གསལ་བྱས་མིན་དབྱེར་མེད་པར། །འཇུག་ཙན་གང་གཞི་ཀུན་གཞི། །རྡུལ་ལས་འདས་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་དང་ལྡན་པ་ཉིད། །རང་བཞིན་ཕྱིར་ནི་མ་བྱས་དང་། །ཁྱབ་དང་གློ་བུར་བ་ཉིད་ཀྱིས། །ཉོན་མོངས་

ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དེར། སྤྲིན་དང་འདྲ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན། །སྒྲིབ་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཡི། །རྒྱུ་ནི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །མི་རྟོག་པ་དང་དེ་ཡི་ནི། །རྗེས་ཐོབ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་འདོད། །དྲི་མེད་ཆུ་ལྡན་རེ་མཚོ་རྒྱས་པ་པདྨ་ཁ་བྱེ་མཚོ་བཞིན་དང་། །སྒྲ་གཅན་ཞལ་ཁ་

ནས་ཐར་བ་ཟླ་བ་ཉ་བ་ལྟ་བུ་དང་། །སྤྲིན་ཚོགས་ཉོན་མོངས་དྲ་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཉི་མ་ལྟ་བུར་ནི། །དྲི་མེད་ཡོན་ཏན་ལྡན་ཕྱིར་འོད་ཟེར་སྣང་ལྡན་དེ་ཉིད་དོ། །ཐུབ་པ་གཙུག་མཆོག་སྦྲང་རྩི་སྙིང་པོ་དང་། །རིན་ཆེན་གསེར་དང་གཏེར་དང་ལྗོན་པ་བཞིན། །དྲི་མེད་རིན་ཆེན་ཆ་རབ་ཅན་ཞེགས་

18 སྐུ་དང་ནི། །ས་བདག་གསེར་གྱི་གཟུགས་ལྟར་འདྲ་རྒྱལ་བ་ཉིད། །རྫུ་མཆོ་སོགས་བཞིན་ན་འདོད་ཆགས་སོགས། །གློ་བུར་ཉོན་མོངས་དག་པས་ནི། །མདོར་ན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པའི། །སངས་རྒྱས་སྐུ་ནི་ངེས་

ཐོབ་པ། །དེ་ནི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་སྟོན། །འདོད་ཆགས་རྟུལ་ནི་སྤང་ཕྱིར་དང་། །གདུང་ལ་བྱ་ཡི་ནི་བསྡལ། །བསམ་གཏན་ཆུ་ནི་འབབ་ཕྱིར་རོ། །ཆུ་དག་སྟོང་དང་མཚུངས་པ་ཉིད། །ཞེ་སྡང་སྒྲ་གཅན་ལས་གྲོལ་བས། །སྙིང་རྗེ་བྱམས་

ཚེ༑ ༡༩ ༄༅། །ཆེ་ན་འོད་ཟེར་ཅིས། །འཁོར་བ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་དེ། །དྲི་མེད་ཟླ་ཟེར་ཉ་ང་བ་བཞིན། །གཏི་མུག་སྒྲིབ་ལས་རྣམ་གྲོལ་བ། །ཀུན་གྲོལ་བ་ར་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་ཅིས། །མུན་པ་སེལ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཉིད། །དེ་ནི་དྲི་མེད་ཉི་མ་བཞིན། །མི་མཉམ་མཉམ་པའི་ཆོས་ཕྱིར་དང་། །

དམ་ཆོས་རོ་ནི་སྤྲིན་མཛད་དང་། །ཤུགས་པ་དང་ནི་བྲལ་ཕྱིར་དེ། །པད་ཀ་ཤེགས་སྐྱ་ཙེ་སྐྱིང་པོ་བཞིན། །དག་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་རྗེས་ཀྱི་ས་ནི། །དཔྱལ་བ་སེལ་བར་བྱེད་ཕྱིར་དང་། །རྣམ་གྲོལ་འབྲས་བུ་རྫོགས་བྱེད་ཕྱིར། །གསེར་དང་གཏེར་དང་ལྗོན་པ་བཞིན། །རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་

སྐུ་ཕྱིར་དང་། །རྐང་གཉིས་བདག་པོའི་མཆོག་ཕྱིར་དང་། །རིན་ཆེན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་རིན་ཆེན་རྒྱལ་པོ་གསེར་བཞིན། །ཟག་པ་མེད་ཁྱབ་འཇིག་མེད་ཆོས་ཅན་ཏེ། །བརྟན་ཞི་རྟག་པ་འཕོ་མེད་གནས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དག་པ་སྟེ། །དབང་

པོ་དྲུག་དོན་ནི་རྣམ་ཀུན་སྐྱོང་བའི་རྒྱུ། །ལྟ་བུ་མེད་ཀྱུ་ཟུགས་དོན་ལ་ལྟ་དང་གཏམ་བ་བཟང་ངོ། །གཙང་མ་མ་ཉན་དང་བདེ་གཤེགས་གཙུག་གཏེམས་ཀྱི། །དྲི་གཙང་སྣུམ་དང་འཕགས་ཆེན་དམ་ཆོས་རོ། །སྤྲུང་དང་ཁྱི་བའི་དྲི་ཡི་རེག་བདེ་ཉམས་སྐྱོང་དང་། །རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཟབ་པའི་ཚུལ། །

རྟོགས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཞི་བ་མོར་བསམ་མ་སྐྱབ། །དོན་དམ་བདེ་མཛད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀ་ཤེགས་པའི། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་དང་བྲལ། །མདོར་ན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་ཡི། །ལས་སྐུ་ལ་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །གྲོལ་བའི་སྐུ་ནི་རྫོགས་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སྦྱོང་བའོ། །

རྣམ་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དག་ནི། །རྣམ་པ་གཉིས་རྣམ་པ་གཅིག་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཟག་པ་མེད་ཕྱིར་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། །འདུས་མ་བྱས་ཕྱིར་གནས་ཉིད་ཕྱིར། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་བག་ཆགས་དང་། །བཅས་པ་འགགས་ཕྱིར་ཟག་མེད་དེ། །ཆགས་མེད་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་

19 ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །གཏན་དུ་འཇིག་པ་མེད་པ་ཡི། །རང་བཞིན་ཡིན་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས། །འཇིག་མེད་ཉིད་ནི་བསྟན་པ་སྟེ། །བརྟན་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཤད་དོ། །འཇིག་པ་རྣམ་བཞི་རུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །བརྟན་སོགས་དག་ལས་བཟློག་ཕྱིར་རོ། །རྨུགས་དང་

རྣམ་རྒྱུར་ཆད་པ་དང་། །བསམ་མི་ཁྱབ་ནང་རྒྱུར་འཕོ་བ་སྟེ། །དེ་མེད་ཕྱིར་ན་བ་རྟག་ཞི་དང་། །རྟག་དང་འཕོ་མེད་ཤེས་པར་བྱ། །དྲི་མེད་ཤེས་དེ་དཀར་པོ་ཡི། །ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཕྱིར་ན་གསལ། །ཇི་ལྟར་རྒྱུ་མི་ནམ་མཁའ་བཞིན། །ཀ་རྒྱུ་ཀ་མཚོ་བ་དང་སྦྲ་པ་དྲི། །ཛོ་ངང་
རི་གད་དང་ཆོས་རྣམས་བཞིན། །ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྐུ་གཉིས་སྒྲིབ་མེད་པའི། །སྟོར་བས་བསྡུན་པའི་རང་བདོན་ལ། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དག །སྐྱེ་བ་ཡི་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །བསམ་མེད་རྟག་བརྟན་ཞི་བ་གཡུང་དྲུང་ཉིད། །རབ་ཏུ་ཞི་ཁྱབ་རྟོག
བྲལ་ནམ་མཁའ་འདྲ་ཞིན། །ཆགས་མེད་ཀུན་ཏུ་ཐོགས་མེད་རྩུབ་རེག་སྤངས། །ལྟ་གཟུང་མེད་དང་དགེ་ཞིང་ཆགས་དྲི་མ་མེད། །རྣམ་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དཀའ་གསུམ། །རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་བརྟུན་ཏེ། །རང་གཞན་དོན་རྟེན་དེ་ལ་ནི། །བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་ཡོན་ཏན་ལྡན།
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་ཞེས་ཡུལ། །སངས་རྒྱས་ཤེས་གསུམ་ཡུལ་མིན་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །བསམ་མི་ཁྱབ་པར་རྟོགས་པར་བྱ། །ཕྲ་ཕྱིར་ཐོས་པའི་ཡུལ་མིན་ཏེ། །དོན་དམ་ཡིན་ཕྱིར་བསམ་བྱ་མིན། །ཆོས་ཉིད་ཟབ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི།
བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་ཡུལ་མ་ཡིན། །གང་ཕྱིར་བྱིས་པ་ས་དམུས་ལོང་བཞིན། །གྲིམ་པས་དེ་སྔོན་མ་མཐོང་མ་སྐྱེས་ཀྱང་། །བཙས་པའི་ཁྱིམ་ནས་ཉི་རྒྱུང་གིས། །ཉེ་མི་ཞིག་གཟུགས་བཞིན་འཕགས་པས་ཀྱང་། །སྐྱེ་དང་བྲལ་ཕྱིར་རྟག་པ་སྟེ། །འགག་མེད་ཕྱིར་ན་བརྟན་པ་ཡིན།
གཉིས་མེད་ཕྱིར་དེ་ཞི་བ་སྟེ། །གཡུང་དྲུང་ཆོས་ཉིད་གནས་ཕྱིར་རོ། །རབ་ཞི་འགོག་པའི་བདེན་པའི་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་རྟོགས་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་ཉིད། །གནས་པ་མེད་ཕྱིར་རྟོག་མེད་དེ། །ཉོན་མོངས་སྤངས་ཕྱིར་ཆགས་པ་མེད། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་ཀུན་དག་པའི་ཕྱིར། །ཐམས
ཅད་དུ་ནི་ཐོགས་པ་མེད། །གཉིས་མེད་ལས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར། །རྩུབ་པ་མེད་རེག་དང་བྲལ་བ་ཡིན། །གཟུགས་མེད་ཕྱིར་ན་བལྟར་མེད་དེ། །མཚན་མ་མེད་ཕྱིར་གཟུང་དུ་མེད། །དགེ་བ་རང་བཞིན་དག་པའི་ཕྱིར། །དྲི་མེད་དྲི་མ་སྤངས་ཕྱིར་རོ། །ཐོག་མ་དབུས་མཐར

ཆ༢ ༄༅། །མེད་ཅིང་ནམ་མ་དབྱེར་མེད། །གཉིས་མེད་གསུམ་བྲལ་ཡིད་དམ་ནམ་མཁའ་མེད། །ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་ཉིད་པ་ང་ཡིན་དེ་རྟོགས་པ། །མཉམ་པ་ངང་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་མཐོང་། །གཞན་ལ་མེད་གང་ཟག་རྣམ་སྨིན་ལས་འདས་པ། །ཐེས་མ་མེད་དམ་ན་མ
མེད་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲི་མེད་དབྱིངས་དེ་ནི། །བག་ཆགས་བཅས་པའི་ཉེས་པ་རྣམ་སྤངས་པས་སོ། །སྣ་ཚོགས་ང་མཚེས་པོད་ཟེར་མང་འཕྲོ་ར་སྣུམ། །ཀུན་གྲུབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་དོན་སྒྲུབ་ལ་བརྩོན་པ། །མཛད་པ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉི་རྒྱུ་མཁའ་ལྡེའི
ཏེ། །སྣ་ཚོགས་ངོས་ཀྱང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་མིན། །འཇིག་རྟེན་ཞི་བའི་ལམ་ཕ་རྫོགས་པ་དང་། །རབ་ཏུ་སྨིན་དང་འཕྲུ་སྤྲོན་རྒྱུ་ཡིག་ཟློག་གི །གང་ཡིན་དེ་ལ་བརྡ་རྡི་ཉིད་རྟག་གནས་ཏེ། །ཞམ་མ་པའི་ལམ་ལས་ས་གཟུགས་ཀྱི་ལམ་ས་ཟབ་ནོ། །རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེ་སྐབ་གང་བརྗོད་པ། །མཆོག་ཏུ་སྤྲང་ནགས་ངལ་བས་མ་མེད། །དག་བཅོམ་སོ་སོ་རང་བྱང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ལ། །དེ་དག་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡི་ཡོན་ཏན་གྱི། །ཆོས་ཀྱིས་རབ་བྱེར་ང་བཞིན་ལ། །སོགས་པའི་སྐུ་གསུམ་དག་གིས
འདྲ། །དེ་ལས་ངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །ང་བོ་ཉིད་སྐུ་མཚན་ཉིད་ལྡ། །མདོར་ན་ཡོན་ཏན་ལྔ་ཕྲ་ནི། །ལྷུན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ། །རྡུལ་མ་བྱས་ཤིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། །མཐའ་གཉིས་དག་ཚིག་རྣམ་པར་སྤངས། །ཉེན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྙོམས་ལས་འཇུག་གི །སྒྲིབ་གསུམ
ལས་ནི་ངེས་གྲོལ་ཏེ། །དྲི་མེད་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་དང་། །རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཕྱིར། །ཆོས་དབྱིངས་ངོ་བོ་ཉིད་དྲིས་བཞི། །དག་པའི་སྤྱན་ལ་འདུ་གས་ལས། །གཞལ་མེད་བྲགས་མེད་དབྱས་མེད་པ། །མཉམ་མེད་དག་པའི་མཐར་ཕྱིན་པའི། །ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ཡང་
21 དག་པར། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལྡན་ཏེ། །རྒྱ་ཆེ་ཕྱིར་དང་གྲངས་མེད་ཕྱིར། །རྟོག་གེའི་ཡུལ་མིན་ཕྱིར་དང་། །འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཅས་སྤང་ཕྱིར། །གཞལ་མེད་ལ་སོགས་སོ་རིམ་བཞིན། །ལྷུ་ཚོགས་ཆོས་ལ་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད། །རང་བཞིན་ཆོས་ནི་སྣང་ཕྱིར

22

དང་། །ཐུགས་རྗེ་དག་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པ། །འགྲོ་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་ཕྱིར་དང་། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་ལྷུན་གྲུབ་པས། །འདོད་པ་ཇི་བཞིན་ཡོངས་སྐོང་ཕྱིར། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས། །རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པར་གནས། །བརྗོད་སྟོན་མཛད་རྒྱུན་མི་
འཆད་ཕྱིར། །མཐོང་བར་འདུད་བྱུང་མེད་པ་དང་། །དཔེ་ཡི་ཚོའི་མི་ནི་སྟོན་པ། །དེ་རང་ནི་སྣ་ཚོགས་ཚུལ་ལྟར་སྟོན། །ཇི་ལྟར་ཚོན་ནི་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །ནོར་བུ་དེ་ངོས་མིན་སྣང་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་རྒྱུད་སྣ་ཚོགས་བས། །ཐུབ་བདག་དེ་དང་ངོས་མིན་པར་སྣང་། །ཐུགས་རྗེ་
ཆེན་པོས་འཕྲོག་རྟེན་མཐུན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་པར། །སྤྲུལ་པའི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། །དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། །ལྷུམས་སུ་འཇུག་དང་བལྟམས་པ་དང་། །བཟོ་ཡི་གནས་ལ་
མཁས་པ་དང་། །བཙུན་མོའི་འཁོར་དང་རོལ་པ་དང་། །ངེས་འབྱུང་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། །བདུད་སྡེ་འཇོམས་དང་རྫོགས་པར་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །མྱ་ངན་འདས་པར་གཤེགས་པ་མཛད་རྣམས། །ཡོངས་སུ་
མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། །སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་པར་སྟོན། །མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་བདག་མེད་དང་། །ཞི་བའི་སྒྲ་ཡིས་ཐབས་མཁྱེན་པས། །སེམས་ཅན་སྲིད་གསུམ་སྐྱོ་བསྐྱེད་ནས། །མྱ་ངན་འདས་ལ་རབ་འཇུག་མཛད། །ཞི་བའི་ལམ་ལ་རབ་ཞུགས་པ། །མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་སྙམ་འདུ་
ཤེས་ཅན། །དམ་ཆོས་པདྨ་དཀར་ལ་སོགས། །ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིས། །སྔར་གྱི་འཛིན་ལས་བཟློག་ནས་ནི། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡོངས་བཟུང་བས། །ཐེག་པ་མཆོག་ལ་སྨིན་མཛད་དེ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཏོ། །ཟབ་དང་མཐུ་ཡི་སྟོབས་ཆེ་ཚོགས་མངའ་དང་།
བྱིས་པའི་དོན་མཐུན་རབ་བརྟེན་ཕྱིར། །འདི་དག་གྲངས་པ་བཞིན་ཟབ་པ་དང་། །རྒྱ་ཆེ་བདག་ཉིད་ཆེ་ཞེས་བྱ། །འདི་ནི་དང་པོ་ཆོས་སྐུ་སྟེ། །ཕྱི་མ་དག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་གཟུགས་གནས་བཞིན། །དང་པོ་ལ་ནི་ཐ་མ་གནས། །རྒྱུ་མཐའ་ཐབས་པ་ལས་དང་ཆོས་མས།

༨༧

༄༅། །ཅན་ཟད་མེད་དང་། །བཅུ་དང་འཕྲུལ་དང་མཁྱེན་དང་ལྷ་ཚོགས་ལྡན། །ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་འཆི་བ་བདུད་དང་བཅོམ་དང་། །ངེས་པ་མེད་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོས་བརྟག །ལུས་དང་སྲོག་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས། །བཏང་ནས་དམ་ཆོས་འཛིན་ཕྱིར་དང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། །དང་པོ་དམ་བཅས་མཐར་ཕྱིན་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་གཅིག་ངང་བ་དང་། །དགེ་བའི་ཕྱོགས་རྗེས་འབྲང་ཕྱིར། །རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པ་སྒོམ་པ་ནི། །ངེ་ཡིས་གནས་པས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །མཁྱེན་པས་རྟག་དང་ཆད་ལྟ་ནས་འདས་ཕྱིར། །ཀ་ཏྲི། སྐུ་འདི་ནི་འཕགས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། །རྟག་ཏུ་བསམ་ཡས་རྟེན་འབྲེལ་ནི་ཀྱི། །བདེ་བ་བསྟན་སྐུ་མཆོག་ལྡན་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་ནི་སྤྱོད་པ་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཀྱིས་གོས་མེད་ཕྱིར། །འཆི་མེད་ཞི་བ་བཞེངས་ནས་ཐབ་ལ། །འཆི་བདག་རྒྱུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ངང་ལམ་ཐུབ་པའི་རང་བཞིན་ཉིད། །ཞུབ་པ་གདོད་ནས་རབ་ཞི་ཕྱིར། །རྟག་པ་བསྐྱབས་མེད་རྣམས་ཀྱི་ནི། །སྐྱབས་པ་ལ་སོགས་པ་བར་བཟང་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ཡི་ནི་རྒྱུ་བདུན་ཉིད། །གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་རྟག་ཉིད་དེ། །ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་པ་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་རྟག་པ་ཉིད། །ངག་ཡུལ་མིན་ཕྱིར་དོན་དམ་གྱིས་བསྡུས་ཕྱིར། །རྟོག་གནས་མིན་ཕྱིར་དཔེ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། །བླ་མེད་ཕྱིར་སྲིད་ཞི་མ་བསྡུས་ཕྱིར། །རྒྱལ་ཡུལ་འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསམ་མི་ཁྱབ། །བསམ་མེད་བརྗོད་དུ་མེད་ཕྱིར་ཏེ། །བརྗོད་མེད་དོན་དམ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་བརྟག་བྱ་མིན་ཕྱིར་ཏེ། །བརྟག་མིན་རྗེས་དཔག་བྱ་མིན་ཕྱིར། །དཔག་མིན་བླ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། །བླ་མེད་པར་བསྡུས་ཕྱིར། །མ་བསྡུས་གནས་པ་མེད་ཕྱིར་ཏེ། །ཡོན་ཏན་སྐྱོན་རྟོག་མེད་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་ལྔ་དག་གིས་ཕྲ་བའི་ཕྱིར། །ཆོས་སྐུ་བསམ་མི་ཁྱབ་པ་སྟེ། །དྲུག་པས་དེ་ཡི་དངོས་མིན་ཕྱིར། །གཟུགས་སྐུ་བསམ་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན། །བླ་མེད་ཡེ་ཤེས་ཕྱུག་རྗེ་ཆེ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱིས། །ཡོན་ཏན་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་རྒྱལ་བ་བསམ་མི་ཁྱབ། །དེས་ན་རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ནི། །དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་དབང་བསྐུར་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རིག་མིན། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་ཚིག་གི་རིགས་ཐམས་ཅད་དབྱེ་བ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་གཉིས་པའོ།། །རང་དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་སྐུ་དང་ནི། །དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཀུན་རྫོབ་སྐུ་ཉིད་དེ། །བྲལ་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་
དབྱེ་བ་དྲུག་ཅུ་བཞི་པོ་འདི་དག་གོ །བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་འབྱོར་པའི་གནས། །དམ་པའི་དོན་གྱི་སྐུ་ཡིན་ཏེ། །ཀུན་རྫོབ་རྣམས་ཀྱི་བརྡ་ཡི་སྐུ། །ཕ་རོལ་ལྷུན་གྲུབ་མཆོག་པའི་གནས། །དང་པོའི་སྐུ་ནི་སྟོབས་ལ་སོགས། །བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན། །གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་
ཆེན་པོའི་མཚན། །རྣམ་སྨིན་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན། །སྟོབས་ཉིད་མ་རིག་སྒྲིབ་ལ་རྡོ་རྗེ་བཞིན། །མི་འཇིགས་ཉིད་ནི་འཁོར་དུ་སེང་གེ་བཞིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་འདྲེས་མཁའ་བཞིན་ཏེ། །ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་གཉིས་ཆུ་ཟླ་བཞིན། །གནས་དང་གནས་
མིན་ལས་རྣམས་ཀྱི། །རྣམ་སྨིན་དང་ནི་དབང་པོ་དང་། །ཁམས་རྣམས་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །ཀུན་འགྲོའི་ལམ་དང་བསམ་གཏན་སོགས། །ཉོན་མོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། །གནས་ནི་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། །ལྷ་ཡི་མིག་དང་ཞི་བ་དག །མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི་རྣམ་པ་
བཅུ། །གནས་དང་གཞན་མིན་རྣམ་སྨིན་ལམ་ཀུན་དང་འགྲོ་བའི་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། །ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་དབང་པོའི་ཚོགས་དང་སྔོན་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། །ལྷ་ཡི་མིག་དང་ཟག་པ་ཟད་ཚུལ་མཁྱེན་པས་གོ་ཆ་ཤིང་ཕྱིག་བརྟན་དང་། །ཤིང་རྣམས་ཕྱེ་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་དང་ཡང་ཆོད་
ཕྱིར་སྟོབས་ལ་རྡོ་རྗེ་བཞིན། །ཆོས་སུ་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་དང་། །གེགས་ནི་བཀག་པར་བྱེད་པ་དང་། །ལམ་སྟོན་པ་དང་འགོག་སྟོན་ལ། །མི་འཇིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །རང་གཞན་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམ་ཀུན་ཤེས་དང་ཤེས་མཛད་ཕྱིར། །སྤང་དངོས་སྤང་ཞིང་
སྤོང་མཛད་ཕྱིར་དང་བརྟེན་བྱ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། །ཐོབ་བྱ་ཐོབ་མེད་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་མེད་ཐོབ་དང་ཐོབ་མཛད་ཕྱིར། །རང་གཞན་དོན་ལ་བདེན་གསུང་ཕྱིར་ན་སྐྱོང་གང་དུ་ཡང་ཐོགས་པ་མེད། །རི་དགས་རྒྱལ་པོ་ཇི་ལྟར་ནགས་ལ་མཐར་ཏུ་འཇིགས་མེད། །རི་དགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྲག་པ་མེད་པར་

24

ཉ༧ ཕྱོགས་བསྡུས

༄༅། །རྒྱུ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཚོགས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སེང་གེ་ཡང་། །ལོག་སྨྲ་ཀུན་ལྡོག་མེད་བརྟན་པའི་རྩལ་དང་ལྡན་པར་གནས། །འཁྲུལ་དང་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་ངེས་སྐྱེ། །སྐྱོབ་ལ་དྲན་པ་ཉམས་མི་མངའ་བ། །མཉམ་པར་མ་བཞག་ཐུགས་མི་མངའ་བ། །
འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་མི་མངའ་བ། །མ་བརྟགས་བཏང་སྙོམས་མི་མངའ་འགྱུར། །འདུན་དང་བརྩོན་འགྲུས་དྲན་པ་དང་། །ཤེས་རབ་རྣམ་གྲོལ་རྣམ་གྲོལ་གྱི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་ཉམས་མི་མངའ། །ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྔོན་འགྲོ་དང་། །དུས་ལ་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་མེད་དུ།
དེ་ལྟར་བཅོ་བརྒྱད་འདི་དག་དང་གཞན། །སྟོན་པའི་མ་འདྲེས་ཡོན་ཏན་ཡིན། །འཁྲུལ་དང་ཅ་ཅོ་བསྙེལ་དང་ཐུགས་གཡོ་ཐ་དད་ཀྱི་ནི་འདུ་ཤེས་དང་། །ངང་གི་བཏང་སྙོམས་དྲང་སྲོང་ལ་མེད་འདུན་པ་དང་ནི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། །དྲན་པ་རྣམ་དག་དྲི་མེད་ཤེས་རབ་དག་རྣམ་པར་གྲོལ་
བ་དང་། །ཤེས་བྱའི་དོན་ཀུན་གཟིགས་པ་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་ཉམས་མེད། །གང་གི་ལས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྔོན་འགྲོ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། །དུས་གསུམ་དུ་གཅིག་ཆགས་པ་མེད་པ་མཁྱེན་པ་རྒྱ་ཆེན་འཇུག་པ་སྟེ། །ཁྱད་རྟགས་ཀྱིས་འགྲོ་བར་འཇིགས་མེད་དམ་
ཆོས་ལ་བོར་བ་ཆེན་པོར་བསྒྱུར་བ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་རྒྱལ་བ་ཉིད་ངེས་ངེས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྔགས། །ས་སོགས་ཁམས་ལ་ཡོད་ཆོས་གང་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་མིན། །ཐམས་ཅད་མཁའ་ཡི་མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་མེད་པ་སོགས་མཚན་ཉིད་དེ་དང་གཟུགས་ལ་ཡང་མེད། །ས་ཆུ་མེ་རླུང་
ནམ་མཁའ་ལ་མཚུངས་པ་འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཐུན་མོང་སྟེ། །མ་འདྲེས་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཐུབ་ཙམ་ཡང་འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཐུན་མོང་མིན། །ལེགས་གནས་ལ་འཁོར་ལོ་ཉིད་མཚན་ཅན་པ་དང་། །ཡངས་ཤིང་ཞབས་ལོང་མི་མངོན་དང་། །སོར་མོ་རིང་དང་ཕྱག་ཞབས་ནི། །དྲ་བ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་བ་དང་། །
ཕྱག་ཞབས་འཇམ་པ་གཞོན་ཤ་ཅན་ལགས་ཉིད། །སྐུ་ནི་བདུན་དག་མཐོ་བ་དང་། །བྱིན་པ་ཨེ་ན་ཡ་འདྲ་གསང་། །གླང་པོ་བཞིན་དུ་སྦུབས་སུ་ནུབ། །རོ་སྟོད་སེང་གེ་འདྲ་བ་དང་། །ཐལ་གོང་བར་མེད་རྒྱས་པ་དང་། །དཔུང་མགོ་ལེགས་ཟླུམ་ཕྱག་འཇམ་ཞིང་། །ཟླུམ་ཞིང་མཐོ

25

ཤྲཱི་སཾ་པུ་ཊ། 26

དམ་མེད་པ་དང་། །ཨཱ་ལི་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡི་སྒྲ། །འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྡན་པ། །མགྲིན་པ་དྲི་མེད་དུང་ཆུ་འདྲ་བ། །འགྲམ་པའི་དཔལ་ཆུ་ལ་པོ་འདྲ། །ཚེམས་སྣ་ནི་བཞི་བཅུ་མཉམ་པ་དང་། །མཐའ་དག་ཆེ་ཞིང་ཐགས་བཟང་བཟང་། །རྣམ་དག་ཚེམས་ནི་མཉམ་
ཉིད་དང་ནི། །མཆེ་བ་རབ་ཏུ་མཆོག་དཀར་བ་ཉིད། །ལྗགས་རིང་མཐའ་ཡས་བསམ་མེད་པ། །རོ་བྲོ་བ་ཡི་མཆོག་ཉིད་དང་། །རང་བྱུང་ཀ་ལ་པིང་ཀ་ཡི། །སྒྲ་དང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཉིད་དང་། །སྤྱན་བཟང་ཨུཏྤལ་སྔོ་མཚོན་ཧི་འདྲ། །ཞལ་གཟི་བརྗིད་དྲི་མེད་མཛེས་
དཀར་ལྟར་དང་། །གཙུག་ཏོར་དབུ་སྐྲ་དག་ཅིང་སྲབ་པ་དང་། །པགས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་འདྲ་སེམས་ཅན་མཆོག །བརླ་ཡི་ཤ་ནུ་འཛམ་པོ་ཆེ་རེ་ནས། །སྤུ་ཡི་རྒྱན་དུ་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་དང་། །དབུ་སྐྲ་དྲི་མེད་ནོར་ཆེན་མཐིང་ག་བཞིན། །ཁྲུ་གུ་རྡོ་བགྲ་པའི་
ལྡན་ཤིང་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དཔེ་མེད་དྲང་སྲོང་ཆེ། །སྲིད་མེད་བུ་ཡི་སྤྱོད་ལམ་མཁའ་ཁྱབ་པ་ཡི་སྐུ། །ཕ་ས་མ་ཐུབ་པར་རྣམ་ཚོགས་གཉིས་པོ། །འདི་དག་སྟོན་པས་མི་དབང་མཚན་དུ་གསུངས། །ཧེ་རུ་ཀ་སྐྱོན་མེད་མཁའ་འདྲ་ཡེ་ལྷ་པའི་གཟུགས། །རྟོན་
ཀ་རི་རྒྱུ་སྟོན་མཆོ་རི་ནི་མཐོང་བ་གསུང་། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྲས་ཚོགས་ཀྱི་ཐུབ་བདག་གཟུགས། །རྟོགས་སངས་དཀྱིལ་འཁོར་སྣ་རྣམས་མཐུ་བར་བསྒྲུབ། །ཡོན་ཏན་རྣམ་དག་བཅུ་ཚིགས་བཞི་པོ། །འདི་དག་སོ་སོ་རྒྱུ་བཅས་ཏེ། །གོ་རིམ་ས་ཏེ་བཤད་པ་རིན་ཆེན་གྱི། །མདོ་ཡི་རྡོ་རྗེ་ལས་འབྱུང་
ཤེས་པར་བྱ། །མི་ཕྱེད་པ་དང་མི་ཤིགས་དང་། །མཚུངས་པ་མེད་ཕྱིར་གཡོ་མེད་ཕྱིར། །རྡོ་རྗེ་སེང་གེ་ཞབས་འདུག་པ་ནི། །རྒྱུ་ཡི་སྦྱ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཏོ། །སྤྱན་བས་སྐྱོགས་རྣམ་པ་ལས་སྐྱོབ་པས་དུག་དང་། །གསུམ་དང་གཅིག་ཅིག་ཕྱི་ཡི་མ་པ་བཞིན། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ཤེས་སྒོམས་པ་ར་ཐུབ་
པ་དང་། །བགའ་ཆགས་པ་བཅས་པ་ཀུན་ཕན་པ་ལ་བབ། །གོ་ཆ་རྟེན་པ་ཤིང་བཞིན་དུ། །ཕྱག་དང་བ་ཤིག་དང་བཅད་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་སྲིད་སྐྱེས་བརྟན་མི་ཕྱེད་པས། །ངང་གཡོང་རྒྱུན་འདི་རྡོ་རྗེ་འདྲ། །གང་ཕྱིར་བསྒྲིང་བསྐྱེད་པོའི་ཕྱིར། །གང་ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། །

༄༅། །གང་ཕྱིར་བརྟན་པ་མི་འགྱུར་ཕྱིར། །མི་ཕྱེད་ཕྱིར་ན་རྡོ་རྗེ་བཞིན། །འཇིགས་པ་མེད་ཕྱིར་ལྡོགས་མེད་ཕྱིར། །བརྟན་ཕྱིར་ཙ་ལ་ནི་ཤུན་ཚོགས་པས། །ཐུབ་པ་སྐྱེ་དགེ་སེང་གེ་བཞིན། །འཁོར་གྱི་ཚོགས་སུ་འཇིགས་མི་མངའ། །ཀུན་ན་མདོར་ན་མཁྱེན་པས་ཡང་
ལས་གྲུང་། །འཇིགས་པ་མེད་པར་ཉི་སྟོམ་པར་གནས། །དགའ་བའི་སེམས་མ་གཙང་ནད་དང་ཡང་བདེ། །མི་ཉམས་མ་གཟིགས་ཕྱིར་ལྡོག་པ་མེད། །ཐུགས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། །རྩེ་གཅིག་གཤིས་སྟེང་ན་བརྟན་པ་ཉིད། །མཚོ་ཡི་ཆུ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི། །ས་ལས་བཏལ
ཕྱིར་རྒྱ་ལ་ལྷུན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ཅན་ཐོས་མཐའ་ཡས་ཨཱ་ཀཱ་ཤ། །སྤྱོད་དང་གྲོལ་ལྡན་རང་རྒྱུད་རྣམས། །གོང་ནས་གོང་དུ་བྲི་དགོས། །ཕྲ་ཕྲ་རང་བ་ཉེ་རྣམ་པ་ལྟ། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་ཡི་རང་ཚོན་གྱི་ཕྱིར། །སྒྱུ་མ་སྣ་ཚོགས་རྣམས་དང་མཚུངས། །ཨཱ་འཇིག་རྟེན་ནི་འཇིག་རྟེན་རང་ལ་པ
ཡི༔ །མཆེ་ན་གྲུད་ལས་འབབས་ནམ་མཁའ་བཞིན། །དེ་དག་ཡོན་ཏན་སུམ་ཕྱུང་ནི། །གཉིས་པ་འདི་ཆོས་སྐུ་ལ་རབ་ཕྱེ་སྟེ། །ནོར་བུ་རིན་ཆེན་འདོད་མ་དགོས་དང་། །དབྱིབས་བཞིན་ཏུ་རྒྱུ་མེད་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་ན་ཚིམ་བྱེད་ཡོན་ཏན་གང་། །སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ། །སྐུལ
མཆོས་ལ་རྫོགས་པ་པར་ནི། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་གཉིས་ལ་བརྟེན། །དག་ལས་རིང་དང་ཉེ་རྣམས་ལས། །འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །ཆུ་དང་ནམ་མཁའ་ཟླ་གཟུགས་བཞིན། །དེ་མཐོང་བའི་རྣམ་པ་གཉིས། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མ་ཡི་བསྟན་བཅོས
དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་རྫོམ་པ་ར་དབྱེ་བ་ལས། ཡོན་ཏན་ཕྱི་སྣ་བས་ཏེ་གསུམ་པའོ།། ||གདུལ་བྱ་ལ་བརམས་དང་འདུལ་བ་ཐབས་དང་ནི། །གདུལ་བྱ་ཡི་བསམས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་བྱེད་ཅིང་བ་དང་། །དེ་ཡི་ཡུལ་དང་དུས་སུ་གཤེགས་པ་ལ། །ཁྱབ་པ་དག་ཏུ་རྟག་ཏུ
27 ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་བར་འཇུག །ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་ཆེན་མཆོག་ཚོགས་ཀྱང་དང་སྦྱར་ན་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་བསོད་ནམས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཉི་འོད་ཅན། །ཐེག་པ་མ་ལུས་ངེས་པར་བསྒྲུབས་ནས་ཀེ་མཐའ་དང་དང་བྲལ་མེད་རྒྱ་ཆེན་ནམ་མཁའ་བར་སྣང་ཁྱབ་པ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡོན་ཏན་རྡུལ་མེད་གཏེར་ལ་མ་ཅན

ཀུན་འབྱུང་མེད་རྣམ་གཟིགས་ནས། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་ཀྱི་དྲ་བ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཡི་སྣང་བ་གིས་རྣམ་པར་གཏོར། །གང་ཞི་གཟུང་རྗེས་བཟུང་བ་པ་ཡི། །བྱུང་བ་གང་དུ་གང་གི་ཚེ། །དེ་ཡི་རྣམ་རྟོག་སྐྱེ་མེད་ཕྱིར། །ཐུབ་པ་རྟག་ཏུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ།
གདུལ་བྱ་ཡི་བསམ་པ་ཇི་གང་ཞིག་གི །གདུལ་བའི་ཐབས་མང་གང་གང་གིས། །གདུལ་བྱ་ཡི་བྱུང་གང་གདུལ་ཀྱི། །གང་ཚེ་ཡལ་ལ་དང་སྟོན་དེ་དག །ངེས་འབྱིན་དེ་ཡི་སྐྱོད་པ་དང་། །དེ་འབྲས་དེ་ཡི་ཡོངས་འཛིན་དང་། །དེ་སྒྲིབ་དེ་གཅོད་རྐྱེན་ལས། །རྣམ་པར་རྟོག
པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ངེས་པར་འབྱིན་ལས་བཅུ་སྟེ། །ཚོགས་གཉིས་དག་ནི་དེ་ཡི་རྒྱུ། །དེ་འབྲས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སྨིན་འཛིན། །དེ་སྒྲིབ་མཐའ་ཡས་ཉོན་མོངས་དང་། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་སོ། །དུས་ཀུན་དུ་ནི་དེ
འཛོམས་པའི། །རྗེ་ཉིད་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན། །གནས་དྲུག་པོ་ནི་དེ་དག་རྣམས། །གོ་རིམས་ཇི་བཞིན་རྒྱ་མཚོ་དང་། །ཉི་མ་དང་ནི་ནམ་མཁའ་ཡི་གཏེར། །སྤྲིན་དང་རླུང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །ཤེས་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་རྣམ་རིན་ཆེན་དང་། །རྗེ་ཕྲིན་རས་རྣམ་རྒྱ་མཚོ་བཞིན། །
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེར་འཚོའི་ཕྱིར། །ཚོགས་གཉིས་དག་ནི་ཉི་མ་བཞིན། །རྒྱ་ཆེ་མཐའ་དང་དབུས་མེད་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་མས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དག་རྫོགས་ལས་སངས་ཆོས་ཉིད་ཕྱིར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉིད་གཏེར་དང་འདྲ། །གློ་བུར་དྲི་མ་དང་མ་གྲུབ
ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཉོན་མོངས་སྤྲིན་ཚོགས་བཞིན། །དེ་འཐོར་ར་བ་ཤེས་རབ་གནས་ཕྱུར། །ཐུགས་རྗེ་མི་བཟད་རླུང་དང་འདྲ། །གཞན་ཕྱིར་དབང་གིས་ངེས་འབྱུང་དང་། །བདག་དང་སེམས་ཅན་མཚུངས་པ་གཟིགས་དང་། །མཛད་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་ཕྱིར། །འཁོར་བ་སྲིད
དུ་མཛད་མི་འཆད། །བརྒྱ་བྱིན་རྔ་སྤྲིན་ཚངས་པ་དང་། །ཉི་མ་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་བཞིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྒྲ་བརྙན་བཞིན། །ནམ་མཁའ་བ་དང་ནི་ས་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་བཻ་ཌཱུ་ར་དག་པ་ཡི། །ས་གཞི་ནས་ལྷ་ཡི་རང་འགྱུར་ཏེ། །དགའ་ཕྱིར་ལྷ་ཡི་དབང་པོ་དང་། །

ཕ

བཅུ་[illegible]

༄༅། །ལྷ་ཡི་བུ་མོ་འོའི་ཅོག་མཛད་དང་བཅས། །རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དང་། །ལྷ་གནས་དེ་ལས་གཞན་དག་དང་། །དེ་ཡི་གཞལ་ཡས་སྣ་ཚོགས་དང་། །ལྷ་རྫས་རྣམ་མང་དེ་མཆོད་དོ། །དེ་ནས་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་ཚོགས། །ས་ཡི་སྐྱོང་ནང་གནས་པ་
རྣམས། །སྣང་བ་དེ་ནི་མ་ཐོང་རྒྱུར་ཏེ། །དེང་ཀྱང་རི་ངང་པོ་ར་མི་ཐོག་སུ་པས། །ལྷ་དབང་བའི་འདྲ་རྒྱུར་ཅིག་ཅེས། །དེ་འདྲ་འི་སློབ་རྣམ་ལ་མ་འདས་པས་ཕྱིན་ཅིང་། །དེ་ཐོབ་དོན་དུ་དགེ་བ་བསྒོ། །ཡང་དག་སྐུལ་ཏེ་གནས་པ་རྒྱུར། །དེ་དག་དགེ་བའི་ལས་དེ་ནི། །འདི་སྣང་ཙམ་
ཞེས་དེ་ལྟ་བུར། །ཉེས་པ་མེད་ཀྱང་ས་སྐྱོང་ནས། །འབོས་ཏེ་ལྷ་རུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །སྣང་བ་དེ་ནི་ཤི་ནི་ཅུ་ཡང་། །རྟག་པ་མེད་ཅིང་བག་ཡོད་ཆེད། །དགའ་མོད་ཀྱིས་སྐྱོང་ན། །དོན་ཆེན་ཀྱིས་ནི་ཏེ་བར་གནས། །དེ་བཞིན་དང་སོགས་དྲི་མེད་ཅན། །དང་སོགས་ཡོན་
ཏན་བསྒོམ་པ་ཡི། །ངང་སེམས་ལ་སྣང་རྟོག་གསལ་ངང་ཀྲུས། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལྡན་པ་དང་། །འཆགས་པ་དང་ནི་འབྱེད་ས་པ་དང་། །བཅུ་གསུམ་པ་དང་ནི་གཉིས་པ་དང་། །སྒྲོན་ལམ་སྣ་ཚོགས་མཛད་པ་ཅན། །ཞི་བའི་ཆོས་ནི་གསུང་བ་དང་། །མི་གསུང་མཉམ་
པར་བཞག་ཐུབ་པ། །ཆོས་འཕྲུལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དག །མཛད་པ་བཟང་མེད་ཆེན་པོ་ཅན། །སེམས་ཅན་རྣམ་ཀུན་མཐོང་བར་འགྱུར། །དེ་མཐོང་ནས་ཀྱང་འདོད་ལྡན་བ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་རབ་སྨྲེ་ཏེ། །དེ་རྒྱུ་ཡང་དག་བླང་ལས་ནས་ནི། །འདོད་པའི་གཡང་ཐོང་
པར་བྱེད། །སྣང་བ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་། །རྟག་མེད་གཡོ་བ་མེད་བ་ཉིད། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན། །སྔོན་ཆེན་པོས་ནི་བར་གནས། །འདི་ནི་རང་སེམས་སྣང་བ་ཡིན། །སོ་སོ་ནི་སྐྱེ་བོས་མི་ཤེས་སོང་། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཟུགས་མཐོང་སྟེ། །དེ་དག་ལ་ནི་དོན་ཡོད་
29 འགྱུར། །རི་མ་ཀྱིས་དེ་མ་ཐོང་ལ་བརྟེན་ནས། །ཐེག་པ་འདི་ལ་གནས་པ་རྣམས། །ནང་གི་ངམ་པ་ཆས་སྐྱེ་ནི། །ཡེ་ཤེས་མི་གཡོ་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཧི་སྣ་རས་ཀུ་ནི་མ་ངའི་གནས་གཞན་དང་ར་བྲལ་དྲི་མེད་བདུད་རྩི། །གསལ་ལ་མཛེས་འདོར་བུའི་ཡོན་ཏན་དྲི་བྲལ་དཔལ་

30

ལྷུན་སྟོང་ཉི་མཉམ་ཐུར་ཏེ། །དཔག་ཡིད་རང་དེ་ར་ཉི་སྐྱིད་པག་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་ལྷ་ཡི་གཟུགས་ཤར་སྐྱེ། །མི་ཤེས་པས་ཡི་ཡོན་ཏན་གྲོལ་ཕྱིར་དེ་ཉི་སྐྱུར་ཡང་མི་སྣང་འགྱུར། །དེ་དངོས་པོ་བ་ཕྱིར་བསྐྱེད་གནས་པ་བཞུ་བཞུགས་ཞེས་པར་སྡུད་སོ་ནུས་ལ་བཏགས་པ། །ཧཱུྃ་
མེད་སྐྱེ་ཚོགས་སྟོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་མ་ཏོག་ལ་སོགས་འཕོར་བ་ལྷུར། །དགེ་པ་བརྒྱ་ཕྲག་བྱི་སེམས་ལ་སྒྲུང་བཞི་ཐུབ་དབང་ཐོབ་བྱ་འི་ཕྱིར། །རབ་དགའི་སེམས་པ་ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོ་ཡི་སྐུ་རྣམས་པ་དེ་བཞིན་སེམས་རབ་སྐྱེད་པར་བྱེད། །ཧཱུྃ་ཕྱིར་བཞི་བརྒྱ་རས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །
ལྷུང་བ་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་སེམས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ཐུབ་པ་འི་རིང་བའི་སྐུ་ཡི་གཟུགས་བརྙན་འཆར། །འགྲོ་བར་གཟུགས་བརྙན་འཆར་ཞུ་བ་རྟོག་མེད་དང་། །རྟོག་པ་ཅིར་སེམས་རབ་འཛུག་དབང་གིས་འཇུག །ཧཱུྃ་ལྷུར་
འཇིག་རྟེན་དག་ནང་གཟུགས་སུ་ང་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཡོད་དང་ཞིག་ཅེས་དེ་མི་ལྟ། །ཧཱུྃ་ལྷ་རང་ལྷ་ལྟ་རྣམས་ཀྱི། །སྟོང་ཉིད་དག་པ་ཏེ་འབའ་ཡིས་ནི། །འབབ་དང་གནས་དང་ཡིད་གཟུགས་དང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ། །མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་བདག་མེད་དང་།
ཞི་བ་རྒྱུ་ཡིས་བག་མེད་པའི། །ལྷ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡང་དང་ཡང་། །ཆོས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་སྣུ་ལ་བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་བྱུང་བདག་འབབ་སོགས་དང་། །གྲོལ་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །སངས་རྒྱས་གསུང་གིས་ཁྱབ་མཛད་དེ། །སྒྲ་ལ་ལྟུན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཧཱུྃ་
ལྷ་ར་སྔ་རང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི། །ཧཱུྃ་རང་གི་ལས་ལས་བྱུང་། །དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་ཐུབ་པའི་ཆོས། །གསུང་བ་རང་གཞན་ལས་བྱུང་། །འབབ་ནས་ལུས་དང་སེམས་གྲ་ལ་བཞི། །སྒྲ་དེ་ཧཱུྃ་ལྷ་ཡི་སྒྲ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འབབ་སོགས་དང་བྲལ་བའི། །ཆོས་དེ་བསྒྲུབ་
པར་བྱེད། །ཧཱུྃ་ལྷ་ར་ལྷ་ཡི་སྒྲོང་ནང་སྒྲ་ཡི་རྒྱ་སྒྲུང་མི་འཇིགས་སྒྲོན་པ་ནི། །ཉེ་མཐོང་གསལ་ཡུལ་དུ་འཇུག་ཇི་ལྟ་མིན་དཔུང་རྒྱ་ལ་སྟེང་མ་ལམ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་དགའ་བ་མ་ཁ་ཀ་གཟུགས་མེད་ལ་སོགས་རྒྱས་བྱུང་བ། །སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་སྡུག་

༡༧ སྙན་ངག

༄༅། །བསྟུལ་རབ་འཇོམས་ཞི་བ་བླ་མེད་ལམ་རྩོལ་བརྗོད། །གང་ཕྱིར་སྐྱེ་རྒུ་ཀུན་བཀོད་དང་། །ཐབ་བདེ་ཚོང་འཕྲུལ་གསུམ་ལྡན་པ། །དེ་ཕྱིར་སྤུབ་ཁྲུངས་ལྷ་ཛ་ཉི་ཀྱི། །སོ་ལ་སྣང་ནམ་སམ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། །ལྷ་ནི་ཛ་ཡི་སྒྲ་ཆེན་པོ། །སར་
གནས་རྣམས་ཀྱི་རྣ་མིག་སྐྱོ། །ས་ངོས་རྒྱས་ངང་སྒྲ་ལྗགས་བརྗོད་པ་ཡི། །སྒོ་འགོག་འདེབ་རྟེན་དཀོད་དུ་འགྲོ། །ལྷ་ནི་ཞུ་ཡི་སོ་ལས་སྐྱེ་བ་མང་། །འདོད་མི་མཐོང་བར་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་སྒྲོག །ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་ཁྲུངས་གཅིག་ཀྱང་། །སྤྱུག་བརྟུལ
མི་རབ་ཞི་བའི་འདོན་དུ་འཇུག །ཁྱུར་ནི་མཛེས་ཤིང་ཡིད་འོང་སོལ་ལྟ་བ་སྨ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ། །ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པའི་གསུང་། །ཉིད་འཛིན་སེམས་གཏོང་བསམ་པ་སྤྱུལ་བྱེད་ཉིད། །མདོ་རབ་ནི་མ
ལུས་འཇིག་རྟེན་པ་སམས་སུ་ཡང་། །ལྷ་དངས་གནས་བདེ་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན། །དེ་ནི་མ་ལུས་འཇིག་རྟེན་འབྱུང་བ། །དབྱངས་ཉིད་འདི་རབ་ཏུ་བརྟེན་པར་བརྗོད། །ཇི་ལྟར་རྒྱ་བ་དང་བྲལ་བས། །ཁྲམ་འཇིག་སྣ་མི་སྨྱུང་ཞིང་། །ཐམས་ཅད་ལྷ་ཡིན་བ་ར་ཡང་། །
ན་ལམ་ད་ནི་མི་འགྲོ་བཞིན། །དེ་བཞིན་ཆོས་ཁྲམ་ཚོག་ཏུ་ན། །ཞི་བ་མོ་ནི་ཡི་ཤེས་སྤྱོད་ལྡུབ་ཡང་། །ཉེན་མོ་སྐྱེ་མེད་ཡིད་འགག་ཞིག་གི། །རྣ་བའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་དབྱར་གྱི་དུས་ན་སྤྲིན། །ལོ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ། །རྒྱུ་ཡི་ཕྲང་པོ
འབད་མེད་པས། །ས་ལ་རྒྱུན་དུ་འབེབས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐུགས་རྗེའི་སྤྲིན་ལས་ནི། །རྒྱལ་བའི་བདུད་མཚོན་རྒྱུ་ཡི་ཆར། །འགྲོ་བའི་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་རྒྱུ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འབེབས། །ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་དགེ་བ་ལམ་འཛུགས། །ཀླུ་སྐྱེས་རླུང་རྒྱ་ཆར་སྤྲིན་
31 ཀྱིས་རབ་འབེབས་པ་ལྟར། །ཇི་བཞིན་བརྩེ་ལྡན་འགྲོ་དགེ་མཛད་འཕེལ་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་སྤྲིན་ལས་དམ་ཆོས་ཆར་པ་འབེབས། །སྒྲིད་ལམ་ཁྲེན་དང་བསྙ་ཆེན་འབྱུར་བ་དང་། །མི་འགྱུར་མི་བསྐྱམ་ཟས་ས་བའི་དཀྱིལ་གནས་པ། །ཉིང་འཛིན་གནུངས་རྒྱུ་ཉི་མེད་བསྐྱེད།

ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

པོ་ཅན། །ཐུབ་དབང་སྤྲིན་ནི་དགེ་བའི་རི་བོ་དཀར་ཆུ། །ཇི་ལྟར་བསིལ་ཡང་ཞིམ་དང་ཆར་ཞེ་མ་པ་དང་། །ཡང་བའི་ཆུ་ནི་སྤྲིན་དེ་ལས་ཐོན་པ། །ས་ཡ་བ་ཚ་ལ་སོགས་གཉིས་འབྲེལ་བས། །ཤིན་ཏུ་མང་པོའི་རོ་རྣམས་འགྱུར་བ་བཞིན། །དེ་བཞིན་འཕགས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད

ཆུ་རི་ཆར། །རབ་ཡངས་བཙན་སྤྲིན་སྙིང་པོ་ལས་ཐོན་པ། །འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས། །རྣམ་པ་མང་པོའི་རོར་ནི་རབ་ཏུ་འགྱུར། །ཐེག་པ་མཆོག་དང་ངན་པ་དང་། །བར་མ་དང་ནི་སྣོད་བཞི། །ལྷུང་བོག་སུམ་ནི་མི་དགའ་དང་། །སྐྱ་བྲང་ནི་ཡི་གླང་ས་འདྲ། །

དབྱིངས་མཁར་སྤྲིན་མེད་པའི་མི་དང་མཁའ་ལ་མི་རྒྱུ་བའི་བྱ་སྐག་དང་། །དབྱེར་ཚོས་ལ་ཆར་བབས་པན་ཡི་དགས་དགའ་ནི་སྡུག་བསྔལ། །སྙིང་རྗེའི་སྤྲིན་ཚོགས་དག་གིས་ཆོས་རྒྱུ་བྱུང་དང་མ་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་། །ཆོས་འདོད་པ་དང་ཆོས་ལ་སྡང་བའི་འཇིག་རྟེན་རྣམ་དཔེ་དེ་ཉིད། །

ཐིགས་པ་རགས་རབ་འབེབས་རྡོ་ཚན་དང་དེ་ནི་རྡོ་རྗེའི་མེ་ནི་འབེབས་པ་ན། །སྲོག་ཆགས་ཕྲ་དང་རི་སུལ་སོང་བ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་སྤྲིན་སྣོད་མེད། །ཕྲ་དང་རྒྱ་ཆེན་རིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཁྱེན་པ་དང་ནི་བརྩེ་བའི་སྤྲིན། །ཉོན་མོངས་དག་འགྱུར་བ་དག་ལྟའི་བག་ཉལ་དག་ལ་རྣམ

ཀུན་ལྡན་པ་མེད། །འཁོར་བའི་སྐྱེ་ཤི་ཐོག་མ་མེད་དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ། །མི་གཙང་བ་ལ་དྲི་ཞིམ་མེད་བཞིན་ལྔ་འགྲོ་ལ་བདེ་བ་མེད། །དེ་ཡི་སྡུག་བསྔལ་རྟག་ཏུ་མེ་སོགས་མཚོན་ཆ་ཚ་ལ་སོགས་རེག་སྐྱེས་བཞིན། །ཐུགས་རྗེའི་སྤྲིན་ལས་དམ་ཆོས་ཆ་ར་ཆེན

32 དེ་ནི་བྱེད་རབ་ཏུ་འབེབས། །ལྷ་ལ་འཆི་འཕོ་མི་ལ་ཡོངས་ཚོལ་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་ར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ལྡན་པ་ལྷ་མིའི་དབང་ཕྱུག་མཆོག་ལའང་མངོན་པར་འདོད་མེད་དེ། །ཤེས་རབ་དང་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་དད་པའི་རྗེས་འབྲངས་ལ། །

འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་འདི་རྒྱུ་འདི་ནི་འགོག་པ་ཅེས་ཤེས་པས་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། །བདེ་གནས་ཐོབ་བྱ་སྨན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རེག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། །ཐེ་ཚོམ་

༄༅། །བརྩོན་པ་ཡི། །གཏན་ནས་འཕྲོ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ། །ལྷ་ཡི་གནས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །སྣང་བ་འབབ་ད་མེད་སྟོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐུབ་པ་ཆོས་སྐུ་ལས། །འགྲོ་དང་མེད་པར་ཡ་བ་མས་ཀུན་ཏུ། །སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་འབབ་མེད་པར།
སྤྲུལ་པ་དཔག་མེད་སྟོན་པར་མཛད། །ཇི་ལྟར་ཚངས་དག་གཞལ་ཡས་ཁང་བཟང་ནམ་མི་གཡོ་འདྲ་ཁམས་ཞུགས་པ་དེ། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་དེ་མཐོང་དེ་ཡང་ཡུལ་ལ་བདག་འབབ་སྟོན་དེ་འདུ་ལྟར། །དེ་བཞིན་བདེ་གཤེགས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མི་གཡོ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀུན་ཏུ། །
སྐལ་ལྡན་ཤིས་མཐོང་དེ་མཐོང་དེ་ཡང་རྟག་ཏུ་དྲི་མ་ཀུན་སེལ་བྱེད། །སྨོན་གྱི་རང་ཉིད་སྨོན་ལམ་མཛད། །ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ནོར་བུ་ཡི་མཐུས། །ཇི་ལྟར་ཚངས་པ་འབབ་མེད་སྣང་། །དང་བྱུང་སྤྲུལ་པ་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །འཕོ་དང་ལྷུམས་འཇུག་བལྟམས་དང་ཡབ་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ཉིད་
དང་། །དགྱེས་རོལ་པ་དང་དབེན་པར་སྒྲོད་དང་བདུད་བཅོམ་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཆེ་བརྙེས་ཞི་བའི་འགྲོ་དང་ལམ་སྟོན་པ། །བསྐལ་ཆེན་ཐུབ་པས་སྐལ་མེད་མིག་གི་ལམ་མི་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་ལྷ་ཡི་ས་གཞི་དག་པ་བཻཌཱུརྻ་ཉིད། །བདེ་ལེགས་རྒྱ་སྐྱར་དང་ཀུན་རྩེན་ཉེ་བ་རྣམ་པ། །རྒྱལ་སྲས་བྱང་
ཐུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དཔལ་སྒྲོན་དགའ་ལ། །ཉི་མ་རྟོག་མེད་འདི་ནི་ཟླ་ཟེར་ཀ་ཤག་པའི་ཉི་དེ་བཞིན། །ཇི་ལྟར་ཉི་མ་རྟོག་མེད་པར། །རང་བཞིན་རྩོམ་སྟོན་རྟོགས་པ་ཡིས། །པདྨ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། །གཞན་དག་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། །ཉི་མ་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་དག །
གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་བདུད་ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འཇུག །ཆོས་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དག་གིས། །བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ནམ་མཁར་ནི། །ཀུན་མཁྱེན་ཉི་མ་འཆར་བ་ནི། །ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་སྟོན་པར་མཛད། །གང་ཕྱིར་གདུལ་བྱ་ཆུ་སྣོད་ཀུན། །རྒྱལ་བའི་ཉི་ཟླ་ཐམས་ཅད་ལ། །བདེ་གཤེགས་ཉི་
མ་འབྱུང་བར་མཛད་ནི། །དཔག་ཏུ་མེད་པར་ཅིག་ཅར་ཤར། །རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི། །ཆོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་དཀྱིལ་གྱི་འདུས། །གང་ལ་རྒྱ་མཚོ་གདུལ་བྱ་ཡི། །རི་བོ་ཇི་ལྟར་ཚོས་པ་ལ་འབབ། །ཇི་ལྟར་རྒྱ་ཆེན་འོད་ཟེར་རྣམ་སྣང་འདྲ་བ་ནི་ས་ར་བ། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ནི་སྣང་བ་ར་བསྒྲུབ་ནས།

ཀ༽

ཐེག་བླ

རིམ་གྱིས་ནི། །མཆོག་དང་བར་མ་དམན་པའི་རི་ལ་འབབ་དེ་བཞིན། །རྒྱལ་བའི་ཉི་མ་སེམས་ཅན་ཚོགས་ལ་རིམ་གྱིས་འབབ། །ཞིང་ཀུན་ནམ་མཁའི་མཐིལ་ཕྱོགས་ཉི་མ་ལ་མེད་ལ། །མི་ཤེས་མུན་པ་ཀ་བ་ཤེས་བྱའི་དོན་སྟོན་པ་ཡང་མིན། །ཁྱུག་ལ་རྡེ་ལེ་བ་དག་ཉི་སྣ་ཚོགས་ས་མདོག
བཀྱེ་བའི་འོད་ཚོགས་ཀྱིས། །གསལ་བ་བདག་ཉིད་འགྲོ་ལ་ཤེས་བྱའི་དོན་སྟོན་མཛད། །སངས་རྒྱས་གྲོང་དུ་གཤེགས་ཚེ་མིག་དང་མི་ལྡན་པ་ཡི་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །མཐོང་ཞིང་དེ་དོན་མེད་ཚོགས་ལས་བྲལ་དོན་དམ་མཐོང་ཅན་ལ་ཞི་སྐྱེ་བ་དང་། །གཏི་མུག་གིས་ལྡོངས་སྲིད་པའི་མཚོར་ལྷུང་ལྟ་བའི་
མུན་པས་བསྒྲིབས་པ་རྣམས་ཀྱི། །སངས་རྒྱས་ཉི་མ་འོད་ཀྱིས་བློ་སྣང་མ་མཐོང་བ་ཡི་གནས་མཐོང་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ནི། །རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ཅི་གཅིག་དང་། །སྨོན་ལམ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །བསམ་ཀུན་སོ་སོར་རྫོགས་བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཡིད་བཞིན་ལ། །བརྟེན་
ནས་བསམ་པ་ཐ་དད་རྣམས། །ཆོས་ཚོགས་མི་ཐོས་སྔ་རབ་ཀྱང་། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྣམ་མི་རྟོག །ཇི་ལྟར་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ཆེ་ན་རྟོག་མེད་འདོད་པའི་ནོར་ནི། །འདོད་པ་མེད་པར་གཞན་དགོས་པ་སྒྲུབ་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐུབ་པ་འབད་མེད་དེ་ལྟར་ཐོས་པས། །གཞན་དོན་ཕྱིར་ཆེ་ན་དུ་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་རྟག་ཏུ་བཞུགས། །གང་
ཕྱིར་རྒྱ་མཚོ་ས་འོག་གནས་དེ་ལ་འདོད་པས། །ཇི་ལྟར་ནོར་བུ་བཟང་པོ་རྙེད་དཀའ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཤིང་རྟ་སྐལ་ལྡན་ཉིན་མོ་མཛེས་ཅན་ཉེ། །ཡིད་དང་རིན་ཆེན་ཀུན་གཤེགས་མཐོང་བ་ཉིད་དཀའ་བར་ཤེས་པར་བྱ། །ཇི་ལྟར་སྒྲ་བརྙན་ཀྱི་ནི་སྒྲ། །གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ལས་བྱུང་བ། །རྣམ་རྟོག་མེད་
ཅིང་བཟོ་མེད་ལ། །ཕྱི་དང་ནང་ན་མི་གནས་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི་གསུང་། །གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ལས་བྱུང་བ། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་བཟོ་མེད་ཅིང་། །ཕྱི་དང་ནང་ན་གནས་མ་ཡིན། །ཅུང་ཟད་མེད་ཅིང་སྣང་བ་མེད། །དམིགས་པ་མེད་ཅིང་རྟེན་མེད་ལ། །མིག་གི་ལམ་ལས་རབ་འདས་པ།
གཟུགས་མེད་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཡི། །ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་མཐོང་དང་ནམ། །མཐོང་ཡང་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མིན། །དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ། །མཐོང་ཡང་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མིན། །ཇི་ལྟར་ས་ལས་སྐྱེ་བ་ཀུན། །རྟོག་མེད་ས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །འཕེལ་དང་བརྟན་དང་ཡངས་འགྱུར་ལྟར། །དེ་བཞིན

ཕ་ ༄༅། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །འགྲོ་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས། །མ་ལུས་པ་ཡི་ཡེལ་བ་མར་འགྱུར། །ཁབ་དང་ཚོལ་མེད་པར་བྱ་བ་བཀག །ཁྱེད་པ་མཐོང་མེད་དེ་བས་ན། །གང་ལ་བྱའི་ཐེ་ཚོམ་བཅད་པའི་ཕྱིར། །ད་ནི་རྣམས་དགའ་ཀུན་གྱི་དཔལ་
བ་ཡིན། །གང་དུ་རང་ལོ་དགུ་པོ་འདི་དག །རྒྱལ་བ་རང་བརྒྱུད་བསྟན་འགྱུར་པ། །མདོ་སྔོ་ཡི་ནི་ཡི་ང་ཉིད་ཀྱིས། །དེ་ཡིད་གོས་པ་བསྟན་པ་ཉིད། །ཐོས་པ་ལས་བྱུང་ཤེས་པ་ཡི། །སྣང་བརྒྱ་ཆེ་ནར་ངེས་བརྒྱན་པའི། །བློ་ཡི་ནུ་སྐྱུ་རང་སྐུ་ངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར། །དེ་དོན་པ་སྦྱར་
ཐུགས་རྗེ། བརྒྱུད་ཀྱིས། །གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་མ་དངོས་དག་གི །རྣམ་དག་བཟོད་པ་དེ་ལ་ནི། །ང་ཡི་བསྒྲུབ་དོན་རྟོལ་བར་བརྗོད། །སྐྱོན་དང་གསུང་དང་བྱུང་བས། །ཕྱུག་དང་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་དང་། །ཐུགས་གསུང་སྐུ་ཡི་གསང་བ་བཟང་། །ཐུགས་རྗེ་འི་བདག་ཉིད་གྲོལ་བ་ཉིད། །འབད་
རྩོལ་རྒྱུན་ཀུན་རབ་ཞི་བ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཐུགས། །དྲི་མེད་པའི་རྣ་བ་རྒྱུ་ཕྱིན་གྱི། །གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལ་སོགས་བཞིན། །ངང་རྩོལ་ཡི་བདེ་མ་ཅན་སྟེ། །རྟོག་མེད་ཐུགས་ལ་ནི་ཚོགས་ཀྱི། །རང་བཞིན་དོན་ནི་བླུབ་དོན་དུ། །ང་ཡི་བསྒྲུབ་ཐུན་གཟུགས་
སོགས་ཡིན། །འདི་དེ་ནི་སྐབས་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། །སྐྱོན་པ་ལ་སོགས་རྣམ་དགུ་ཡི། །སྨོན་བསྒྲུབ་ཚིག་དང་བྲལ་བ། །འབད་མེད་བར་རབ་འཇུག་པའི། །གང་ཞིག་བསྒྲུབ་ཐུབ་དང་སྨོན་རབ་ཞིན་དང་། །ཚངས་ཉིད་དེ་ནི་ཆེན་ཡིད་བཞིན་ནོར་རྒྱལ་བཞིན། །སྤྲུལ་རྣ་ནམ་
མཁའ་ལས་བཞིན་སྤྱོད་པ་བཞིན། །འབད་མེད་གཞན་དོན་མཛད་དེ་རྣ་ལ་འགྲོ་རིག །རིན་ཆེན་སྣ་དབང་སྤྱང་ཞིང་སྐྱོན་པ་སྟེ། །ཡིགས་པ་བར་འདོམས་མཛད་ལྷ་ཡི་རྣ་དང་འདྲ། །ཁྱབ་བདག་ལམ་ཆེན་དང་བརྩེ་ཆེན་སྨོན་ཚོགས་ནི། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་སྐྱོང་རྩེ་འི་བར་བྱེད་པ། །ཚངས་
བཞིན་ཟག་མེད་གནས་ལ་ནམ་མི་འགྱུར་བར། །སྐུ་ལ་བརྟམ་བདུན་རང་བཅུ་སྟོན། །ཉི་བཞིན་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རབ་སྒོ་གང་། །རྣམ་དག་རིན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་ནོར་འདྲ་ཐུགས། །རྒྱལ་བརྩམས་ཀྱི་གསུང་ངེ་བྲག་ཅ་བཞིན་རྟོག་མེད། །སྐྱོ་ཉི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཐུབ་དང་གཟུགས་མེད་

རྟག་པ་ཉིད། །ས་གཞི་འགྲོ་བའི་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྣ་རྣམས་མ་ལུས་པའི། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཞི་རྒྱུར་བཞིན་སངས་རྒྱས་ལས་ཡིན་ནོ། །དགའ་བ་ཐུ་དྷུ་ཏྲ་འདྲ་ཡི། །སེམས་ལ་ལག་ལས་རྒྱ་ས་མཐོང་བའི་རྒྱ། །དེ་དག་ས་ནི་མི་ཟློག་པའི། །ངང་ཚུལ་འཕེལ་དང་འབའ་བོ་རྟོགས་པ་
ཉིད། །དགེ་བསྐྱེད་དང་འཛིན་པ་མེད། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་བཞི་སྐྱེད་དུ་འཇིག །བརྒྱ་བྱིན་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་བཞི། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཡི་སྒྲ་འཛིན་མེད། །དཔེ་བཞིན་དབྱི་བས་མེད་པས། །སྐྱེ་མེད་ཀ་ག་མེད་ཚོགས་སྒྲ་ལས། །སྒྲིད་པ་རྗེ་སྒྲི་དགག་སྐྱལ་བ་རང་དུ། །སྟོན་པ་ལ་
སོགས་སོ་མཛད་པ་འདྲུག །དགོན་དེ་རྣམ་ཀྱི་ལམ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན། །ཏོག་གི་དང་ཡིན་ཉི་མ་པ་ཡང་། །སྤྲུལ་བྱེད་མཆོག་འི་ལྷུན། །སྦྱངས་པའི་སྙིང་བ་རྗེ་བ་ཡིན། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱང་ཟླ་བ་ཏུ་བུ། །དབུགས་དང་མི་ལྡན་དེ་འདྲ་མིན། །ལྷ་ཡི་ཞང་བཞིན་ཐམས་ཅད་
དུ། །དོན་བྱེད་མེད་པ་དེ་འདྲ་མིན། །སྙིང་ཆེན་དང་མཚུངས་ཤེད་མེད་པའི། །ས་བོན་སྨོང་མིན་དེ་འདྲ་མིན། །ཚངས་ཆེན་བཞིན་དེ་ག་ནས་དུ་བ། །སྨིན་པར་བྱེད་མིན་དེ་འདྲ་མིན། །ཉི་མའི་གཟུགས་པ་བཞིན་ལྟ་ཀུན་དུ། །སྐུན་པ་འཇོམས་མིན་དེ་འདྲ་མིན། །ཡིད་བཞིན་
ནོར་བུ་འབྱུང་བ་བཞི། །རྫོང་བས་མི་དགའ་དེ་འདྲ་མིན། །སྒྲ་བརྙན་བཞིན་དེ་རྐྱེན་ལས་ན། །བྱུང་བ་དེ་དང་འདྲ་བ་མིན། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དང་འདྲ་དག་པ་ཡི། །གཞི་མིན་དེ་དང་འདྲ་བ་མིན། །འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ། །འགྲོ་བའི་ཕུན་ཚོགས་མ་
36 ལུས་པ། །དེ་གནས་པ་ཡི་རྟེན་ཡིན་ཕྱིར། །ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འདྲ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ལ་བརྟེན་ནས། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་ལམ་འབྱུང་ཕྱིར། །དགེ་བ་ལས་ལམ་བསམ་གཏན་དང་། །ཚད་མེད་པ་དང་གཟུགས་མེད་འབྱུང་། །ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་སྐབས་ཏེ་བཞི་པའོ།། ༄།སངས་རྒྱས་ཁམས་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་སངས་རྒྱས་ཕྲིན་ལས་ཏེ། །དག་པའི་

༄༅། །སེམས་ཅན་ཀྱིས་ཀྱང་བསམ་ཏུ་མི་ཉིན། །དེ་ནི་འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན། །བློ་ལྡན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་དེ་ལ་མོས་པ། །སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱི་སྣོད་འགྱུར་ཏེ། །བསམ་མེད་ཡོན་ཏན་ཚོགས་ལ་མངོན་དགའ་བས། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་
བསོད་ནམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན། །གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བས་གསེར་ཞིང་ནོར་བུས་སྤྲས་པའི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་རྡུལ་སྙེད་མཉམ་པ་ཉིན་རེ་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་ཕུལ་ན། །གཞན་གང་འདི་ལས་ཚིག་གཅིག་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི། །སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་དགེ
བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །བློ་ལྡན་གང་ཞིག་ལྔ་མི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་བསྐལ་པ་དུ་མར་ཡང་། །ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་མེད་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་དྲི་མེད་སྲུང་བྱེད་ལ། །གཞན་གང་འདི་ལས་ཚིག་གཅིག་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི།
ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་དགེ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །གང་ཞིག་འདི་ནི་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མི་རྫི་ལ་བསམ་གཏན་ནི། །ལྷ་དང་ཚངས་གནས་མཐར་སོན་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་མེད་ཐབས་བསྒོམས་པ། །གཞན་གང་འདི་ལས་ཚིག་གཅིག་མ
ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི། །བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་དགེ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །གང་ཕྱིར་སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་དག་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅིང་། །ཁྲིམས་ཀྱིས་མཐོ་རིས་བསྒོམས་པས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱེད་ལ། །ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཀུན་སྤོང་དེ་ཡི
ཕྱིར། / །འདི་མཆོག་ཉིད་དེ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་འདི་ཐོས་ཡིན། །གནས་དང་དེ་ནི་རྒྱུར་བཅས་པ། །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་དོན་སྒྲ་བ་སྐྱེ། །རྒྱལ་བ་ཡི་ནི་མཁྱེན་པའི་ཡུམ། །རྣམ་བཞི་ཇི་སྙེད་བརྗོད་འདི་ལ། །བློ་ལྡན་ཡོད་དང་ནུས་ཉིད་དང་། །ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་མོས་པས་ནི། །མྱུར་
དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། །གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་སྐལ་ལྡན་འགྱུར། །བསམ་མི་ཁྱབ་པའི་ཡུམ་འདི་ནི། །ཡོད་དང་བདག་འདུས་ཐོབ་ནུས་དང་། །ཐོབ་པ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་དང་། །ལྷག་བཞིས་དང་པས་མོས་པའི་ཕྱིར། །འདུན་པ་བརྩོན་ལྡན་དང་བསམ་གཏན་དང་། - །ཤེས་རབ་པ་ལ

ལོགས་པ་ཡོ་བྱད་ཀུན་སྤོང་ཤོག །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་དེ་དག་ལ། །ཐུགས་རྗེ་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར། །དེ་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཉེར་གནས་པས། །རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཕྱིར་མི་ལྡོག །བསོད་ནམས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་རྫོགས་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །བསོད་ནམས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བྱས་ཏེ། །དེ་ལ་རྣམ་གསུམ་མ་རྟོག
མེད་པས། །དེ་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་ཕྱིར། །སྦྱིན་དང་བསོད་ནམས་སྤྲིན་པ་སྐྱེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་བྲིམས་ལ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཁྲིམས་ཡིན། །བཟོད་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀ་ནི། །སྙིང་རྗེ་བརྩོན་འགྲུས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ། །ཕ་རོལ་གསུམ་ཕྱིན་ལས་རྟོག་པ་ཁྱབ། །དེ་ནི་ཤེས
བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད། །སེར་སྣ་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གང་། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་པར་འདོད། །ཤེས་རབ་ལས་གཞན་དང་བ་ནི། །སྤོང་རྒྱུ་གཞན་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་མཆོག་ཡིན་དེ་བཞིན་ཉིད། །ཐོས་པས་དེ་ཕྱིར་ཐོས་པ་མཆོག །དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་རིགས་པས་བཅལ། །བརྟེན་ནས
བདག་ཉིད་དལ་བ་ཞིག་དགེ་ཕྱིར་དང་། །གང་དག་མོས་དགེ་ཤུགས་སུ་མཆོག་གསལ་ལྡན་བློ། །དེ་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་ཕྱིར་འདི་བཤད་དོ། །ཇི་ལྟར་སྒྲོན་མ་གློག་གདོང་རབ་ཉི་ཟླ་ལ། །བརྟེན་ནས་མིག་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བ་བཞིན། །དེ་བཞིན་དོན་ཆེན་ཆོས་སྒྲུབ་ལས་འདོད་མཛད་དཔལ། །རྒྱལ་ཚབ་པ་རྣམ་ཕྱིའི་དེ་ཉིད་དབང
ཐུབ་བཤད། །གང་ཞིག་དོན་ལྡན་ཆོས་དང་ཉེར་འབྲེལ་ཞིང་། །ཁམས་གསུམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱེད་གསུང་། །ཞི་བའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པར་མཛད་པ་གང་། །དེ་ནི་དྲང་སྲོང་གསུང་ཡིན་བཟློག་པ་གཞན། །གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ལན་བཞིན་པ། །དབང་གྲུབ་སྣ་མ་གཡོ་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད་པ།
ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་མཐུན་པར། །དེ་ཡང་དྲང་སྲོང་བཀའ་བཞིན་སྤྱི་བོས་བླང་། །གང་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་ཆེས་མཁས་འགའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། །མ་ལུས་དེ་ཉིད་མཆོག་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་གཞན་མིན་པ། །དེ་ཕྱིར་དྲང་སྲོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་མདོ་སྡེ་གང་ཡིན་
དེ་མི་དཀྲུག །ཐུབ་ཚུལ་བ་ཤིག་ཕྱིར་དེ་ཡང་དམ་ཆོས་ལ་ཞི་གནོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཉོན་མོངས་རྨོངས་པ་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པ་དང་། །དེས་གསུངས་ཆོས་ལ་བརྙས་པ་དེ་ཀུན་ཞེན་ལྟས་བྱས། །དེས་ན་ཞེན་ལྟའི་དྲི་ཅན་དེ་ལ་བློ་མི་སྦྱར། །གོས་གཙང་ཚོན་གྱིས་རྣམ་འགྱུར་སྣུམ་གྱིས་སྣོད་ཀ་མིན། །ཕྱི

༄༅། །དཔའ་ཕྱི་རུ་དང་ཀ་རུ་མོས་བྲལ་ཕྱི་ལོག་པ་ཞིང་རྒྱལ་བ་བརྟེན་ཕྱིར། །དམ་ཚིག་བོངས་པས་བསྒྲུབས་པ་ཞི་བ་དག་ཕྱིར་དང་དོན་ནི་དེ་ཉིད་ངེས་པ་རྟེན་ཕྱིར། །རྟེན་ལ་བརྟན་མ་ཕྱི་མ་བསྐུ་བཞིན་དང་ང་ཕྱི་ཚོགས་སུ་འཇུག་པ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་འདིར་དབྱིངས་ཕྱི་མོས་པ་བདག་ཕྱི་དཀྱིལ་བཅོམ་རྣམས་ཀྱི་
ཚོམ་སྤོང་བྱེད། །ཇི་ལྟར་ཟླ་བ་མོ་ཡི་ཚོར་རྣམས་དེ་བཞིན་མ་ངེས་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་མི་དགེ། །མི་བཟང་སྒྲུལ་བ་སྦག་ཤེད་མ་དང་ཉི་ཕྱོགས་པ་བང་ཤིན་རྒྱུ་འདིགས་མི་བྱ། །མི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་དང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་ཉི་སྒྲག་པར་བྲལ་བའི་མཐུ་དང་། །དེ་ལས་མཆོད་མེད་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པར་འགྲོ་མི་རྒྱུར།
གང་ཞིག་ཡང་ཡང་སེམ་གྲོགས་བསྟེན་པས་སངས་རྒྱས་དེ་ནས་ལ་ཕྱིན་ཕྱིར་དང་། །ཞབ་དགྲ་བཅོམ་གསོད་པར་བྱེ་བ་མེར་བྱེད་མཆོག་ཚོགས་སྤྱོད་པ་ལ་མི། །དེ་ཡང་ཚོས་ཉིད་ངེས་པར་བསམ་སེམས་ནུས་སུ་ཏུ་ལས་ཐར་འགྱུར་གྱི། །གང་ཞིག་ཡིད་ནི་ཚོགས་ལ་སྡང་བ་དེ་ལ་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད། །དཀོན་མཆོག་རྣམ་
པ་རབ་བྱུང་བ་མེད་སྡིག་མི་དགེ་ཞིང་རྒྱལ་བ་ཡོན་ཏན་ཟབ་ཞིབ་ལས་ཏེ། །དོན་གཉིས་རྣམ་པར་དག་ལྡན་ཀླུ་བ་བཞིན་པ་ཤད་ལས་བདག་གིས་ངོ་བ་བཏང་དོན་པ། །དེས་ན་འགྲོ་དེ་མཐའ་ཡས་བྱེད་ངེས་ལ་བཤད་སྦྱོང་ཚད་དཔག་མེད་མཐོང་ཞིང་། །མཐོང་ནས་ཀུན་ཤེ་ཆོས་མེ་ཁ་རི་མེད་སྦྱིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་ཤོག །གང་ལས་རྒྱུ་
མཚན་གང་གི་ཕྱིར། །ཇི་ལྟ་བུར་ཞིག་དང་བ་ཤད་དང་། །རྒྱ་མཚན་འཇིག་རྟེན་ཡིན་ཏེ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཞིས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་ཀྱིས་དང་ག་ཉིད་ངོ་བ་ཡི། །ཐབས་དང་གཅིག་གིས་ཉམས་པའི་རྒྱུ། །དེ་སྐོམ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས། །གཉིས་ཀྱིས་འདས་བུ་ཕན་ཡོན་པ་ཡིན། །ལྔ་པོ་ཀྱི་དཀྱིལ
ལ་པོ་ར་བ་ཟློང་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཆོས་བརྗོད་པའོ། །མདོར་ན་བསྡུས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ཐམས་ཅད་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན།། ‖ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། ཕན་ཡོན་གྱི་སྐབས་ཏེ་ལྔ་པའོ།། ‖ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་
མགོན་པོ་བྱམས་པས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། ‖དཔལ་གྲུབ་ཕྱིར་དཔེ་མེད་ཀྱི་མ་ལས་བཅེན་པོ་བྲམ་ཟེ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འདི་དང་བཅོམ་པོ་བཏྲི་ཏ་མ་ལས་བཅེན་པོ་བསོད་དཔྱད་དང་། ལོ་ཙྪ་བ་ཤུ་ཀྱི་དགེ་སློང་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གྲོ་པ་ཕྱིར་དཔེ་མེད་དུ་བསྒྱུར་བའོ།། ||

1

༄། ཤུ་ཧྣ ཧི་ཏ སུ་ཚ་ར སྨི ནཱ་མ མ་ཧཱ་ཡ ནོ ཏྟ་ར ཏནྟྲ ཤཱ སྟྲ ཊཱི་ཀ བི་ཏ་ར ཏི་སྨ། །།

༄། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་འགྲེལ་བ་ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །།

2

༄། རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོ་མ་ཕམ་པ།

༄༅། །ལེགས་པ་ཡང་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ། དཔལ་ལྡན
པ་ལ་སྐུར་པ་མི་འདེབས་ཤིང་མེད་པ་ལ་སྒྲོ་མི་འདོགས་པར་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན
ཅིང་བསྟོད་དེ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །གཤིས་ལུགས་ཟབ་མོ་མཐར
ལམ་གྱི་མཐར་ཕྱུག་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འབང་། །གུས་པས་བཅུད་ནས་དེ་དོན

༄། མཉམ་མེད་ཐུབ་དབང་ཤཱཀྱའི་ཏོག

བླ་མ་དམ་པ་དང་། དཔལ་ལ་ཡོ་ངེས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཡོད
དུ་རྟོགས་ནས་སྟོན་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལ་མཆོད
ཕྱག་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །གཞི་འབྲས་མཐར་ཕྱུག་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དང་། །
བཤད་པར་འདོད། །ཀུན་རྫོབ་བཅོས་རྣམས་ཀུན་གྱིས་སྟོང་པའི་གཞི། །འགྱུར

༄། ས་གསུམ་བདག་ཉིད་གྲོལ་ས་མེད་དེ།

ཤེར། ཕྱིན། ཀ

3

༄༅། །མེད་ཡོངས་གྲུབ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཕྱག་འཚལ། །དེ་ཐོབ་དེ་རྟོགས་དེ་སྟོན་སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཁྱད་པར་དེ་དོན་རབ་ཏུ
གསལ་བར་མཛད་པ། །མི་ཕམ་མགོན་དང་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་དང་། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ལ་སོགས་བཤེས་ལུགས་ཀྱི། །དོན་ཟབ་བསྟོན་པ་ཀུན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། །བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་གསལ
བར་སྟོན་པའི་གཞུང་། །གང་ཡིན་དེ་ཡི་རྣམ་བཤད་མདོར་བསྡུས་བྲི། །འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས། དཔལ་ལྡན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་པར་འཆད་པ
ལ་དོན་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དོན་དང་མཐུན་པའི་མཚན་གྱི་དོན། །དོན་ཆེན་སྒྲུབ་པ་ཕྱིའི་ཕྱག །དོན་མཆོག་ལྡན་པའི་བསྟན་བཅོས་དངོས། །དོན་དེ་ལེགས་པར་བསྒྱུར་བའི་ཚུལ་ལོ། །མཚན

ཀྱི་དོན་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མཧཱ་ཡཱ་ན་ཨུཏྟ་ར་ཏནྟྲ་ཤཱསྟྲ། བོད་སྐད་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་པའོ། །དོན་ཆེན་སྒྲུབ་པ་སྤྱིའི་ཕྱག་ཞེས་ངེས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་སོ། །ད
ནི་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་དོན་མཚོན་ལྡན་པའི་བསྟན་བཅོས་ངེས་བ་ཤད་པར་བྱ་སྟེ། ལུས་ཉིད་རྣམ་པ་རབ་བཞག་པ་དང་། །ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བའོ། །ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།]
སྡོམ་གྱི་དོན་དང་། ལུང་དང་སྦྱར་བ་དང་། གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་སྡོམ་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལས་ཕྱུང་ནས་སློབ་མ་ལ་ཕྱིན་པས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་ཤིང་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་པ་སྐྲོའི་རྟོགས་དང་སྐྱུར་འདེབས་སྤང་བའམ། འཆད་པ་པོས་གཟུང་བསྟན་····
བཅོས་མ་འཛིན་ལེ་པ་རབ་བཤད་སྨྲ་བའི་ཆེ་དང་གཞུང་འདི་དོན་ཇི་ཙམ་ཞིག་གིས་བསྡུས་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་ཐོབ་པར་བྱ་བ་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བདེན
པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཡེ་ཤེས་གཉིས་དང་ལྡན་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་ལ་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་དོན་དང་། དེ་རྣམས་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སམ་དབྱིངས་རང་བཞིན
གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་དོན་དང་། རྟོགས་པའི་དོན་ཁམས་དེ་ཉིད་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་དང་། རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་བ་བྲལ་བ་དང་ ········· རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུས་བསྡུས་པའི་ཡོན

5

ཀྱེ་ གཉིས་ ༢༥

༄༅། །ངན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། གཞན་གྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཐུགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ ཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་དོན་ཐམ་པར་མཐྱེམ་ར་བསྟན་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། འཆད་པར་
འགྱུར་བའི་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་གི་ཡན་ལག་ཀུན་གྱི་ལུས་སམ་དངོས་པོ་ཉིད་མདོར་བསྡུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་ནོ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡི་ནི་གནས་སམ་ཚིག་བདུན་པོ་འདི་དག་གོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དོན་དེ་དག་ཉི་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར
བྱ་བ་ཡིན་པས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པས་ཤེས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རྡོ་ཀྱི་དོན་པོ་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་རོ། །རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱང
དེ་དག་གི་ལམ་གསལ་བ་བར་སྟོན་ཅིང་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བརྗོད་བྱ་རྣམས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་གཞི་འམ་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། རྡོ་རྗེའི་གནས་བདུན་པོ་འདི་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ
འབྲེལ་བར་ལྷན་ཅིག་རྒྱུ་ན་ཆགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་། འདིར་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ་དེ་བཞིན་ནི་ཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཞེས་གྲགས་པའི་མདོ་ར། གླེང་གཞི
ལས་ནི་རྡོ་རྗེ་རིག་ནས་དང་པོ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་རྗེ་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཤིན་ཏུ་བསྐོར་བ། སློབ་མའི

ཚོགས་ཞིང་དུ་ལ་བ་མཐའ་འཁྲུལ་པ་མ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་སོ། །ལྷག་མ་རིག་ནས་བཞི་ནི། གླིང་གཞི་འི་རྗེས་སུ་སྔོ་ལྟ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་ཆོས་ཡོན་ཏན་གྱི་དྲི་མ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དྲུག ཕྱུ་བ་སྟོན་པས་དང་པོ་རབས་ངེས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་གསལ་
པ་ར་མཛད་དེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྔོ་བ་པ་ལས། །ཁམས་ཡོད་ན་ནི་ལས་བྱས་པས། །ས་ལེ་སྦྲམ་དག་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཁམས་མེད་ན་ནི་ལས་བྱས་ཀྱང་། །ཉོན་མོངས་ངལ་བ་ཙམ་དུ་ཟད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དྲི་མ་སྦྱོང་བ་ར་
བྱ་བའི་གཞི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་སྙིང་པོར་ཡོད་པ་ལས། དེ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ར་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དྲུག ཕྱུ་པོ་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱན་རྣམ་པ་བཞི་དང་།
སྣང་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་དང་། ཕྲིན་ལས་སུམ་བཅུ་རྩ་གཉིས་སོ། །དེ་ནས་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ནས་ཕྱིམ་གསུམ་ཞི་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བརྒྱད ཕྱུ་བ་སྟོན་པ་ལས་རིག་པ་རབ་སྐྱེ། དེ་ཡང་དབྱེ་བས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན
པོའི་སྙིང་རྗེ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བསྟན་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་གསལ་བ་ར་མཛད་དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་བསྟན་པས་ཡོན་ཏན་གསལ་བར་མཛད་དེ་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་ལྟ་རོ། །
དེའི་རྗེས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ ཕྲིན་ལས་བླ་ན་མེད་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་བསྟན་པས་ཕྲིན་ལས་གསལ་བར་མཛད་དེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་ནི་སུམ་བཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་འདི་དག་གོ་ཞེས་ལས་དང་ལས་ཅན་ལྡན་ཅིག་ཏུ་གསུངས་

7

ལེགས་ཤ
བཞི
ཞཞ

༄༅། །བསྔོ། །གོ་རིམ་ངེས་རྫུ་ལ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐོར་བ་འབྱུང་ཞིང་། ཆོས་བསྟན་པ་ལྟར་བསྒྲུབས་པ་ལས····
སྨོན་ལམ་འཕགས་པའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་ལ། ཚོགས་དགེ་འདུན་དུ་གྱུར་པ་ལས་རང་གི་སྙིང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སྒྲིབ་པ་ཅི་རིགས་པས་དག་པའི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་ནས། རིམ་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པའི་མཐར་རང་བཞིན་ཆོས་··
ཀྱི་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གློ་བུར་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་དེ་ནི་ཡན་ལག་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐོབ་ནས་དེ་དག་གི་བྱ་བ་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་སྒྲུབ
པར་བྱེད་པའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའོ། །དེའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། ཐོབ་བྱ་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཐོབ་རྒྱུ་ལ་གནས་
བཞིའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །ཐོབ་བྱ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཆོག་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ། །སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་འཇོག་ཚུལ། ངེས་པའི་ཚིག་གིས་བཤད་པའོ། །སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ་གསུམ་སྟེ། །སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་སངས་
རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་ངོ་བོ། །དེའི་བསྟན་པ་དམ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་ངོ་བོ། །དེ་ཉིད་འཛིན་པ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་ངོ་བོའོ། །སངས་རྒྱས་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྟོད་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་པོ་བརྗོད་པ། དོན་དེ་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན་པ། དེ

༤ ཁྲོ་ཆུང་རྣམ་བཤད་ཤ

དག་སྣ་རྩེ་རྒྱལ་པ་ར་བ་ཤ་དབང་བོ། །དེ་ལ་བསྟོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་གང་ཞིག་ཐོག་མ་སྐྱེ་བ་དང་དབུས་གནས་པ་དང་མཐའ་འཇིག་པ་སྟེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དག་གསུམ་མེད་པས་འདུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དང་། སྤྲོས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བས་ལྷུན་གྱིས་
གྲུབ་པ་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ལས་མ་ཐོས་པར་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བྱུང་གི་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་པས་གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། དེ་ལྟར་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པས་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ནས་ནི་ཤེས་བྱ་
མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་མཁྱེན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་དང་། དེ་མ་རྟོགས་པའི་འགྲོ་བ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་བར་འཇིགས་པ་མེད་ཅིང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པས་རྟག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་
ཕྱིར། ཐུགས་རྗེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་མཁྱེན་པ་དང་བརྩེ་བའི་རལ་གྲི་དང་རྡོ་རྗེ་མཆོག་ལྟ་བུ་བསྣམས་ནས། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་བརྩེ་རལ་གྲི་ལྟ་བུས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་ལ་གཞན་བསྐྱེད་པའི་མྱུ་གུ་ལྟ་བུ''
གཅོད་པར་མཛད་པ་གཅིག་པུར་རྒྱུ་ཅིང་། མཁྱེན་བརྩེའི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུས་ནི་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ལྟ་བ་ནགས་ཐིབས་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བའི་ཐེ་ཚོམ་རྩིག་པ་བརྟན་པོ་དང་འདྲ་བ་འཇིག་པར་མཛད་པའི་རྒྱུས་
པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་དེ། ཆོས་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ་ལ་སྒོ་གསུམ་གུས་པས་འདུད་ཅེས་པའོ། །དོན་དེ་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན་པ་ནི། ཐ་ཤ་དམ་ཐག་པའི་གཞུང་འདིས་ཡོན་ཏན་དུ་གྲགས་མ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་སངས

9

༄༅། །སངས་རྒྱས་ཉིད་སྟོན་པ་སྟེ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པས་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་འབད་རྩོལ་མེད་པས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རང་གིས་རིག་པས་གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྟོགས་པ་མིན་
པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་གསུམ་དང་ལྡན་པས་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ལ་འགོད་པས་ཐུགས་བརྩེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་འབྲས་སྤོང་བས་ནུས་པར་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དྲུག་གམ་མདོར་
བས་ཕྱེ་ན་སྔ་མ་གསུམ་རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཏེ་ཐམས་ཅད་བསྡུན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་དག་སྤྱིར་ཏེ་རྒྱས་པར
བཤད་པ་ནི། བསྡོད་པར་བསྟན་པ་རྣམས་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། དབྱེ་བར་བསྟན་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྦྱར་བ་བཤད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཐོག་མ་དང་དབུས་དང་མཐའ་མར་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་རྣམས་མེད་
པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་པའོ། །ལུས་ངག་གི་སྤྲོས་པ་དང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་འབད་རྩོལ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ། །
སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མིན་པའོ། །དེ་ལྟར་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སེམས

10

ཙ་ན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན། མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །གདུལ་བྱ་ག་འདྲ་བ་ཀྱང་དག་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ་ལ་དགོངས་པའི་ཚེ་དང་སྐལ་པ་དང་མཐུན་པར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གསལ་བར་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ན་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །ནུས་པའི་ཕྲིན་ལས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་བདུད་མ་ཐག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེ་གཉིས་ལ་པོ་ཡིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་ན་གྱི་བྱུང་པོ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྤོང་བར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ནི་རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཅིང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་རང་གི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་འི་ཁམས་གཟིགས་པ་ལྟར། བརྩེ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བྲུགས་ནས་ཕྲིན་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་དོན་མ་ལུས་པ་སྒྲུབ་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་བསྟན་པ་དམ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་ངོ་བོ་ལ་བཞི་སྟེ། བསྟོད་པའི་སྒོ་ནས་ངོ་བོ་བརྗོད་པ། དོན་དེ་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན་པ། དེ་དག་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བསྡུ་བ། དེ་རྣམས་སྐྱུར་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་བསྟོད་པ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་གང་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན་དོན་དམ

11

༄༅། །པའི་བདེན་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མེད་པ་ཆད་པའི་མཐར་ལྟུང་བ་མིན་ཞིང་། །ཀུན་རྫོབ་གློ་བུར་བའི་དངོས་པོར་གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་རྟག་པའི་མཐར་ལྟུང་བ་མིན་ལ། དེ་དག
སོ་སོ་མ་ཡིན་པས་ཡ་གྱལ་ཁ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པའི་གཞི་མ་གྲུབ་པའང་མ་ཡིན་ཅིང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཡིན་མ་གྲུབ་པས་དེ་བཀག་པའི་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལས་གཞན་པ་གཉིས་མ་ཡིན་དུ་འང་བརྟག་ས
པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་མུ་བཞིའི་སྤྲོས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། བརྡ་དང་བྲལ་སྐད་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་ངག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པས་ངེས་པའི་ཚིག་དང་བྲལ་བ་དང་། དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པས་བསྟན་པར་བྱ་བ་དང
གཞན་རིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དང་། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་ཞི་བས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཉིད་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱུ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར
རྟོག་པར་ཉེ་བར་ཞི་བས་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ། འགོག་པའི་བདེན་པས་བསྡུས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་དྲི་མ་མེད་པས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས
ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྣང་བ་དང་ལྡན་པས་གསལ་བ་ཉིད་དང་། དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཀུན་ལ་སྡུག་པ་ལ་འདོད་ཅིང་ཆགས་པ་དང་། མི་སྡུག་པ་ལ་ཁྲོ་ཞིང་སྡང་བ་དང་། བར་མ་ལ་རྨོངས་ཤིང་གཏི་མུག་པའི་རབ་རིབ་ཐུབ་པ་སྟུག་ནས···

12

རྣམ་པར་འཇོམས་པར་མཛད་པས་གཙང་པོར་གྱུར་པ་ཉིད་དེ། དོན་གསུམ་གྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ཉི་མ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པས་བསྡུས་པ་དེ་དག་ལ་ཀུན་ནས་དང་བས་འདུད་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །དོན་དེ་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདིས···
ཡོན་ཏན་འདུག་གམ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་སྟོན་པ་སྟེ། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པས་བསམ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བཞིན་ཉམ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།
ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་གསལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། །དུག་གསུམ་གྱི་སྨུན་པ་འཛོམས་པ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཀྱིས་རྫས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དྲུག་གམ། ལྡོག་པས་ཕྱེ་ན་སྡོམ་གསུམ་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་འདོད···
ཆགས་དང་བྲལ་བར་གྲུབ་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་རྒྱུ་གང་གིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ། རྣམ་པར་བྱང་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་སོ་ཞེས་པ་བའོ།།
དེ་དག་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བསྡུ་བ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་འབྲས་བུ་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ལམ་གྱི་"བདེན་པ་དག་གིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། གོ་རིམ་དེ
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཀྱང་། བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་གསུམ་གྱིས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་འགོག་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱ་ཞིང་། དག་པ་དང་གསལ་བ་དང་གཉེན་པོའི···

13

༄༅། །ཡོན་ཏན་ནི་གསུམ་གྱིས་དག་པར་བྱེད་པ་ལམ་གྱི་འདེན་པ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་འདི་དོན་ཏོ། །དེ་རྣམས་སྔ་ར་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་བཞི་ཡོད་པའི། བསྟོད་པར་བསྔུན་པ་རྣམས་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཁྱབ་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་རིམ་
གྱིས་སྒྲུབ་ཅིང་འཆད་པ་སྟེ། །ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་འགོག་པའི་བདེན་པའི་ཆོས་ནི་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མུ་བཞིར་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་རྟོག་གེས་བརྟགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
སྒྲ་དང་ཐ་སྙད་དེས་པའི་ཚིག་ལ་སོགས་པས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་འདི་ནི་བའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཁྱེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་བློས་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་
ཡིན་ཞིང་། ལས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ཀུན་ནས་སློང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞིབ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་བཞིན་ནམ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞི་བའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། ཤྲཱིའི་ཕྲེང་བའི་མདོ་ལས་
འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཆོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འདི་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཐོང་བ་དང་། སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དག་པ་དང་སོགས་པའི་སྒྲས་གསལ་བ་དང་དག་ཉིད་
པོས་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་མཐུན་པ་གསུམ་གྱིས་ཉི་མ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་། གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་

ཆོས་མ་ཐུན་པར······ཞེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་། སྨྲ་བའི་གཙོ་བོ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བའི་གེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་འཛིན་པ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་ངོ་བོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྟོད་པའི
སྒོ་ནས་དངོས་པོ་བརྗོད་པ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་པ། དེ་རྣམས་སྤྱིར་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་བསྟོད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་གཉེན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པས་ན་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ
14 གདོད་མ་ནས་སྒྲིབ་མེད་པར་གཟིགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་དང་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ནི་མཐའ་འམ་ཆོས་ཉིད་སྤྲོས་པ་ཞི་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་ཅན···
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ཁྱབ་པ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པར་གཟིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་ཐོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་བློ་འདི་གཉེན་ལས་འདས···
པའི་ཤེས་རབ་མངའ་བའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་མཁྱེན་པ་དང་། དེ་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཁྱབ་པར་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་མངའ་བས་ཡུལ་ཅན···
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་གནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་ཀུན་ནས་དང་བས་འདུད་ཅེས་པའོ། །ཡོན་ཏན་དེ་དག་གཉིས་སུ་བསྡུ་བ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདིས། ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པ་སྟེ། ཡུལ་ཆོས་ཉིད་དེ···

15

༄༅། །བཞི་ནི་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་དམིགས་ནས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རང་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིགས་པ་ཆགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་དག་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་།
ཡུལ་ཆོས་ཅན་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཁྱབ་པར་ཡོད་པ་ལ་དམིགས་ནས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རང་སོ་སོ་རང་གི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིགས་པ་ཐོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་དག་པའི་ཕྱིར་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཏེ། དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་རྣམས་ཉན་རང་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ།
དེ་རྣམས་སྨྲར་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཇི་སྙེད་པ་རྟོགས་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་དག་གྱུར་རྣམ་པར་དག་པར་བསྟན་པ། དེ་ཀུན་གྱི་སྒྲུབ་ནས་གནས་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་ཚུལ་ནི།
འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གདོད་མ་ནས་སྟོང་པ་ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་ཅན་དུ་སོ་སོ་རང་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་འོད་གསལ་བར་རྟོགས
པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གློ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པས་ཟད་ཅིང་འགགས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །ཇི་སྙེད་པ་རྟོགས་ཚུལ་ནི། ཡུལ་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་དེའི་མཐར་ཐུག་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས···

16 ཤེར་ཕྱིན་འགྲེལ་པ

པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བློས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོས་ནི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་དུ་ཁྱབ་ཡོད་པར་སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཆོས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་ཡོད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས
ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །མཐོང་བ་དེ་ཡང་རང་དང་པོ་ནས་སྐྱེ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པར་བསྟན་པའོ། དེ་ལྟར་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས''
པའི་ལམ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞན་དང་''ཐུན་མོང་''མ་ཡིན་པར་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འཇུག་པས་ཆགས་པ་དང་
བཅས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དང་དེ་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་རྟོགས་པས་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཉི་ཚེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའང་
ཡིན་ཞེས་སོ། །དེ་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་གནས་སུ་བསྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་གཟིགས་པ་ཆགས་པ་དང་ཐོགས་པའི་སྒྲིབ་པས་རྣམ་པར་དག་པས་ནས་ངེས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་པའི''
ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་འཕགས་པ་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་རྣམས་ནི་ལུས་ཅན་ཀུན་འཁོར་བར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཆུ་བོ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་འཇོག་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། །

༄༅། །དགོས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གསུམ་དུ་འཇོག་ཚུལ། ཕྱི་མ་གཉིས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་གནས་མིན་ཚུལ། དོན་དམ་གྱི་སྐྱབས་གནས་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དེ་ལ་གསུམ་དུ་འཇོག་ཚུལ་ནི། སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་སྟོན་པ་སངས་
རྒྱས་ཏེ་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས་དེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་རྐང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབས་གནས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་སྐྱབས་གནས་དང་པོ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས་དེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག
པ་པ༑ རང་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཆོས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྐྱབས་གནས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས
ཆོས་ནི་སྐྱབས་གནས་གཉིས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་སློབ་མ་དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས་དེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ། གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ།
དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དགེ་འདུན་ལ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྐྱབས་གནས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དགེ་འདུན་ནི་སྐྱབས་གནས་གསུམ་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ།

18 [illegible]

མདོར་བསྟན། དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་གང་ཟག་དྲུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབས་གནས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པའོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་ག་ཧྲན་གྱི་སྐྱབས་གནས་མིན་ཚུལ་ནི། རེ་ཞིག་པའི་ཆོས་
དང་དགེ་འདུན་གཉིས་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་ག་ནས་མིན་ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ལ་མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ལུང་གི་ཆོས་ནི། དོན་སྤྱི་ཙམ་རྟོགས་པའི་རྗེས་ཡིན་ཡང་ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དུས་ན་ཆུ་བརྒལ་བའི་གཟིངས་བཞིན་དུ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན···
པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱང་གཉིས་ལས། གང་གིས་རྟོགས་པ་ལམ་གྱི་ཆོས་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན། མི་རྟག་པ། མི་བདེན་པ། སྤྲིན་གྱི་མཚན་མ་ལྟ་བུར་བརྫུན་པ་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་རྟོགས་པ་འགོག་པའི···
ཆོས་ནི་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ཡང་། ཉན་ཐོས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མར་མེ་ཤི་བ་ཙམ་ཆད་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མེད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་འདུན་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་སྲིད་པ་ཟད་པ་རྣམས་ཀྱང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་རལ་གྲི་གདེངས་པའི་
གཤེད་མ་བཞིན་དུ་འཇིགས་པས་དེ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཚོལ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་སློབ་པ་བྲབ་དང་བཅས་པས་འཇིགས་པ་མེད་པ་བླ་མ་ཆོག་གི་ས་ར་མ་ཕྱིན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་
ཕྱིར་ཞར་ལུང་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པའི་འཕགས་པའི་ཚོགས་དགེ་འདུན་རྣམས་ནི། རེ་ཞིག་པའི་སྐྱབས་གནས་ཡིན་གྱི། མཐར་ཐུག་ཐོབ་པའི་དུས་ནའང་ག་ཧྲན་གྱི་སྐྱབས་གནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

༄༅། །ཞེས་པའོ། །དོན་དམ་གྱི་སྐྱབས་གནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། དམ་པའི་དོན་དུ་ན་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་ཅིང་འཇིག་ ་པ་མེད་པ་རྟག་པ་ཡི་སྐྱབས་གནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉག་མ་གཅིག་པུ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གཉིས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབས་གནས་སུ་གསུངས་པ་ནི། དེ་དག་མཐར་ཐུག་པས་ངེས་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཐུབ་པ་ནི། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་ཀྱང་སྐྱེས་རྟོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ལ། དེ་ནི་མཐར་ཐུག་པའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །ངེས་པའི་ཚིག་གིས་བཤད་པ་ནི། རང་ཉིད་སྒྲ་དཀོན་མཆོག་དང་རིན་ཆེན་གཉིས་ཀ་ལ་འདུག་པས་ན་འདིར་ཡང་ཆོས་མཐུན་པ་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བར་སྟོན་པའོ། །དེ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་འཇིག་རྟེན་ན་འབྱུང་བ་དཀོན་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་བསྐལ་པ་མང་པོར་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བ་མ་བསྒྲུབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྲད་པ་ཙམ་ཡང་མི་འཐོབ་པས་འབྱུང་བ་དཀོན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེས་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རིན་པོ་ཆེས་རྒུད་པ་སེལ་ཞིང་འབྱོར་བ་སྟེར་བའི་མཐུ་ཡོད་པ་དང་ ཆོས་མཐུན་པར་ དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིན་

20

པོ་ཆེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་བྱང་འགྲོལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐབས་མཐའ་དགེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པས་འཇིག་རྟེན་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང༌། རིན་པོ་ཆེ་བཙོས་མ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ··
དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང༌། རིན་པོ་ཆེ་བསྟོད་སྨད་ལ་སོགས་པས་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང······ ཆོས་མཐུན་པར······ དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས
ངང་པ་དང་མདང་པ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནི་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བས་དཀོན་མཆོག་ཉིད་ཅེས་པའོ།། ॥ དེ་ནི་གང་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་·········· འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་ནས་དཀོན
མཆོག་གསུམ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཐོབ་ཚུལ་གནས་བཞིའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐུན་མོང་··དུ་བསྟན་པ་དང༌། སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང༌། དེ་དག་གི་ཕན་ཡོན་རྣམས་སོ། །ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གནས་པའི···
དམ་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཚུལ། དེ་དག་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། རྟགས་ཚུལ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་··རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དེ་ལ་དམ་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཚུལ་ནི། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཞེས་པའི།
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྦུབས་ལས་མ་གྲོལ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སྙིང་པོ་ལམ་གོམས་པ་ལས་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་གནས···

21

༄༅། །ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་ངེས་རྒྱས་ཀྱིས་ཞི་གནས་སྐབས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། ཆོས་སྐུ་དེ་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ་འི་སྟོབས་བཅུ
དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་དང་། མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྨིན་པའི་འབྲས་བུས་བསྡུས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡིན་པའོ། །རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ནི་སྟོབས་བཅུ
ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ནུས་པས་སོ་སོ་དང་མཐུན་པར་ལྷན་མེད་པའི་ ཕྲིན་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་གནས་བཞི་པོ་གང་ལས་འབྲས་བུ
དཀོན་མཆོག་དགེ་བ་གསུམ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །དེ་དག་བསམ་མི་ཁྱབ་ཚུལ་ནི། འབྲས་བུ་དཀོན་
མཆོག་གསུམ་པོ་འདི་འབྱུང་ཞིང་འགྲུབ་པའི་རིགས་ཏེ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་གི་ཇི་ལྟ་བའི་དོན་ནི། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཁོ་ནའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་གི་དོན་ཡང་།
ཁམས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡིས་ཞི་ལ་ལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པོ་ཞེས་པའོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་བཞི་པོ་དག་གང་ཞེ་ན།

22

དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། ཅིག" ཆར་དུས་གཅིག་ཏུ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་ཡིན་ལ། གནས་སྐབས་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགལ་བ···
གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ལྟར་སྣང་བས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྟེ། ཟབ་མོའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མོས་པ་ཙམ་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་ཕྲེང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ལྷ་མོ་ཆོས་འདི་གཉིས་ནི་རྟོགས་པར···
དཀའ་བ་སྟེ། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་། སེམས་དེ་ཉིད་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་ཉོན་མོངས་པར་རྟོགས་པར་དཀའ་བའོ། །ལྷ་མོ་ཆོས་འདི་གཉིས་ཉན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཁྱོད་དམ་ཆོས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ལྷ་
མོ་ལྷག་མ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་འདི་གཉིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། སྔར་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ལམ་གོམས་པ་ལས་ཕྱིས་དྲི་མ་ཟད་པ་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ལྟར་སྣང་བས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་སེམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན"
བཞིན་ཤེས་སོ། །དེས་ན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོ་བོ་ནི། སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ"

༄༅། །པའི་ཡོན་ཏན་ཏན་ནུ་རྣམས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཞིག་ཉམས་སྨྲ་བས་ན་ཡང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། མཛེན་དུ་ཕྱུར་བ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངག་ལ་བ་ལྟ་རྣ་སྡུད་བས་

23

བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། ག་དང་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་འདག་ཇི་སྲུ་མ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ན་འགའ་ཡང་མེད་དེ་ འོན་ཀྱང་འདུ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་མངོན་ནོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བ་ལས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་ བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐོགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ ཕྲིན་ལས་ཀྱི་དོན་ནི། འབད་རྩོལ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་དང་མཐུན་པར་རེ་འདོད་སྐོང་བ་ཡང་ཡིན་ལ། འདི་དང་འདི་བྱའོ་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངག་ལ་བ་ལྟ་རྣ་སྡུད་བས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་ཇི་ལྟར་ན་གྲང་ས་འབྲས་བཞི་འདི་ལྟ་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྲིན་ལས་ཞི་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་སོང་བ། ཐམས་ཅད་དུ་བྱ་བ་མཐོང་བ་མེད་པས། དུས་གསུམ་དུ་འབྲེལ་བའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གདུང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱེད་པའོ། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྲིན་ལས་གང་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཡང་མི་འདོར་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་སྟོན་ཏོ། །གསུང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་མི་འདོར་ལ། སྒྲ་རྣམས་རིག

24

པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན་ཏོ། །ཐུགས་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་བསམ་པ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་ར་རོ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་གཞག
ནི། དོན་གྱི་གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་ལས་ཀྱང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ། །དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ནི་རྟོགས་པའི
རང་གི་ངོ་བོ་འི་གནས་སོ། །བྱང་ཆུབ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི། རྟོགས་པ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་གི་གནས་སོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ནུས་པ་·· ཕྲིན་ལས་ནི་ག་ཞན་དག་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་གནས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་ལས་གོ་རིམ
ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཅིག་སྟེ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དག་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་དག་པར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །སོ་སོའི་དོན་ལ་བཞི
སྟེ། རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་དོན། རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན། རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་གྱི་དོན། རྟོགས་པར་བྱེད་པ·· ཕྲིན་ལས་ཀྱི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན
གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་དང་པོར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་དོན་ལ་བརྒྱད་དེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཚུལ། ཁྱབ་བྱེད་དེ་སྡོམ་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ། སྡོམ་གྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། བཤད་པའི་དོན་བསྡུས་ཏེ··

25

༄༅། །མཚམས་སྦྱོར་བ། མཚམས་སྦྱོར་བ་ལྔ་ར་དཔེ་ཡིས་བསྟན་པ། བསྟན་པའི་དོན་དང་པས་རྟོགས་རྒྱུ་ལ། རྟོགས་བྱ་འི་སྟོང་ཉིད་དངོས་བཟུང་བ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པའི་དགོས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་རྒྱུ་ལ་ནི།
རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འགྲོ་ཞིང་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན
གྱི་ས་དག་པ་སྒྲིབ་པ་སྦྱང་རུང་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པ་ཉིད་ནས་དུས་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད
ནི་རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུར་རོ། །ཁྱབ་བྱེད་སྒོམ་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་མདོར་བསྟན། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་བཞིན་ཉིད་རིགས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་ངོ་བོའི་དོན་དང་། ཁམས
ལ་ཡོད་པའི་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་མོས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུའི་དོན་དང་། དབྱིངས་དེ་ཉིད་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་ཐོབ་པ་འབྲས་བུའི་དོན་དང་། རིགས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས
འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་ནས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་འགྲུབ་པ་ལས་ཀྱི་དོན་དང་། །ཁམས་དེ་ཉིད་ལ་མོས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་རྣམས

དང་ལྡན་པའི་དོན་དང་། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གསུམ་ཚོགས་ཅན་ཐ་དད་པའི་སྐྱོན་ནས་བརྟེན་པ་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་དང་། འཇུག་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དག་ཅན་ལ་འབེབས་པ་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། གང་ཟག་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་སྐྱབས་གསུམ་དུ་
མིང་ཚམ་ཐ་དད་པར་སྟོན་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ལྟར་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཤིང་ཁྱབ་པ་ཀུན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་དང་། རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་ཏུ་སོང་ཡང་དེ་དག་གི་སྐྱོན་དང་། ཡོན་ཏན་གྱིས་ནམ་
ཡང་དུས་རྟག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་དང་། མི་འགྱུར་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྦྱངས་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་ཏེ། དོན་རྣམ་པ་བཅུ་ནི་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་
དགོངས་པའི་དོན་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །སྡོམ་གྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བརྒྱད་དེ། ངོ་བོ་དང་རྒྱུ་ལས་དག་པའི་དོན། འབྲས་བུ་དང་བྱེད་ལས་འགྲུབ་པའི་དོན། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་
པའི་དོན། གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་འཇུག་པའི་དོན། གནས་སྐབས་ཀྱི་མིང་ཚམ་ཕྱེ་བའི་དོན། ནམ་མཁའ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན། དུས་རྟག་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དོན། ཡོན་ཏན་རྣམས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་ནོ། །དག་པའི་དོན་ལ་གཉིས། དག་བྱ་
དག་བྱེད་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་ནི། ངོ་བོ་རིན་ཆེན་རང་བཞིན་གྱིས་སང་ག་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་། རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས

27

༄༅། །པའི་སྙིང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཀྱང་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཏིང་
ངེ་འཛིན་ཚད་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྣམས་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ནི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །སོ་སོའི་དོན་ལ་གཉིས། དག་བྱ་ངོ་བོའི་དོན།
དག་བྱེད་རྒྱུའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་ངོ་བོའི་དོན་ནི། རང་བཞིན་གསུམ་པོ་འདི་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་བསམ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་
ཆེ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དང་ཆོས་མཐུན་ལ། རིགས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་སྙིང་རྗེས་བརླན་པ་དང་བཅས་པའི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆུའི་ཡོན་ཏན་དང་ཆོས་
མཐུན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་གཏན་དུ་དྲི་མ་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། ཆུ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་
དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །རྒྱུའི་དོན་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པ་བཞི་སྤོང་ཚུལ་དང་། གཉེན་པོས་རྒྱལ་སྲས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་སྒྲིབ་པ་བཞི་སྤོང་ཚུལ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་། གང་ཟག་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ

28 ཤེ། ༢༠༨ ཤེར་ཕྱིན།

བ་དང་། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཇིགས་ནས་རང་ཉིད་ཞི་བདེ་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྷོད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཉི་མ་ཁྱིམ་བ་ཞིན་དུ་འདོད་ཆེན་པ་དང་། མུ་སྟེགས་ཅན་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་བྱུང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལེགས་

པའི་སྙིང་པོ་མཐོང་ནས་ལུས་དུས་འགྱུར་བའི་གེགས་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་མ་པའི་ཆོས་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་རྣམས་དང་། ལས་སོགས་པའི་སྦྱས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཚད་མེད་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་

ལམ་གྱི་ཆོས་ཅི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཉིད་རྟག་ཏུ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉེན་པོས་རྒྱ་ལ་སྦྱངས་སྦྱུར་འགྱུར་རྒྱུ་ལ་ནི། དཔེར་ན་ས་བོན་དང་མ་དང་མ་ངལ་དང་མ་མ་སྟེ། ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པ་ལས་རྒྱལ་པོའི་སྲས་སུ་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་བར། འདིར་ཡང་ཐེག་པ

གསུམ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐབ་ཆེད་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ལས་ས་བོན་ལྟ་བུ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་མ་ལྟ་བུ་དང་། ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི

བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ནི་ཉམས་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་མངལ་གྱི་གནས་ལྟ་བུ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ སྐྱོང་ སྲིད་པར་བྱེད་པས་སྐྱོང་བའི་མ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཐུབ་པ་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ལས་རྗེས་སུ་སྐྱེས

ཤིང་། གདུང་འཚོབ་པར་བྱེད་པས་རྒྱལ་བའི་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །འབྲས་བུ་དང་བྱེད་ལས་བསྒྲུབ་པའི་དོན་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་ ཐོབ་བྱེད་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་ཐུན་མོང

29

༄༅། །དྲུག་སྟན་པའི། དེ་ལྟར་གཉེན་པོ་བཞི་བསྒོམས་ནས་སྒྲིབ་པ་བཞི་སྤྱང་བ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གཙང་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བདག་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བདེ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུའི་དོན་ཡིན་ནོ། འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། མྱང་འདས་པ་ཞི་བ་ལ་ཐོབ་པར་འདུན་པ་དང་། སྙིང་པོའི་ལས་ཅན་ནི་ཁམས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་དང་ལས་ཀྱི་དོན་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས། ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་དོན་དང་། ཐོབ་བྱེད་ལས་ཀྱི་དོན་ནོ། །འབྲས་བུའི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤང་བྱ་སྒྲིབ་ཆ་ཅི་ཡོད་སྤོང་ཚུལ། སྤངས་པས་འབྲས་བུ་བཞི་འཐོབ་ཚུལ། ཐོབ་པ་མཐའ་བ་གཉིས་···
ལས་གྲོལ་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་སྤོང་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་མོས་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། སྙིང་རྗེ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བཞི་པོ་འདི་དག་གི་འབྲས་བུ་ཞེས་མདོར་བསྟན། གོ་རིམ་ནི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་མི་གཙང་བ
དང་། བདག་མེད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་རྣམ་པ་བཞི་ལས་བཟློག་པའི་ཕྱིར། གཙང་བ་དང་། བདག་དང་། བདེ་བ་དང་། རྟག་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཉེན་པོས་རབ་ཏུ་
ཕྱེ་བ་ཉིད་ཐོབ་པོ། །ཞེས་པའོ། །འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་ཚུལ་ནི། །འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གདོད་མ་ནས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་གློ་བུར་གྱི་དྲི

30

མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་གཙང་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། མུ་སྟེགས་པ་ལ་སོགས་པས་བརྟགས་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྤྲོས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་བརྟགས་པའི་བདག་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི··
བས་ན། དམ་པའི་བདག་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཞིང་། སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་པ་འགག་པས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཀུན་འབྱུང་མཐའ་དག་སྤངས་པས་དེའི་རྒྱུ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཐམས་ཅད·
ཟད་ལོག་ཅིང་ཟད་པའི་ཕྱིར་བདེ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་མྱང་འདས་ལ་འདས་པ་དག་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་མི་འཆད་ཅིང་རྟག་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ··
ཡང་དོན་དམ་པའི་དབྱིངས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་མི་རྟག་པའི་སྐྱོན་དབྲི་བར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཆད་པའི་མཐར་མ་ལྷུང་ཞིང་། གདོད་མ་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་པའི་ཕྱིར། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྟག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྣན་པར་བྱ་བ
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་རྟག་པའི་མཐར་མ་ལྷུང་བས། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་མྱང་འདས་ལས་འདས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་བོ། །ཞེས་པའོ། །མཐའ་གཉིས་ལས་གྲོལ་ཚུལ་ནི། ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་སྲེད་ཅིང་ཆགས་པ་བག་ལ་ཉལ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཅད་དེ། སྤངས་པའི་ཕྱིར་འདོད་ཆེན་པ་བཞིན་དུ་སྲིད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་མ་ཡིན་ལ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྲེད་ཅིང་ཆགས་པས་དེ་དག་གི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འབྱུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས·

31

༄༅། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བ་ཙམ་ཐོབ་པའི་མཐར་ལྟུང་བ་ཡང་མིན་པ་དེ་ལྟར་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒོ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཐབས
ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལམ་ཞུགས་འཕགས་པ་རྣམས་ནི་སྲིད་པ་འཁོར་བ་འམ་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་རུང་གི་མཐའ་ལ་གནས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །ལས་
ཀྱི་དོན་ལ། དབྱིངས་མེད་ན་སྤོང་ལེན་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། རིགས་ཡོད་པས་སྐྱོན་ཡོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ལས་སོ། །དེ་ལ་ཐལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་སམ་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་མེད་ན་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་ལས་ཡིད་སྐྱོ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ཞིང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བདེ་བའི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བ་ལས་དེ་ཐོབ་པ་ལ་ཕྱོགས་པའི་འདོད་པ་དང་། དེའི་ཐབས་ཚོལ་བའི་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་།
དེའི་དོན་ལ་སེམས་མངོན་པར་འདུན་བྱེད་པའི་སྨོན་པ་འང་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དཔྱ་ མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །རྒྱུད་ལས་ནི། སྲིད་པ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དག་ལ་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེ་དང་དེའི་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་...... བདེ་བའི་
སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དག་མཐོང་ནས་སྲིད་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྐྱོན་གྱིས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བདེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྨོན་པ་འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བླང་དོར་གྱི་བློ་དེ་

32 དག་རེ་ཞིག་རྒྱས་འབྱུར་གྱི་རིགས་མེད་པའི་ལོག་སྲིད་ཅན་དག་ལ་ནི་དེ་སྲིད་དུ། མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་དང་། །ཡང་དག་སྨོན་ལམ་སྔོན་ཡང་དགེ་བ་བྱས། །འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་བྱེད་ལ····
མདའ། །ཞེས་པ་སྐྱར་ཐེག་པ་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྲིད་ཞིའི་སྐྱོན་ཡོན་མ་མཐོང་བ་འདི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་པའི་དོན་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ
དང་། སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཕྱེད་པར་དུ་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་ནི། དཔེར་ན། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སྣོད་རབ་ཏུ་ཡངས་པ་ར་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འདུ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཟད་མི་ཤེས་པའི་སྣོད་རབ་ཏུ་ཡངས་པ་ར་ཤེས་རབ་དང་
ཏིང་ངེ་འཛིན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིན་ཆེན་དང་ཐུགས་རྗེའི་ཆུ་མི་ཟད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། མཐོན་པར་ཤེས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་སྤངས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་དབྱེར
མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་མར་མེའི་སྣང་བ་དང་དྲོ་བ་དང་མདོག་རྣམས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་པའོ། །སོ་སོའི་དོན་ལ། རྒྱུའི་ཡོན་
ཏན་དང་ལྡན་པའི་དོན་དང་། འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཆོས་སྐུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་དང་། རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་འམ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ····